Järvenpää

TALOUSARVIO 2027

Kaupunginhallitus 5.11.2026

Kaupunginvaltuusto 16.11.2026

SISÄLTÖ

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE 3
YLEISET LÄHTÖKOHDAT 4
Kaupungin strategia *4*
KEHITYSNÄKYMÄT 9
Järvenpään toimintaympäristö *9*
Henkilöstöpolitiikka *11*
Yleinen taloustilanne *11*
TALOUSSUUNNITTELUN PERUSTELUT 16
Verotulot *16*
Valtionosuudet *17*
Toimintatuotot ja –kulut *18*
Käyttöomaisuuden myyntivoitot *20*
Rahoitustuotot ja –kulut *21*
Investoinnit, poistot ja alaskirjaukset *21*
Lainamäärä ja tulorahoituksen riittävyys *22*
ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ 23
TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET JA RAKENNE 25
Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen *25*
Käyttötalousosa *25*
Valtuuston sitovuus *25*
Tuloslaskelmaosa *27*
Investointiosa *28*
Rahoitusosa *29*
Raportointi *30*
Kuntakonserni *30*
Tilivelvolliset *30*
KÄYTTÖTALOUSOSA 32
Tarkastuslautakunta *35*
Konsernipalvelut *36*
Tilaomistus *41*
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue *44*
Kotikuntakorvaukset *49*
Hyvinvoinnin palvelualue *50*
Työttömyysturva-ja työllisyysalueosuus *55*
Kaupunkikehityksen palvelualue *56*
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset *67*
Keski-Uudenmaan työllisyysalue *69*
Järvenpään Vesi *74*
TULOSLASKELMAOSA 76
RAHOITUSOSA 77
INVESTOINTIOSA 78
Maanosto ja –myynti *79*
Talonrakennus *79*
Kunnallistekniikan rakentaminen *80*
Liikuntapaikkarakentaminen *81*
Osakkeet ja osuudet *81*
ICT- ja irtaimistoinvestoinnit *81*
Järvenpään vesi *83*
KONSERNIYHTEISÖT 84
Tytäryhteisöt *84*
Kuntayhtymät *84*
Konserniyhteisöjen tavoitteet ja seuranta *85*
LIITTEET 86

1. Kooste talousarvion muutostekijöistä
2. Järvenpään vesi liikelaitoksen talousarvio
3. Keski-Uudenmaan työllisyysalueen talousarvio
4. Kooste riskikartoituksista

KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE

Kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta vuodelle 2027 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2030 toimintaympäristössä, joka on monella tapaa epävakaa. Työttömyys pysyttelee sitkeästi korkealla tasolla, hyvinvointialue tavoittelee säästöjä tilatehokkuudesta ja sääntöpohjainen maailmanjärjestys on järkkynyt. Korot nousevat. Sodat ja jälleenrakennus voivat vaikuttaa hintakehitykseen ennakoituakin enemmän.

Ympäröivän maailman tapahtumat vaikuttavat Järvenpään kaupungin tekemiseen ja talouteen. Emme voi odottaa valmiita ratkaisuja yhteisömme ulkopuolelta, vaan meidän on jatkettava johdonmukaista työtä oman kaupunkimme kantokyvyn vahvistamiseksi.

Järvenpäässä verotulot eivät ole kasvaneet ennakoidusti ja sote-piiska kurittaa talouttamme 7,7 miljoonalla eurolla vuonna 2027. Valtionosuusuudistuksen toteutumatta jääminen on merkinnyt kaupungillemme 3,5 miljoonan euron vuosittaista tulomenetystä. Kiljavan sairaala ja Seutulantalo voivat pahimmissa skenaarioissa tuottaa kaupungille jopa viiden miljoonan euron kirjanpidollisen alaskirjauksen.

Talousarvioehdotus päätyy 6,2 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Alijäämäinen talousarvio heikentää taseemme kertynyttä ylijäämää, mutta taloussuunnitelma on siitä huolimatta rakennettu vahvistamaan Järvenpään kantokykyä.

Syksyllä 2025 päättyneissä yhteistoimintaneuvotteluissa saavutettiin tavoiteltu tulos, ja asioiden toimeenpano näkyy käyttötaloudessamme. Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen kestävän ja riittävän rahoituksen taso on selvitetty. Aiemmilta vuosilta siirtyneet sopeutusvelvoitteet on nyt voitu kattaa osittain palvelualueen toteuttamilla tehostamistoimilla, osittain konsernipalveluihin varattua riskivarausta purkamalla.

Kaikkien toimenpiteiden ja toteutettujen ponnistusten jälkeen taloudessamme on edelleen 2,8 miljoonan euron suuruinen pysyvä sopeutustarve. Tätä sopeutustarvetta ei voida kattaa juustohöylällä, eli tehostamalla nykyistä toimintaa loputtomiin. Meidän on välttämätöntä tehdä arvovalintoja.

Palveluiden laatua ja laajuutta on arvioitava kriittisesti tavalla, joka on kestävä niin käyttötalouden kuin hyvinvointia ja kasvua tuottavien investointienkin näkökulmasta. Valtuuston hyväksymä strategia ohjaa valintoja poikkeuksellisen vahvasti. Menojen kattaminen edellyttää, että strategiaa toteuttaviin toimenpiteisiin ohjataan panosta nykyisestä toiminnasta. Aika-ajoin toiminnan sisältöä ja vaikuttavuutta on syytä joka tapauksessa arvioida. Tällä kertaa arvioinnin ajurina on talous.

Strategiamme elinvoimainen kasvukaupunki -päämäärä antaa meille tuen vahvistaa tekemistämme yritysten investointien, sijoittumisen ja kasvun hyväksi. Investoinnit, uudet sijoittautumiset sekä yritystemme menestys kasvattavat veropohjaa ja kaupungin tulorahoitusta, työllisyyttä, toimeentuloa ja hyvinvointia. Tätä kautta myös talouden haasteiden odotetaan kevenevän.

Vuosi 2027 on vakauttamisen vuosi, jonka aikana teemme arvovalinnat vuoden 2028 sopeutustoimista ja -keinoista. Työn ja tekemisen imu ja into syntyy haasteista, jotka ovat riittävän suuria, mutta eivät musertavia. Tätä haastetta käymme ratkaisemaan tulevana vuonna, yhdessä.

Strategian päämäärät on hyväksytty ja päämääriin liittyvät sitovat tavoitteet ehdotetaan hyväksyttäviksi sisällöltään useaa palvelua koskevina. Tavoittelemme uutta tekemisen tapaa, jossa yksiköt eivät kisaile euroista, ihmisistä tai maineteoista. Sen sijaan teemme asioita siilorajat ylittäen, yhdessä, kaupungin ja kaupunkilaisten hyväksi.

Järvenpäässä 22.10.2026

Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja

YLEISET LÄHTÖKOHDAT

Kaupungin strategia

Valtuusto hyväksyi 20.4.2026 (§ 22) kaupungin strategian vuosille 2027–2030. Strategiassa hyväksyttiin visio, missio, arvot sekä neljä päämäärää mittareineen. Strategia ohjaa ja sitoo koko kaupunkikonsernia.

Järvenpäässä strategiset päämäärät ovat Kuntalain (KL §37) hengen mukaisia toiminnan pitkän aikavälin tavoitteita. Päämäärien mittarit ovat luonteeltaan tuloksellisuusmittaristoja, joiden avulla arvioidaan päämäärien toteutumista.

Päämääristä johdetaan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

Sitovia tavoitteita toteutetaan ja viedään arkeen toimenpiteiden avulla. Ne konkretisoivat, miten tavoitteita käytännössä edistetään. Strategiset toimenpiteet asetetaan konsernipalveluiden ja palvelualueiden käyttösuunnitelmissa.

Strategiakortit

Talousarviossa hyväksytään sitovat tavoitteet vuosille 2027–2030 sekä päämäärien mittareiden lähtö- ja tavoitetasot. Tiedot on koottu oheisille neljälle strategiakortille. Lisäksi strategiassa hyväksyttyjä mittareita täydennetään kahdella mittarilla.

Sitovien tavoitteiden ja mittareiden toteutumista raportoidaan osavuosikatsauksissa sekä tilinpäätösten toimintakertomuksissa.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi perustuu käyttösuunnitelman toimenpiteiden toteutumisasteeseen. Mittareista kerätään raportoinnin yhteydessä viimeinen saatavilla oleva tieto.

Mittarit: Inhimillinen kotikaupunki	Lähtötaso	Tavoite 2030
koen olevani osa järvenpääläistä yhteisöä, ka. 1–5 (alle 25, 25–64 ja 65+ vuotiaat)	3,2 / 3,1 / 3,5 (2025)	3,4 / 3,2/ 3,6
lapsellani on hyvä ja turvallinen olo varhaiskasvatuksessa, ka. 1–5	4,5 (10/2026)	4,6
lapsellani on kavereita ja ryhmässä vallitsee ”me-henki”, jossa ketään ei jätetä ulkopuolelle, ka. 1–5 (vaka)	4,4 (10/2026)	4,5
tuntee, että koulussa on turvallinen olo, % 4. ja 5 . lk / 8. ja 9. lk / lukio / aol	88 % / 87 % / 98 % / 94 % (2025)	90 % / 90% / 98 % / 95 %
tuntee voivansa olla koulussa oma itsensä, % 4. ja 5. lk / 8. ja 9. lk / lukio / aol	84 % / 83 % /93 % / 90 % (2025)	86 % / 86 % / 94 % / 91 %
saan koulussa tukea (tukiopetus, erityisopettajan opetus) oppimiseen, jos sitä tarvitsen, ka. 1–5	4,0 (5/2026)	4,1
lapseni kasvua, kehitystä ja oppimista tuetaan riittävästi ja oikea -aikaisesti sekä käytetään sovittuja tuen menetelmiä, ka. 1–5 (vaka)	4,4 (10/2026)	4,5
valtakunnallinen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe, ka. 4–10 6. lk / 9. lk	6 / 7- (2026)	7 / 7,5
terveysperusteiset poissaolot / HTV2, päivää	16,7 päivää / HTV2 (12/2025)	15,0 päivää / HTV2
kuinka todennäköisesti suosittelisit työnantajaasi työpaikkana (eNPS), - 100 – + 100	+ 8 (10/2026)	+ 20
kuinka suuri osa työntekijöistä tuntee työssään innostusta ja työn iloa vähintään muutaman kerran viikossa, %	75,2 % (10/2026)	78 %

Strategian teemat	Sitovat tavoitteet 2027 - 2030	Vastuu
yhteisöllisyys, osallisuus, syrjäytymisen ehkäisy eri-ikäisten kohtaamiset	Osallisuus ja eri-ikäisten kohtaamiset lisäävät kuntalaisten hyvinvointia	HYVO
lasten ja nuorten kokonaisvaltainen hyvinvointi, tunnetaidot, lapsen oikeudet	Lapsen oikeuksien toteutuminen sekä tunne - ja vuorovaikutustaidot vahvistuvat turvallisissa kasvuympäristöissä.	OPKA
lasten ja nuorten riittävän tuen saaminen	Tuki on oikea -aikaista ja riittävää lapsen hyvinvoinnin, oppimisen sekä kasvun turvaamiseksi.	OPKA
vieraskielisten perheiden toimijuus ja suomen kielen oppiminen	Vieraskieliset oppivat suomen kieltä päivittäisellä ja suunnitelmallisella opetuksella sekä arkisissa kohtaamisissa.	OPKA
henkilöstön hyvinvointi, yhteisöohjautuvuus, valmentava johtaminen	Yhteisöohjautuvuus ja valmentava johtaminen ovat vakiintuneet toimintakulttuuriimme, ja työmme on tasapainossa osaamisen, voimavarojen ja resurssien kanssa.	KONPA

Mittarit: Tunnettu kulttuurikaupunki	Lähtötaso	Tavoite 2030
Järvenpäässä on matkailijoille riittävästi nähtävää ja vierailukohteita, ka. 1 –5	3,3 (2025)	3,6
kulttuuriin panostaminen on tärkeä osa Järvenpään vetovoimaa, ka. 1 –5	3,7 (2025)	4,0
vapaa-ajalle löytyy riittävästi tekemistä ja harrastusmahdollisuuksia Järvenpäästä, ka. 1 –5	3,6 (2025)	3,8
kulttuurikokemuksiin osallistuminen tukee hyvinvointiani, ka. 1 –5	3,8 (2025)	4,0
harrastaa taidetta tai kulttuuria ohjatusti vapaa -ajalla vähintään viikoittain, % 4. ja 5. lk / 8. ja 9. lk / lukio / aol	21 % / 15 % / 15 % /6 % (2025)	25 % / 20 % / 20 % / 10 %
harrastaa liikuntaa ohjatusti vapaa -ajalla vähintään viikoittain, % 4. ja 5. lk / 8. ja 9. lk / lukio / aol	77 % / 52 % / 46 % / 25 % (2025)	80 % / 55 % / 50 % / 30 %

Strategian teemat	Sitovat tavoitteet 2027 - 2030	Vastuu
tunnettavuus kulttuurikaupunkina	Kulttuuritarjonnan tunnettavuus kasvaa sekä asukkaiden että vierailijoiden keskuudessa.	KONPA
kulttuurin ja liikunnan saavutettavuus	Asukkaat harrastavat aktiivisesti liikuntaa ja kulttuuria.	HYVO
väylä Kulttuurikukkulalta Rantapuistoon	Väylä Kulttuurikukkulalta Rantapuistoon kehittyy osana keskustan elinvoimaa.	KAUKE
kulttuuriin ja matkailuun perustuva liiketoiminta	Kulttuuri-ja matkailualojen kumppanuuksien määrä kasvaa.	KAUKE

Mittarit: Elinvoimainen kasvukaupunki	Lähtötaso	Tavoite 2030
verotulot, euroa/asukas	2 474 e/as (2025)	2 870 e/as
taseen kertynyt ylijäämä , euroa	29,95 Me (2025)	28 Me
lainamäärä, euroa	238,85 Me (2025)	294 Me
väestönkasvu, %	0,9 % (ka. 2022-25)	1,0 % (vuodessa)
0−6 -vuotiaiden lasten määrä, lkm	3 110 (31.12.2025)	3 335
työttömyysaste, %	13,0 % (12/2025)	11,0 %
15−24 -vuotiaiden työttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista, %	14,3 % (12/2025)	13,9 %
alueella työssäkäyvien määrän kasvu, %	-1,3 % (muutos 2023-24)	1,0 % (vuodessa)
yritysten liikevaihdon kasvu, %	-10,5 % (muutos 2023-24)	3,0 % (vuodessa)
keskustassa liikkuvien ihmisten määrän kasvu, %	-4 % (muutos 2023-24)	1 % (vuodessa)

Strategian teemat	Sitovat tavoitteet 2027 - 2030	Vastuu
tasapainoinen talous, harkittu rahoitus	Priorisoimme ja edistämme talouden tasapainoa kaupunkitasoisena kärkenä.	KONPA
työllisyys	Työelämävalmiudet sekä vieraskielisten kielitaito ja kulttuuritietous lisäävät työllisyyttä.	HYVO
toimialoiltaan erilaiset yritykset, yrittäjyys	Laadukas kaavoitus ja toimivat palvelut mahdollistavat yritysten sijoittumisen ja kasvun.	KAUKE
keskustan elinvoima	Keskustan vetovoima ja elinvoimaisuus kasvavat.	KAUKE
alueiden vahvuudet ja tasapainoinen kehitys	Alueiden vahvuudet ja tasapaino kehittyvät sosiaalisesti kestävillä ratkaisuilla.	KAUKE
monipuolinen asuminen	Monipuoliset asumisen ja palveluasumisen ratkaisut vastaavat nykyisten sekä uusien asukkaiden tarpeita.	KAUKE
liikkuminen, joukkoliikenne	Pyörä- ja kävelyreitit sekä joukko- ja raideliikenne ovat toimivia ja edistävät aktiivista arkea.	KAUKE

Mittarit: Viihtyisä järvikaupunki	Lähtötaso	Tavoite 2030
asuminen ja eläminen Järvenpäässä on turvallista, ka. 1–5	3,25 (1/2025)	3,7
hiilineutraalius 2035: kasvihuonekaasupäästöjen määrä, kt CO2 -ekv	92,9 kt CO2-ekv (2024)	64 kt CO2-ekv
latvuspeitteisyys, %	28,4 % (2025)	27,5 - 30 %
viherpeitteisyys, %	60 % (2025)	60 %
hulevesien laadullisen hallinnan osuus Tuusulanjärven valuma-alueella Järvenpäässä, %	mitataan 2027	asetetaan 2027

Strategian teemat	Sitovat tavoitteet 2027 - 2030	Vastuu
kohtaamispaikat	Monimuotoiset ja turvalliset kohtaamiset ovat kaupunkikulttuuriamme.	HYVO
vehreä ja monimuotoinen kaupunkiympäristö	Kaupunkiympäristömme rakentuu monimuotoiseksi, vehreäksi ja viihtyisäksi.	KAUKE
viihtyisyys, puhtaus, rakennettu ympäristö		
arvokkaat luontokohteet, viheralueverkosto	Tuusulanjärven tila kehittyy hulevesien laadullisella hallinnalla.	KAUKE
hiilineutraalius 2035	Olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.	KAUKE

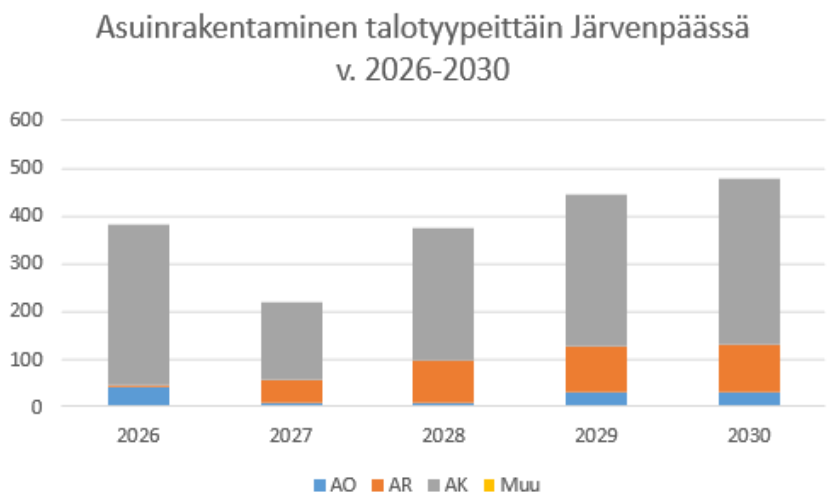
KEHITYSNÄKYMÄT

Järvenpään toimintaympäristö

Asuntotuotanto

Asuntoja on valmistunut vuosina 2022–2025 keskimäärin 440 vuodessa. MAL-sopimus vuosille 2024–27 hyväksyttiin marraskuussa 2024 (KV 11.11.2024 § 73). MAL-sopimuksessa koko seudun asuntotuotantotavoitteena on keskimäärin 10 000 asuntoa vuodessa vuosina 2024–2027.

Rakentamisennuste talotyypeittäin 2026–2030 (kevät 2026)

Järvenpään väestö

Järvenpään väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 46 944 asukasta ja väkiluku kasvoi 73 asukkaalla eli 0,2 % vuonna 2025, mikä on vähemmän kuin viime vuosina keskimäärin. Järvenpääläisten määrä on kasvanut edellisellä viisivuotiskaudella keskimäärin 1,1 prosentin vuosivauhtia ja 10 vuotiskaudella keskimäärin 1,4 % vuodessa. Kuluvana vuonna väestönkasvu on lisääntynyt viime vuodesta, mutta on edelleen aikaisempaa maltillisempaa. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Järvenpään väkiluku oli elokuun lopussa 47 124 asukasta, joten kasvua oli kertynyt vain 180 asukasta eli 0,4 %. Kasvua on kertynyt pääosin kuntien välisen nettomuutosta 149 asukasta. Kasvua on tullut myös maahanmuuttovoitosta 5 asukasta ja luonnollisesta väestönlisäyksestä 33 asukasta. Kevään väestöennusteen mukaan Järvenpäässä olisi vuoden loppuun mennessä vain 47 355 asukasta.

Kasvu on ollut hidasta kuluvana vuonna ja sen ennustetaan pysyvän matalalla tasolla vielä talousarviovuonna, mutta taloussuunnitelmavuosina kasvun odotetaan taas kiihtyvän. Tulevien vuosien kasvu kohdistuu erityisesti vanhempiin ikäluokkiin. Syntyneiden määrän arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla, jolloin alle kouluikäisten määrä kasvaa kauden aikana yli suuren päiväkodin verran. Kouluikäisten määrä sen sijaan laskee selvästi, laskennallisesti noin 14 opetusryhmän verran tai enemmän kuin kaksisarjaisessa alakoulussa on oppilaita.

Väestösuunnite 2024–2030 ikäryhmittäin (kevät 2026)

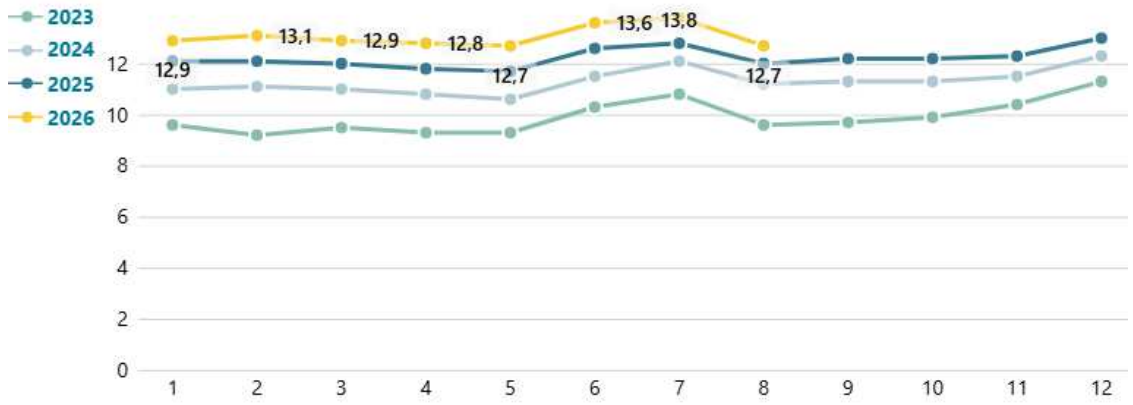
Ikä	v 2024	v 2025	enn 2026	enn 2027	enn 2028	enn 2029	enn 2030	Muutos 2025-30
0-6	3 113	3 110	3 173	3 222	3 223	3 259	3 335	225
7-15	4 881	4 801	4 693	4 571	4 558	4 505	4 452	-349
16-18	1 698	1 706	1 778	1 737	1 743	1 763	1 752	46
19-64	27 621	27 476	27 545	27 546	27 803	28 119	28 491	1 015
65-74	5 166	5 215	5 303	5 362	5 459	5 544	5 629	414
75+	4 392	4 636	4 863	5 091	5 269	5 500	5 703	1 067
Yhteensä	**46 871**	**46 944**	**47 355**	**47 529**	**48 055**	**48 690**	**49 361**	**2 417**
Muutos	381	73	411	175	526	635	671	
Muutos-%	0,8 %	0,2 %	0,9 %	0,4 %	1,1 %	1,3 %	1,4 %	

Työttömyys

Järvenpään työttömyys on ollut vuosittain kasvussa koronan aiheuttaman työttömyyden toipumisen jälkeen. Vuoden 2025 lopussa Järvenpään työttömyysaste oli 13 %. Elokuussa 2026 Järvenpään työttömyysaste oli 12,7 % ja työttömiä työnhakijoita 3 081, mikä on 186 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on edellistä vuotta korkeammalla tasolla, mutta määrä on pysynyt lähes paikoillaan vuoden 2026 aikana. Elokuussa 2026 pitkäaikaistyöttömiä oli 1 507 eli 89 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nuorisotyöttömyys on ollut aiempaa korkeammalla tasolla vuonna 2026, mutta elokuussa 2026 nuorisotyöttömyys laski vuoden 2025 elokuun tasolle 448:aan. Avoimien työpaikkojen määrät ovat jääneet poikkeuksellisen alhaiselle tasolle ollen 91 vuoden 2026 elokuussa.

Koko maan tasolla valtiovarainministeriön syksyn taloudellisessa katsauksessa työllisyyden arvioidaan kasvavan vasta vuoden 2027 aikana. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan vuoden 2026 10,3 prosentista 9,5 prosenttiin vuonna 2028. Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, syksy 2026 –julkaisun mukaan työllisyyskehityksen odotetaan kääntyvän kasvuun vasta vuonna 2027. Työllisyysaste (20–64-vuotiaat) nousee noin 75,5 prosenttiin, mikä jää edelleen vuoden 2025 lähes 76 prosentin tasosta. Työllisyysasteen ennakoivan kasvavan hieman yli 76,5 prosenttiin vuonna 2028. Työmarkkinat ovat viime vuosina kehittyneet heikosti, eikä viimeisimpien toteutuneiden tilastojen perusteella ole vielä nähtävissä selvää käännettä, vaikka talous on piristymässä. Talouden kasvun nopeutuminen tulee pääosin työn tuottavuudesta, ei työpanoksesta.

Työttömyysaste

Henkilöstöpolitiikka

Järvenpään kaupungin henkilöstöpolitiikka perustuu kaupungin strategiaan, jonka päämäärä ”inhimillinen kotikaupunki” kuvastaa myös visiota Järvenpäästä työnantajana. Oikeudenmukaisuuden, rohkeuden ja vastuullisuuden arvot ohjaavat henkilöstöpolitiikkaamme. Uskomme, että panostamalla yhteisöohjautuvuuteen ja valmentavaan johtamiseen sekä pitämällä henkilöstön hyvinvoinnin toimintamme keskiössä, olemme oikealla tiellä kohti inhimillisen kaupungin päämäärää.

Jatkamme edelleen panostuksia työkykyjohtamisen kehittämiseen ja sitä kautta sairauspoissaolojen ja niistä aiheutuvien kustannusten ehkäisemiseen. Jatkuva kiireen, riittämättömyyden tai osaamattomuuden kokemus ovat tunteita, jotka yhdessä liian suurelta tuntuvan työkuorman kanssa voivat aiheuttaa sekä työkyvyn että työhyvinvoinnin heikentymistä. Tavoitteenamme on muuttaa toimintakulttuuria siten, että työn määrä ja laatu ovat entistä paremmin tasapainossa henkilöstömme inhimillisen pääoman kanssa. Samalla tavoitteena on kehittää henkilöstön osaamista entistäkin kohdennetummin linjassa strategisten tavoitteiden kanssa sekä luoda edellytyksiä yksilöllisesti suunnitelluille ja ajankäytöllisesti tehokkaille osaamisen kehittämisen ja oppimisen menetelmille.

Palkkauksen kehittämistä jatketaan paikallisten järjestelyvarojen puitteissa ensisijaisena tavoitteena saattaa päätökseen tasopalkkausjärjestelmän edellyttämät harmonisointitoimenpiteet ja toissijaisesti pitää yllä kaupungin palkkakilpailukykyä.

Kaupungilla oli 1605 työntekijää 31.12.2025. Työntekijöistä noin 2/3 sijoittuu varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Henkilöstöetuja ja palkitsemisjärjestelmää kehitetään talousarvion mahdollistamissa raameissa.

Yleinen taloustilanne

Maailman, Euroopan ja Suomen talousnäkymät

Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, syksy 2026 –julkaisun mukaan Yhdysvaltojen kasvu jatkuu melko nopeana pitkälti yksityisen kulutuksen vetämänä. Kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen nopea kasvu hidastui hieman toisella neljänneksellä. Kiinassa talouskasvu hidastuu tänä vuonna vaatimattoman kotimaisen kulutuksen takia. Intiassa vahvana pysyttelevä yksityinen kulutus ylläpitää nopeaa kasvua, vaikka Lähi-idän kriisi vaikuttaa voimakkaasti talouskehitykseen. Japanissa voimakas elvytys tukee elpymistä samaan aikaan, kun nousevat korot aiheuttavat kustannuksia. Iso-Britannian näkymiä varjostaa energiakriisi, mutta talous elpyy ennustejaksolla.

Euroalueen talouden näkymät ovat varovaisen myönteiset. Talouskasvu elpyi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä ja ennakoivat indikaattorit viittaavat kasvun elpymiseen edelleen. Saksa investoi voimakkaasti puolustukseen ja infrastruktuuriin. Lisäksi etenkin Etelä-Euroopan maissa palveluiden näkymät ovat myönteiset. Toisaalta sään ääri-ilmiöt, kuten erittäin kuuma kesä, kuivuus ja metsäpalot aiheuttavat kustannuksia ja vaimentavat elpymistä. Energian korkealla pysyttelevä hinta nostaa inflaatiopaineita, mutta toisaalta vauhdittaa energiasiirtymää.

Suomen talouden toipuminen on jatkunut ja talouden kasvu on ollut alkuvuonna 2026 nopeampaa kuin aikaisemmin on odotettu. Tehdyt korjaukset tilastoihin kasvattivat arviota myös vuosien 2024 ja 2025 talouden kasvusta sekä tuottavuudesta. Viennin odotetaan kasvavan maailmankaupan vetämänä. Maailmantalouden kasvu on ollut odotuksia nopeampaa ja euroalueen kasvu on virkistynyt. Suomen vienti on kasvanut vientimarkkinoiden tahtiin, ja tilaukset ovat vahvistuneet. Tuontia on puolestaan kasvattaneet hävittäjätoimitukset ja datakeskukset.

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi tuoreimpien tietojen mukaan vuonna 2025 0,4 % ja sen odotetaan kasvavan vuonna 2026 1,6 prosenttia, vuonna 2027 1,8 prosenttia, vuosina 2028 ja 2029 1,5 prosenttia ja 2030 1,3 prosenttia. Yritysten ja kotitalouksien luottamus talouteen on noussut selvästi. Datakeskushankkeilla ennakoidaan olevan positiivinen vaikutus vuosien 2027 ja 2028 kasvuun, mikäli hankkeet

etenevät. Talouden kasvua pidättelee Lähi-idän kriisin aiheuttama energian hinnan nousu. Puolustushankinnat ja datakeskukset vaikuttavat kääntävän investoinnit vahvaan kasvuun. Julkiset investoinnit kasvavat tänä vuonna lähes 20 prosenttia hävittäjätoimitusten myötä. Datakeskus- ja energiahankkeet lisäävät rakentamista ja laiteinvestointeja. Asuinrakentamisen ennakoidaan elpyvän hitaasti. On ennakoitu, että investointien volyymin muutos olisi kokonaisuutena vuonna 2026 yhteensä 7,8 prosenttia, vuonna 2027 4,4 prosenttia ja vuonna 2028 3,6 prosenttia.

Keskeiset tunnusluvut 2025–2030 (lähde: VM Taloudellinen katsaus syksy 2026)

Tunnusluku	2025	2026E	2027E	2028E	2029E	2030E
Bruttokansantuote markkinahintaan, volyymimuutos %	0,8	1,6	1,8	1,5	1,50	1,30
Bruttokansantuote, mrd. euroa	282	293	305	317	329	341
Työn tuottavuus, muutos, %	1,3	2,0	0,7	0,7	0,8	0,7
Työllisyysaste, %	71,4	71,0	71,6	72,1	72,6	73,0
Työttömyysaste, %	9,7	10,3	9,9	9,5	8,9	8,5
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,3	2,0	1,9	2,1	2,0	2,0
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,1	3,6	3,2	3,4	3,2	3,2
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	57,5	57,7	57,1	56,7	56,8	56,4
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	42,4	42,4	41,8	41,7	41,7	41,6
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-3,8	-4,2	-4,5	-4,4	-4,6	-4,4
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	88,5	90,1	91,2	93,1	95,3	97,6
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	2,2	2,3	2,9	2,8	2,4	2,1
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	3,0	3,3	3,3	3,2	3,1	3,0

Yleinen julkisen talouden kehitys

Ennakoitu talouskasvu lähivuosina ja hallituksen päättämät sopeutustoimet pienentävät vuotuista julkisen talouden alijäämää vain vähän, sillä satsaukset puolustukseen, lisääntyvät hoiva- ja hoitomenot sekä nousevat velanhoitokustannukset lisäävät menoja. Verokertymää haastaa yhtäältä veronalennukset, mutta toisaalta ennakoitu talouden toipuminen kasvattaa verotuloja ja siten verokertymiä.

Vuonna 2025 julkisyhteisöjen alijäämä oli 3,8 prosenttia bruttokansantuotteesta ja sen arvioidaan heikentyvän vuonna 2026 edelleen 4,2 prosenttiin menojen voimakkaan kasvun vuoksi. Alijäämän arvioidaan pysyvän keskimäärin 4,5 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvavien puolustus- ja korkomenojen seurauksena vuosina 2027–2030. Myös velkasuhde jatkaa nousuaan: vuonna 2026 velkasuhde noussee 90 prosenttiin ja vuoteen 2030 mennessä velkasuhteen ennakoidaan nousevan 98 prosenttiin bruttokansantuotteesta.

Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön 21.9.2026 julkaiseman Kuntatalousohjelma vuodelle 2027 –syksy 2026 –julkaisu (38/2026) syventää valtion talousarviovalmistelun kuntataloutta koskevaa arviointia. Kuntatalousohjelmassa arvioidaan kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvitä peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa.

Vaikka tilikaudella 2025 kuntien talous heikkeni hieman aikaisempaan nähden, oli kuntien talouden heikentyminen vähäisempää aikaisemmin arvioituun nähden. Työllisyysalue-uudistus kasvatti kuntien toimintakuluja merkittävästi ja toimintakate heikkeni 7,4 prosenttia. Verotulot kehittyivät heikosti supistuen 0,5 prosenttia edellisvuodesta. Vuosikate laski 400 miljoonalla eurolla noin 3,2 miljardiin euroon. Toisaalta vuoden 2025 tulosta paransivat kertaluontoiset erät ja omaisuusjärjestelyt. Silti kokonaisuudessaan kuntatalouden vuosikate ei riittänyt nettoinvestointien kattamiseen ja toiminnan ja investointien rahavirta heikkeni noin -800 miljoonaan euroon. Lainakanta kasvoi noin 900 miljoonaan euroa.

Kuntatalouden kehitysarviossa kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2026. Kuntien omista sopeutustoimista huolimatta toimintakulut kasvavat 2,7 prosenttia. Toimintakuluja kasvattavat erityisesti henkilöstövaltaiselle kunta-alalle sovitut palkkaratkaisut. Samalla työttömyysetuuksien rahoitus rasittaa vahvemmin kuntataloutta työttömyyden pysyessä korkealla tasolla. Erityisesti pitkäaikaiset työttömyysjaksot kasvattavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Kuntien toimintatuotot kehittyvät kuluvana vuonna maltillisesti, koska sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättyminen ja uudelleenneuvottelut heikentävät kuntien vuokratuottoja vuodesta 2026 alkaen. Vuosikate vahvistuu hieman vuodesta 2025, mutta tulos heikentyy pysyen niukasti positiivisena, kun vuoden 2025 tulosta parantaneet kertaluonteiset erät poistuvat. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee 1,1 miljardia euroa alijäämäiseksi.

Lähivuosina kuntatalouden menot ja tulot ovat edelleen epätasapainossa, eikä kuntien tulorahoitus riitä kattamaan kasvavia menopaineita. Kuntatalouden vuosikate ei riitä kattamaan nettoinvestointeja ja toiminnan ja investointien rahavirta pysyy keskimäärin 1,1 mrd. euroa negatiivisena vuosina 2028–2030.

Kuntien peruspalvelujen painopiste on sivistyspalveluissa, joissa palvelutarve on laskeva. Tarpeen supistuminen välittyy menoihin kuitenkin vain osittain, sillä palveluverkon, henkilöstörakenteen ja lain säädännöllisten velvoitteiden jäykkyydet hidastavat menojen sopeutumista palvelutarpeen mukana. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat viime vuosina kasvaneet. Kokonaisuutena kuntien investoinnit pysyvät ennustejaksolla korkealla tasolla, vaikka investointinäkymät ovat osassa kuntia laskevia. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin, kuten rakennuksiin ja teihin, ja tasoa ylläpitävät myös vihreän siirtymän investoinnit.

Valtiovarainministeriön tietojen mukaan hallituksen linjaamien toimien yhteisvaikutus olisi noin 150 miljoonaa euroa kuntataloutta heikentävä verrattaessa vuosia 2026 ja 2027. Kuntataloutta heikentää erityisesti valtionosuuden indeksikorotusta leikkaava indeksijarru (2,8 %-yksikköä vuonna 2027). Hallituksen päätösperäisten toimien yhteisvaikutuksia koko hallituskauden osalta arvioitaessa nettovaikutus olisi 50 miljoonaa euroa kuntataloutta vahvistava vuonna 2027, 142 miljoonaa euroa vuonna 2028, 118 miljoona euroa vuonna 2029 ja 127 miljoonaa euroa vuonna 2030.

Vuonna 2026 kuntien lainamäärän ennakoidaan kasvavan noin miljardi euroa 22,4 miljardiin euroon. Vuoden 2030 loppuun mennessä lainamäärä kasvaa 26,3 miljardiin euroon.

Vuonna 2026 verotulojen ennakoidaan kasvavan 4,9 % vuoteen 2025 verrattuna. Vuonna 2027 kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 4,1 prosenttia. Hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2027 tehdään täysimääräinen indeksitarkistus, mutta työn verotusta kevennetään erityisesti pieni- ja keskituloisilta. Vuodesta 2027 alkaen yhteisöveron verokanta alenee 2 prosenttiyksiköllä 18 prosenttiin. Yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla. Kiinteistöverotuoton arvioidaan kasvavan vuonna 2027 noin 1,8 prosenttia. Hallituksen syksyn 2026 budjettiriihessä tavoittelemaa kiinteistöverouudistusta ei viedä eteenpäin tällä vaalikaudella. Kuntien saaman kaivosmineraaliverotuoton määrä kasvaa vuonna 2027 veronkorotuksen seurauksena. Manner-Suomen keskimääräisen kunnan tuloveroprosentin ennakoidaan olevan 7,57% -tasolla. Hallitus päätti kehysriihessä 2026 jatkaa uuden alueellisen matkailijaveron lainvalmistelua. Veron käyttöönotosta päättäisi kunta itse ja verotulo ohjautuisi kunnalle. Kunnat voisivat ottaa veron käyttöön vuoden 2028 alusta.

Kuntatalousohjelman mukaan kuntien laskennalliset valtionosuudet vähenevät vuonna 2027 noin 110 miljoonaa euroa vuodesta 2026. Kokonaisuuteen vaikuttavat erityisesti valtionosuuksiin tehtävät vähennykset, kustannustenjaon yleinen tarkistus sekä perustoimeentulotuen kuntien rahoitusosuuden muutos. Muita valtionosuuksiin vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkaminen, sote-uudistuksen lisäyksen takaisinperintä, tulojen ja kustannusten tasaus sote-menoissa, uudet laajenevat tehtävät, sekä lakisääteisten laskentatekijöiden muutosvaikutus. Vuodesta 2029 alkaen perustoimeentulotuen rahoitusosuutta ei enää vähennetä takautuvasti kuntien peruspalvelujen valtion osuudesta, vaan kuntien rahoitusosuus laskutetaan kunnalta tuen maksukuukautta seuraavana kuukautena. Samalla perustoimeentulotuen meno kohdistuu sille vuodelle, jona se aiheutuu.

Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine, joka kuvaa kuntatalouden sopeutustarvetta, Manner-Suomen kunnissa on vuonna 2027 yhden prosenttiyksikön tasolla. Vuonna 2028 tilanne hieman helpottuu, kun vuoden 2023 valtionosuuksien takaisinperintä päättyy ja peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarru poistuu. Manner-Suomen kunnissa laskennallinen veronkorotuspaine on 0,6–1,0 % prosenttiyksikön välissä. Järvenpään kuntakokoluokassa eli 40 000–100 000 asukkaan kunnissa, laskennallinen veronkorotuspaine vaihtelee vuosittain 0,9–1,3 -prosenttiyksikön välillä.

Negatiivisten vuosikatteiden kuntia vuonna 2025 oli 5 ja vuonna 2026 niitä ennakoidaan olevan 14. Kuntatalousohjelman arvion mukaan määrän kasvaa merkittävästi vuonna 2027 26 kuntaan. Rahoitus ei siis riitä kattamaan juoksevia käyttötalousmenoja, vaan kunnissa joudutaan ottamaan niin sanottua syömävelkaa. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä pysyy vähintään 20 kunnan tasolla koko tarkastelukauden 2027–2030.

Seuraavat eduskuntavaalit pidetään huhtikuussa 2027. Eduskuntavaaleja ja seuraavia hallitusneuvotteluita alustetaan valtion virkapuheenvuoroilla. Valtiovarainministeriön virkapuheenvuorossa 7.10.2026 on ehdotettu kuntatalouden kannalta massiivisia muutoksia, kuten kuntien yhteisövero-osuuden poisto ja korvaaminen valtionosuuden lisäyksellä, 2. asteen koulutuksen kuntien rahoitusosuuden muutos asukaspohjaisesta ikäluokkaperustaiseksi, kuntien kaikkien verotulojen sisällyttäminen täysimääräisesti tulopohjan tasaukseen, sote-erien poistaminen pitkällä aikavälillä portaittain, kuntarakenteen uudistaminen eli käytännössä kuntien määrän vähennys, tehtävien kokoaminen ja siirto suurempiin kokonaisuuksiin esimerkiksi hyvinvointialueille sekä mahdollinen eläkeiän nosto. Tässä vaiheessa jää kuitenkin nähtäväksi, mitkä esityksistä etenevät toteutukseen asti.

Järvenpään kaupungin taloudellinen kehitys viime vuosina ja tulevaisuudessa

Viimeisen kuuden vuoden aikana kuntiin ja kuntatalouteen on kohdistunut useita muutoksia. Hyvinvointialueuudistus, työllisyysalueuudistus, koronaviruspandemia, Ukrainan sota sekä maailmantalouden muutokset energiahinta- ja korkoheilahteluineen ovat osaltaan vaikuttaneet vahvasti myös Järvenpään kaupungin talouteen. Taloutta on sopeutettu ja vuoden 2019 poikkeuksellisen suuren alijäämän aiheuttamasta kuopasta on noustu ja kartutettu taseen puskuria talouden tasapainon vahvistamiseksi.

Vuoden 2025 tilinpäätös oli noin 8,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja kaupungin taseen kertynyt ylijäämä 29,9 miljoonaa euroa. Suunniteltua suuremman ylijäämän mahdollistivat poikkeuksellisen suuret maanmyyntitulot, maankäyttökorvaukset, kotoutumiskorvaukset sekä Terveystaloyhtiön vastikkeiden palautukset kiinteistön myyntijärjestelyihin liittyen ja osinkotuotot. Suunniteltua vähäisemmät investoinnit johtivat myös matalampiin rahoituskuluihin ja poistoihin.

Kaupungin talouden ennakoidaan elokuun kuukausiraportin mukaan toteutuvan vuonna 2026 noin 2,3 miljoonaa euroa alijäämäisenä, mikä on 4,9 miljoonaa euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Talousarviota parempi tilanne johtuu muun muassa korkeista maanmyyntituloista, kotikuntakorvauksista, sotekiinteistöjen kauppojen siirtymisen seurauksena kaupungille edelleen kertyvistä vuokratuotoista, osin realisoitumattomista riskivarauksista ja yleisesti paremmin toteutuvista käyttötalouden nettomenoista sekä matalammista korkokuluista. Heikko talouskehitys on sen sijaan heikentänyt verotulokertymiä, jotka ovat jääneet alkuperäisessä talousarviossa arvioidusta. Vuoden 2026 lopussa taseeseen kertynyttä ylijäämää olisi arvioiden mukaan 27,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa kaupungin tulos on 6,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tulos on alijäämäinen myös 2028 vuonna, mutta kääntyy ylijäämäiseksi vuosina 2029 ja 2030. Yhteensä taloussuunnitelmakausi on 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuodesta 2028 eteenpäin suunnitelmaan sisällytetyn 2,8 miljoonan euron laskennallisen katesopeutuksen ansiosta.

Käyttötaloutta haastavat muun muassa työttömyyden kasvun myötä työttömyysetuusvastuiden kasvu, työmarkkinaratkaisun mukaiset palkankorotukset, suhdanteen mukaan heilahtelevat maankäyttökorvaukset, myyntivoitot ja muut tulot, erilaiset lakisääteiset tehtävämuutokset ja muut palvelutarpeiden ja määrien muutokset. Tulorahoitusta puolestaan heikentää valtionosuuksien yleisten leikkausten lisäksi

aiemmat, pysyvästi valtionosuuksista leikatut sote-erät ja heikon talouskasvun myötä pitkittynyt, hitaampi verotulojen kasvu. Kaupungin veropohja ei nykyisellään pärjää kuntavertailussa, minkä seurauksena kaupunki saa osana valtionosuuksia verotulojen tasausta.

Taloussuunnitelman alkuvuosien alijäämäisistä tuloksista huolimatta taseen kertynyt ylijäämä pysyy yli 20 miljoonassa eurossa vuonna 2027 ja 2028, ja nousee 27,9 miljoonaan vuonna 2030. Ilman sopeutustoimia kehityssuunta olisi laskeva ja kaupungin taseen puskuri laskisi reiluun 19 miljoonaan euroon vuonna 2030 ja jäisi alle aiemmilla sopeutustoimilla tavoitellun 25 miljoonan euron minimitason.

Kaupungin lainamäärä kasvaa taloussuunnitelmakaudella alkuun nopeasti vuosina 2027 ja 2028, mutta kasvu hidastuu 2029 ja kääntyy laskuun vuonna 2030. Uutta lainaa nostetaan taloussuunnitelmakaudella yhteensä noin 48,7 miljoonaa euroa. Lainakanta vuonna 2030 on reilu 293,3 miljoonaa euroa.

Tilikauden yli/alijäämän ja lainakannan arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

1000 €	TP 2025	TPE 2026	TA 2027	2028	2029	2030
Tilikauden yli/alijäämä	8 474	-2 257	-6 158	-562	2 759	4 158
Taseen kumulatiivinen yli-/alijäämä	29 947	27 691	21 533	20 971	23 730	27 889
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, €/asukas	638	585	453	436	487	565
Lainamäärä	238 845	244 600	272 199	295 383	297 578	293 266
Lainamäärä €/asukas	5 088	5 165	5 727	6 147	6 112	5 941

TALOUSSUUNNITTELUN PERUSTELUT

Kuntalain (410/2015) 110 §:n 2. momentin mukaisesti talouden suunnittelun lähtökohtana ovat kaupungin strategiassa asetetut pitkän aikavälin tavoitteet ja kaupungin tehtävien hoitamisen edellytyksien turvaaminen. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kaupunkikonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kaupungin strategiaan. Kuntalain (410/2015) 110 §:n 3. momentin mukaan taloussuunnitelman tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen.

Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) tuloarvioon on käytetty erilaisia valtionhallinnon, Kuntaliiton ja muiden toimijoiden laatimia ajankohtaiskatsauksia talouteen vaikuttavista tekijöistä, ennusteita ja suunnittelun aputyökaluja. Vuosittain keskeisiä muuttujia ovat erilaiset lainsäädännölliset muutokset, työmarkkinaratkaisut, toimintaympäristön muutokset, maailmantalouden ja -tilan muutokset ja niiden vaikutukset paikallistalouteen, sekä palveluiden rakenteeseen, laatuun, määrään ja käyttäjämääriin liittyvät muutokset.

Verotulojen ennakointiin on käytetty Kuntaliiton yhdessä valtionhallinnon toimijoiden kanssa laatimaa laskennallista, syyskuun 2026 veroennustekehikkoa, jonka laskentatietoja on täsmennetty mm. Järvenpään väestö- ja rakentamistiedoilla. Valtionosuuksien arvioinnissa on hyödynnetty valtionvarainministeriön syyskuussa 2026 julkaisemia ennakollisia valtionosuuslaskelmia vuodelle 2027 sekä syksyn 2026 kuntatalousohjelman painelaskurin valtionosuustietoja vuosille 2028–2030. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuden eri eriä, kuten perusopetukseen valmistavan opetuksen kehitystä, on ennakoitu erillisellä laskelmalla. Lopulliset vuoden 2027 valtionosuuspäätökset tehdään joulukuun lopulla.

Laskelmissa ei ole huomioitu valtionosuusuudistusta tai kiinteistöverouudistusta, jotka tämänhetkisten tietojen perusteella eivät ole toteutumassa ainakaan aivan lähivuosina.

Verotulot

Kaupunginvaltuusto päättää veroperusteista erikseen vuosittain marraskuussa talousarviokäsittelyn yhteydessä. Taloussuunnitelmaan ei sisälly muutoksia veroperusteisiin.

Yhteisöverokannan 2 %-yksikön lasku 18 prosenttiin on huomioitu veroennusteissa vuodelle 2027 ja siitä eteenpäin. Hallitusohjelman mukaisesti yhteisöveron veroperusteisiin tehtävien muutosten vaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Yhteisöveron muutokset kompensoidaan kunnille laskennallisesti muuttamalla ryhmäosuuksia, jolloin niiden vaikutus on koko kuntakentän rahoitusaseman näkökulmasta neutraali.

VEROPROSENTIT %	Vaihteluväli	2026	TA 2027	2028	2029	2030
Tulovero		7,80	7,80	7,80	7,80	7,80
Kiinteistöverot:						
Yleinen maapohjan	1,30–2,00	1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Yleinen rakennuksien	0,93–2,00	1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Vakituiset asuinrakennukset	0,41–1,00	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Muut asuinrakennukset	0,93–2,00	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattomat rakennuspaikat	2,00–6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00–2,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50

Odotettua hitaampi talouden elpyminen ja kasvanut työttömyys on heikentänyt kunnallisverokertymiä. Kunnallisverotulojen ennustetaan toteutuvan kuluvana vuonna muutetun talousarvion mukaisesti, mutta jäävän yli 2,6 miljoonaa euroa alkuperäisestä talousarviosta. Yhteisöverotulokertymissä on havaittavissa jo kuluvana vuonna talouden piristyminen ja ennakkoverojen positiivinen kehitys. Yhteisöverotulojen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti 0,2 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempana. Myös taloussuunnitelmavuosien ennusteet ovat vastaavasti heikentyneet alkuperäisestä talousarviosta kunnallisverojen osalta ja parantuneet yhteisöveron osalta. Kiinteistöveroihin on

kohdistunut vanhojen vuosien vero-oikaisuja mikä heikentää kuluvan vuoden kiinteistöveroennustetta. Kiinteistöverojen arvioidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti 0,2 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota heikommin. Rakentamisen hiipumisella arvioidaan olevan kasvua hidastava vaikutus kiinteistöverotulojen kehitykseen vielä talousarviovuonna.

Taloussuunnitelmakauden verotuloennusteet pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikoihin ja niiden taustalla oleviin tietoihin järvenpääläisten veronmaksajien palkka-, eläke- ja muista veronalaisista ansiotuloista, kunnan alueella sijaitsevista verotettavista kiinteistöistä ja niiden verotusarvoista, sekä järvenpääläisistä yrityksistä, yritysten tulonmuodostuksesta ja koko maan yritysten taloudellisesta tuloksesta. Verotuloennustekehikkoa täsmennetään kaupungin omilla väestö- ja rakentamisennusteilla, jotta kaupungin omat kehitysodotukset saadaan huomioitua ennusteissa.

Kunnan tuloveroennuste vuodelle 2027 ilman veroperustemuutoksia on 4,3 % suurempi kuin vuoden 2026 muutettu talousarvio. Viivästynyt työllisyyskehityksen käänne vaikuttaa kunnallisverotulojen kasvuun. Taloussuunnitelmavuosilla työllisyyden ja palkkatulojen arvioidaan parantuvan ja kunnallisverotulojen kasvavan vuosittain noin 3,4–4,3 %.

Kiinteistöveron kasvussa on huomioitu Kaupunkikehityksen arvio lähivuosien asunto- ja yritysrakentamisesta. Rakentamisen viivästynyt piristyminen heikentää kiinteistöverotulojen kasvua vielä vuonna 2027.

Vuoden 2027 yhteisöverotulon ennustetaan kasvavan 10,3 % vuoden 2026 muutetusta talousarviosta, vaikkakin ennusteeseen liittyy paljon epävarmuutta kansainvälisen talouteen kohdistuvien epävarmuuksien takia. Kokonaisuudessaan yhteisöverotulojen kehityksen arvioidaan olevan taloussuunnitelmakaudella suotuisaa.

Verotulojen ennakoidaan kehittyvän taloussuunnitelmakaudella seuraavasti:

VEROTULOT 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Kunnallisvero	**92 019**	**98 040**	**102 271**	**106 077**	**111 105**	**115 151**	**434 604**
Muutos-%		6,5 %	4,3 %	3,7 %	4,7 %	3,6 %	
Yhteisövero	**4 315**	**4 534**	**4 999**	**5 143**	**5 335**	**5 517**	**20 994**
Muutos-%		5,1 %	10,3 %	2,9 %	3,7 %	3,4 %	
Kiinteistövero	**19 798**	**19 326**	**19 566**	**19 916**	**20 272**	**20 679**	**80 432**
Muutos-%		-2,4 %	1,2 %	1,8 %	1,8 %	2,0 %	
VEROTULOT YHTEENSÄ	**116 133**	**121 900**	**126 837**	**131 135**	**136 712**	**141 346**	**536 030**
Muutos-%		5,0 %	4,0 %	3,4 %	4,3 %	3,4 %	

Valtionosuudet

Valtionosuudet koostuvat kahdesta osasta: Valtionvarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksista.

Valtiovarainministeriön valtionosuuksien määrään vaikuttaa Järvenpään suhteellinen asemoituminen koko maassa. Nykytilanteessa valtionosuuksiin vaikuttavat olennaisimpina tekijöinä väkiluku, erityisesti lasten ja nuorten määrä sekä kuntien ja valtion välinen kustannusten jako. Maksettavan valtionosuuden määrään vaikuttavat laskennalliset kustannukset, mahdolliset muutokset kuntien omarahoitusosuudessa (€/asukas) sekä verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus sekä uudet tehtävät, joiden aiheuttamia kustannuksia kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Hyvinvointialueuudistus aiheutti suuria kuntakohtaisia muutoksia valtionosuuksiin siirtyvien tulojen ja menojen tasapainon mukaan. Järvenpäältä hyvinvointialueuudistus leikkasi valtionosuuksista noin 9,6 miljoonaa euroa vuonna 2027 sisältäen 1,9 miljoonaa euroa valtionosuuksien omarahoitusosuuteen vietyjä eriä.

TE-uudistuksen palveluiden valtionosuusrahoitus perustuu vuodesta 2027 alkaen kokonaan laskennallisiin tekijöihin. Valtionosuuksissa korvataan myös kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajen-

tuminen vuoden 2023 poikkileikkaustilanteen mukaisesti, mikä Järvenpäälle tarkoitti 1,2 miljoonaa euroa. Summa on pysyvä eli se ei muutu, vaikka palkkatasot kasvavat eikä sitä tarkisteta työttömyystilanteen muuttuessa. Työttömyyden kasvaessa kaupungille aiheutuu enemmän kuluja kuin kaupungin saama valtionosuuskorvaus.

Opetus ja kulttuuriministeriön valtionosuuksiin sisältyy peruspalvelujen valtionosuuden ulkopuolelle jäävät osat perusopetuksen rahoituksesta (mm. lisäopetus ja maahanmuuttajien valmistava opetus), aamu- ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus, kansalaisopistot, tuntiperusteinen taiteen perusopetus, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulu, laitokset (teatterit, orkesterit, museot) sekä liikunta ja nuorisotyö.

Verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella tasataan kuntien tulopohjaa. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, minkä perusteella valtionosuuksia joko lisätään tai vähennetään riippuen siitä, ylittääkö vai alittaako kunnan laskennallinen verotulo keskimääräisen laskennallisen tulon eli tasausrajan. Järvenpään laskennallinen asukaskohtainen verotulo alittaa tällä hetkellä koko maan keskiarvon, joten kaupungille maksetaan osana valtionosuuksia verotulontasausta. Laskennallisen verotulon arvioinnissa huomioidaan kunnallisverotulopohjan lisäksi yhteisöverotulot ja puolet kiinteistöverotuloista. Voimalaitosten kiinteistöveroista tasauksessa huomioidaan vain ydinvoimalaitosten kiinteistöverot. Kunnan veroprosenteilla ei ole suoraa vaikutusta laskennallisiin verotuloihin muutoin kuin kuntien keskimääräisen veroprosenttien kautta.

Valtionosuusarvioina on käytetty viimeisintä Valtionvarainministeriön tuottamaa ennakkotietoa vuodelle 2027 ja VM:n kuntatalousohjelman painelaskurin pohjatietoja suunnitelmavuosille. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuden perusopetukseen valmistavan opetuksen valtionosuuksia on arvioitu erillisellä laskelmalla. Lopulliset valtionosuuspäätökset vuodelle 2027 tehdään joulukuun loppupuolella.

Ennakollisten laskelmien mukaan valtionosuudet vuonna 2027 ovat 20,6 miljoonaa euroa eli laskevat edellisestä vuodesta -3,4 %. Valtionosuuksien lasku johtuu pääosin peruspalveluiden valtionosuuksien laskusta kuntien omarahoitusosuuden kasvaessa ja kunnan rahoitusosuuden perustoimeentulotuesta perusteella tehtävän vähennyksen kasvusta sekä OKM:n valtionosuuden laskusta valmistavan opetuksen vähenemisen myötä. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ja veromenetysten korvaukset kasvavat edellisestä vuodesta. Valtionosuuksiin vaikuttavat tehtävämuutokset, TE-uudistuksen rahoituksen siirtymä laskennallisiin eriin perustuvaksi sekä vuosina 2025–2027 takaisinperittävät vuosina 2023 ja 2024 kunnille maksetut sote-erät. Vuodesta 2029 eteenpäin valtionosuuksia nostaa perustoimeentulon vähennyksen siirto pois valtionosuusjärjestelmästä suoraksi laskutukseksi kunnilta.

Kokonaisuudessaan valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

VOS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Valtionosuudet	**18 891**	**21 416**	**20 591**	**20 272**	**27 144**	**28 944**	**96 951**
Muutos-%		13,4 %	-3,8 %	-1,5 %	33,9 %	6,6 %	

Elokuun 2023 lopussa käynnistyi kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistaminen, mutta hanke keskeytettiin marraskuussa 2025, kun sopua pääasiassa sote-erien osalta ei löytynyt.

Toimintatuotot ja –kulut

Jotta kaupungin talous saadaan tasapainoon, on toimintakatteen alijäämän kasvu pystyttävä pitämään verorahoituksen kasvua maltillisempana. Kaupungin toimintakatteen alijäämän kasvua on hillitty vuodesta 2020 alkaen toimeenpanemalla monivuotisia rakenteellisia toimenpiteitä, joilla on tavoiteltu yhteensä yli 13 miljoonan euron pysyvää sopeutusta palvelualueiden toimintakatteista. Vuodesta 2025 alkaen toimintakatteisiin kohdennettiin lisäksi 200 000 euron sopeutustavoite toimintakatteiden suhteessa konsernipalveluihin, tilaomistukseen, hyvinvoinnin ja kaupunkikehityksen palvelualueella sekä

Järvenpään Veteen. Viimeisimpänä vuodelle 2026 oli asetettu pysyvä 1,2 miljoonan euron sopeutustavoite vuodelle 2026 palvelualueille ja konsernipalveluihin. Vuodelle 2027 ei ole asetettu sopeutustavoitteita, mutta vuodelle 2028 tarvitaan pysyvä 2,8 miljoonan euron sopeutustavoite taloussuunnitelman pitämiseksi ylijäämisenä.

Sopeutusvaateesta 2,65 miljoonaa euroa vuodelle 2028 on jaettu sitovuustasoille vuoden 2026 talousarvion ulkoisten toimintakulujen suhteessa, minkä lisäksi Konsernipalveluihin on teknisesti kohdentaen lisätty 150 tuhannen euron sopeutus. Kokonaisuudessaan sopeutukset on huomioitu määrärahoissa seuraavasti:

Sitovuustaso	Sopeutus 2028, 1000 €*	Osuus %
Hyvinvoinnin palvelualue	380	13,6 %
Tilaomistus	186	6,7 %
Kaupunkikehityksen palvelualue	276	9,9 %
Konsernipalvelut	426	15,2 %
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	1 531	54,7 %
Yhteensä	**2 800**	

** Määrärahojen sopeutuksen kohdennus on laskennallinen. Lopulliset sopeutuksen keinot ja kohdentuminen päätetään vasta vuonna 2027 erillisestä valmistelusta.*

Taloussuunnitelmassa on huomioitu vuoden 2026 talousarvion yhteydessä kunta-alan palkkaratkaisun kehittämisohjelman mukaiset palkankorotukset vuoteen 2028 asti, minkä lisäksi henkilöstökuluihin vuodelle 2029 varattu 2 prosentin korotus. Nyt vuodelle 2030 on lisätty 2 prosentin korotukset. Vuoden 2026 paikallisten erien palkankorotukset on kohdistettu sitovuustasoille ja ylimääräiset varaukset leikattu määrärahoista. Henkilösivukulujen ja eläkemaksujen tasausmaksun muutokset on huomioitu laskelmissa ennakkotietojen mukaisesti. Vuodelle 2030 on huomioitu myös 2 prosentin korotus palveluiden ostoihin ja aineisiin ja tarvikkeisiin sekä tilaomistuksen muihin toimintakuluihin. Myös kaupungin sisäinen laskutus on päivitetty viimeisimpien laskelmien mukaisiksi.

Toimintatuotoissa ja -kuluissa on huomioitu myös lainsäädännön ja palvelutarpeiden muutoksista aiheutuvat menopaineet ja -helpotukset sekä muut poikkeukselliset, yksittäisiin taloussuunnitelmavuosiin ja tapahtumiin liittyvät kertaerät.

Palvelualueet

Palvelualueiden määrärahoissa on huomioitu vuoden 2026 talousarviomuutokset, joilla on vaikutusta myös taloussuunnitelmakaudella. Tiivistetysti palvelualueiden toimintakatteissa on huomioitu muutoksina:

- Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen määrärahoissa on varauduttu TYHY-rahan pysyvään korotukseen nykyiselle tasolle vuodesta 2028 eteenpäin, joustavan perusopetuksen ryhmän perustamiseen, perusopetuksen valmistavaan esiopetukseen, kotikuntakorvaustulojen laskuun ja ateria- ja siivouspalvelusopimusten muutokseen. Lisäksi palvelutarpeen muutokset lapsi- ja oppilasmäärän mukaan on huomioitu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä niiden ateriapalveluissa. Näiden lisäksi vuoden 2026 yhteydessä konsernipalveluihin varatusta riskivarauksesta on kohdennettu opetuksen ja kasvatuksen palvelualueelle määrärahoja 770 tuhatta euroa vuonna 2027 ja 600 tuhatta euroa vuonna 2028.
  Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueelle on kohdistettu 1,53 miljoonan euron pysyvä sopeutusvaade vuodesta 2028 alkaen.
- Kotikuntakorvausmenojen kasvu osana valtionosuusmaksatusta VM:n ennakollisten tietojen mukaisesti sekä suoran kotikuntalaskutuksen tason muutos vuoden 2026 ennusteen pohjalta.
- Hyvinvoinnin palvelualueelle on määrärahoissa varauduttu TYHY-rahan pysyvään korotukseen nykyiselle tasolle vuodesta 2028 eteenpäin, ICT-informaatikkoon Kirkes-kirjastoille ja siivouspalvelusopimuksen muutokseen.

Hyvinvoinnin palvelualueelle on kohdistettu 380 tuhannen euron pysyvä sopeutusvaade vuodesta 2028 alkaen.

- Työttömyysturva ja työllisyysalueosuus sitovuustasolle on huomioitu etuusvastuiden kasvu ja TE-alueen yhteistoimintaosuuden kasvu siirryttäessä aiheuttamisperiaatteen mukaiseen laskutukseen.
- Kaupunkikehityksen määrärahoissa on huomioitu TYHY-rahan pysyvä korotus nykyiselle tasolle vuodesta 2028 eteenpäin, jäätelikioskien vuokratuotot, maankaatopaikan tulonvähennykset, SUP-siivouskustannuskorvaukset ja siivouspalvelusopimuksen muutos.
  Kaupunkikehityksen palvelualueelle on kohdistettu 277 tuhannen euron pysyvä sopeutusvaade vuodesta 2028 alkaen.
- Konsernipalveluiden määrärahassa on huomioitu tasausmaksun ja verotuskustannusten muutokset, vaalit, osallistavan budjetoinnin toteuttaminen joka toinen vuosi, TYHY-rahan pysyvä korotus nykyiselle tasolle vuodesta 2028 eteenpäin, integraatioalustan kapasiteettinosto, Microsoft lisenssikustannusten nousu ja tietoturvalisenssit opetukselle, pilvipalveluiden varmistuspalvelu, pysäköinninvalvonnan tietojärjestelmämaksut, AV-laitteistojen uusinnat, uhka- ja erityistilannejärjestelmän palvelumaksut ja laitteet, tilahallinnan organisoitumisen vaikutukset ja siivouspalvelusopimuksen muutokset sekä puheenjohtajien jaoston lakkauttaminen. Lisäksi konsernipalveluiden määrärahoista on poistettu aiheettomat varaukset, tarpeeton riskivaraus palkankorotuksiin ja opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen riskivarauksesta on kohdennettu palvelualueelle 770 tuhatta euroa vuonna 2027 ja 600 tuhatta euroa vuonna 2028 ja loput varauksesta on poistettu konsernipalveluista.
  Konsernipalveluihin on kohdistettu 426 tuhannen euron pysyvä sopeutusvaade vuodesta 2028 alkaen.
- Tilaomistuksen määrärahassa on huomioitu palveluverkon muutokset, tilahallinnan organisoitumisen vaikutukset, siivouspalvelusopimuksen muutos ja Närekadun päiväkodin omistuksen vaikutukset.
  Tilaomistukseen on kohdistettu 186 tuhannen euron pysyvä sopeutusvaade vuodesta 2028 alkaen.
- Keski-Uudenmaan työllisyysalueen määrärahoihin on huomioitu myös henkilöstön sivukulujen muutokset, KEHA:n muutosneuvottelut, muut työvoimakoulutukset palvelun tarpeen muutos, siivouspalvelusopimuksen muutos ja sisäinen laskutus kaupungilta sekä näiden vaikutukset kuntalaskutukseen.
- Järvenpään vesi -liikelaitoksen tilikauden tulos on muutettu vastaamaan johtokunnan esitystä, minkä lisäksi määrärahoissa on huomioitu sisäisten erien muutokset sekä henkilöstön sivukulujen muutokset.

Tarkempi talousarvion muutostekijälistaus on talousarvion liitteenä 1.

Kaupungin oman toiminnan toimintakate, ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja, Keski-Uudenmaan työllisyyspalveluja ja Järvenpään vesi -liikelaitosta, kasvaa taloussuunnitelmakaudella sopeutus ja muutostekijät huomioiden keskimäärin 2,1 % vuodessa.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot

Kaupungin talouden haasteita on tasoitettu menneinä vuosina käyttöomaisuuden myynneillä. Pysyviä palvelutuotannon menoja on rahoitettu kertaluonteisilla, omaisuuden realisoinnista saatavilla tuloilla, mikä on osin häivyttänyt näkyvistä kaupungin taloudessa vallitsevaa tulojen ja menojen rakenteellisesta epätasapainoa. Kaupungin talouden tasapainoisuuden ylläpitämiseksi maanmyyntitulot oisivat järkevämpää kohdentaa lainojen lyhentämiseen kuin pysyvien menojen rahoittamiseen.

Maanmyyntivoittojen arvio perustuu Kaupunkikehityksen näkemykseen kaavoituksen kautta syntyvästä tonttivarannosta. Myyntiennusteessa on oletettu, että kaikki kaavoituksen kautta syntyvät rakentamiskelpoiset tontit saadaan myytyä.

Maanmyyntivoitot vaihtelevat 3,5–6 miljoonassa eurossa vuosina 2027–2030.

1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Käyttöomaisuuden (Kom) myyntivoitot	**9 053**	**3 956**	**3 538**	**3 629**	**5 955**	**4 412**	**17 534**
Muutos-%		-56,3 %	-10,6 %	2,6 %	64,1 %	-25,9 %	

Rahoitustuotot ja –kulut

Vuoden euriborkorko oli syksyllä 2023 korkeimmillaan 4,2 %, kävi kesällä 2025 reilussa kahdessa prosentissa ja on jälleen noussut noin 3,2 prosenttiin maailmanpoliittisten epävarmuuksien ja sotatoimien seurauksena. Tämänhetkiset lähivuosien markkinaennusteet ovat vakiintuneet 3,5 prosentin tuntumaan, mikä on prosenttiyksikön korkeampi kuin vuosi sitten.

Kaupungin lainasalkun suojausaste on tällä hetkellä noin 70 prosenttia. Suojaukset on tehty vuosina 2023 ja 2024 pyrittäessä edes osittain suojautumaan vuodelle 2024 osuneen mittavan, lähes 90 miljoonan euron jälleenrahoituksen ja poikkeuksellisen korkean koron kustannusvaikutuksilta. Suojaukset vähenevät nopeasti seuraavan kahden vuoden aikana.

Kaupungin tulojen kasvun hidastuminen, korkotason nousu, kaupungin nykyiset lainat sekä ennakoidut tulevien vuosien investoinnit ja niiden vaatima uusi lainarahoitus haastavat kaupungin talouden tasapainoa. Vaikka korkokulujen kasvua on hillitty karsimalla investointeja, tulee ulkoiset rahoituskulut nousevat markkina-arvioiden mukaisella korkoennusteella noin 10,4 miljoonaan euroon vuonna 2030.

Rahoitustuotoissa ja kuluissa kaupungin saamiin korkotuottoihin kirjataan tuotot konserniyhteisöille myönnetyistä tertiärilainoista sekä korkosuojauksista mahdollisesti saatavat korkotuotot. Rahoitustuottoihin sisältyy korvaus Järvenpään Veden peruspääomasta ja takausprovisiot kaupungin takaamista lainoista. Lainojen korot ja korkosuojauksista mahdollisesti syntyvät kulut esitetään korkokuluissa. Rahoituskuluissa näkyy tuottoja vastaavasti Veden peruspääoman korvaus.

1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Rahoitustuotot ja -kulut	**-4 246**	**-6 281**	**-7 815**	**-9 750**	**-10 189**	**-10 407**	**-38 161**
Muutos-%		47,9 %	24,4 %	24,8 %	4,5 %	2,1 %	

Investoinnit, poistot ja alaskirjaukset

Taloussuunnitelmakaudella toteutetaan erityisesti talonrakennuksen, kunnallistekniikan ja Järvenpään Veden investointeja. Investointitasot ovat tehtyjen hankelisäysten, kustannusarvioiden ja aikataulujen tarkennusten seurauksena taloussuunnittelukaudella aikaisempaa suunnitelmaa korkeammat, mutta kymmenvuotiskaudella viimevuotista suunnitelmaa matalammat. Taloussuunnitelmakaudella käynnistyy merkittävä määrä peruskorjauksia ja uudisalueiden voimakas rakentaminen jatkuu.

Investoinnit vaikuttavat käyttötalouteen kasvavina poistoina, uusien tilojen ja rakenteiden ylläpitokustannuksina sekä mm. tiloihin sijoittuvan toiminnan kustannuksina ja investointien rahoitukseen tarvittavan lainarahoituksen korkoina. Taloussuunnitelmakaudella uusia poistonalaisia investointeja tehdään joka vuosi tuloslaskelman poistotasoa enemmän. Suunnittelukauden aikana useamman suuren rakennuksen poistoaika päättyy ja tulosvaikutteiset poistot pienenevät. Tästä huolimatta valmistuvien hankkeiden poistot lisäävät kulutasoa vuoden 2026 tilanteesta noin 1,35 miljoonalla eurolla vuoteen 2030 mennessä, mikä lisää haastetta ylijäämän kerryttämiselle.

Kaupungin tulorahoitus ei riitä suunnitelmavuosina kattamaan investointien rahoitustarvetta, joten investointeja joudutaan rahoittamaan lisäämällä lainanottoa.

Nettoinvestoinnit vaihtelevat taloussuunnitelmakaudella 27,6 ja 48 miljoonan euron välillä. Investointien määrä laskee investointiohjelmakauden loppuvuosina.

Nettoinvestoinnit Kaupunki ja Järvenpään Vesi

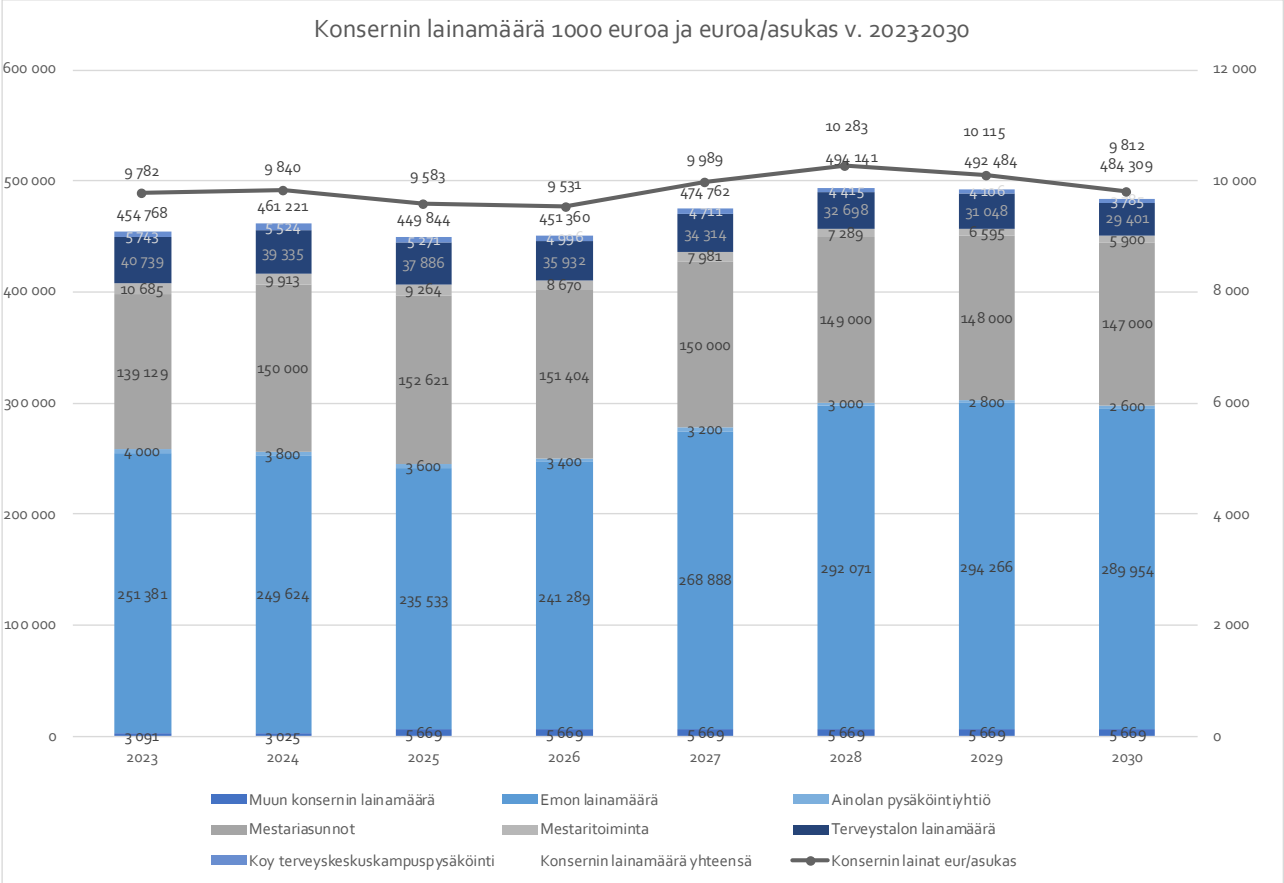
		Toteutusvaihe			Kehitysvaihe			Palveluverkkosuunnitteluvaihe				
1000 euroa	**TPE 2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**	**2036**	**2027-36**
Tulot	-2 432	-1 284	-641	-1 051	-779	-783	-1 984	-577	-715	-558	-514	-8 886
Menot	32 106	49 319	48 241	33 142	28 359	37 300	41 480	26 765	24 490	25 405	19 130	333 631
Netto	**29 675**	**48 035**	**47 600**	**32 091**	**27 580**	**36 517**	**39 496**	**26 188**	**23 775**	**24 847**	**18 616**	**324 745**

Lainamäärä ja tulorahoituksen riittävyys

Talousarvioesityksen mukainen vuosikate ts. tulorahoitus vuonna 2027 on 20,4 miljoonaa euroa. Vuosikate pysyy 24,4 miljoonassa eurossa vuonna 2028, mutta seuraavina suunnitelmavuosina nousee 29,9 miljoonaan euroon vuonna 2029 ja 31,9 miljoonaan euroon vuonna 2030. Koko suunnitelmakauden vuosikate on talousarvioehdotuksessa yhteensä 106,6 miljoonaa euroa, mikä on noin 67,3 % kauden investointien omahankintamenosta (158,4 miljoonaa euroa).

Lainaa arvioidaan muutetun talousarvion mukaan olevan vuoden 2026 lopussa noin 253,6 miljoonaa euroa, jolloin investointien tulorahoitusaste olisi noin 48,3 %. Tilinpäätösennusteen mukaan lainaa on vuoden lopussa noin 9 miljoonaa vähemmän, 244,6 miljoonaa euroa ja tulorahoitusaste 76,7 %.

Tulorahoitus jää taloussuunnitelmakaudella investointitasoa pienemmäksi. Investointien tulorahoitusaste vaihtelee noin 42 % ja 112,5 % välillä. Kaupungin lainamäärä kasvaa vuosina 2027–2030 yhteensä noin 48,7 miljoonaa euroa, vaikka lainaa päästään lyhentämään vuonna 2030 4,3 miljoonaa euroa. Muutetun talousarvion pohjalta arvioiden kaupungin lainamäärä nousisi taloussuunnitelmakauden lopussa noin 302,3 miljoonaan euroon ja investointisiirtymät huomioivaan tilinpäätösennusteeseen pohjaten 293,3 miljoonaan euroon vuonna 2030.

** Kuvaajassa emon lainamäärässä on lähtötilanteessa huomioitu konsernin sisäiset lainat.*

ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Kaupungin johtoryhmä on tunnistanut ja arvioinut kaupunkitasoisesti merkittävimmät riskit ja määritellyt hallintatoimenpiteet, joilla riskien vaikutusta pyritään hillitsemään, poistamaan tai pienentämään. Riskikartoitus- ja arviointi on vuoden 2027 osalta tehty hyödyntäen kaupungin uutta riskienhallinnan yleisohjetta (KH 21.9.2026 § 231) ja sen mukaista luokittelua ja arviointikehikkoa. Arviointikehikon mukaisesti kaikille riskeille, joiden merkittävyys on korkea tai kriittinen (kokonaisarvio 10-25), tulee määrittää keinot riskin hallitsemiseksi. Hallintatoimenpiteiden etenemistä ja vaikutusta seurataan osana osavuosikatsaus ja tilinpäätösraportointia ja tarvittaessa vuoden aikana määritellään uusia toimenpiteitä, mikäli ne ovat tarpeen.

Riskikartoitus hallintatoimenpiteineen on esitetty talousarvion liitteenä. Liite sisältää myös palvelualuetasoiset riskiarvioinnit vuoden 2027 toimenpiteineen.

Johtoryhmän arvioinnissa kaupunkitasoisesti merkittävimmissä riskeissä korostui talous- ja rahoitusriskit, mutta merkittäviä toimenpiteitä edellyttäviä riskejä tunnistettiin myös strategia- ja maineriskien sekä ulkoisten ja operatiivisten riskien luokista.

Riskiluokka/Riski	Riskin kokonaisarvio
Operatiiviset riskit	
Avainhenkilöriski	12
Strategisten tavoitteiden ristiriitaisuus	12
Pitkät valmisteluprosessit	12
Ulkoiset riskit	
Valtion heikko taloudellinen tilanne	20
Yleinen työttömyystilanne	16
Talous- ja rahoitusriskit	
Valtionosuusrahoituksen väheneminen	25
Talouden rakenteen epätasapaino	20
Lainamäärän kasvu	20
Verotulojen pienentyminen	20
Strategia- ja maineriskit	
Sitoutuminen talousarvioon ja strategiaan	20
Negatiivinen julkisuus	12
Sidosryhmiin kohdistuvat leikkaukset ja säästöpaineet	10

Kaupungin ulkoiset riskit sekä talous- ja rahoitusriskit ovat vahvasti kytköksissä toisiinsa. Yleinen, heikko työllisyystilanne ja korkeana pysyttelevä työttömyys lisää kaupungin etuusmaksuja ja hidastaa samanaikaisesti kaupungin verotulojen kasvua. Kaupungin omat vaikutusmahdollisuudet yleiseen suhdannekehitykseen ovat vähäiset, mutta työttömyysriskin hallitsemiksi kaupunki tukee yritystoiminnan edellytyksiä ja olemassa olevien yritysten kasvun mahdollisuuksia kaavoituksella, verkostomaisella yhteistyöllä ja tarjoamalla yrityspalveluita.

Valtion heikko taloustilanne tulee lähes varmasti vähentämään kuntien valtionosuusrahoitusta myös tulevina vuosina. Kaupungin intresseissä on pyrkiä yhdessä alueen kuntien kanssa vaikuttamaan lakiuudistuksiin siten, että niiden tuloksena kaupungin rahoitusasema ei entisestään heikkenisi. Varmin keino ennaltaehkäistä valtionosuusrahoituksen vähenemisen haitallisia vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen on riittävän ylijäämäpuskurin kerryttäminen jatkamalla talouden tasapainottamista sekä verotulojen kasvun varmistaminen kaupungin eri prosessien kautta. Verotulojen kasvuun voidaan vaikuttaa verotulopohjaa laajentamalla, mihin voidaan vaikuttaa ylläpitämällä yritystonttitarjontaa ja houkuttelemalla kaupunkiin uusia yrityksiä.

Kaupungin talouden rakenteellisesta epätasapainosta aiheutuvaa riskiä ja sen vaikutuksia voidaan hallita samoin keinoin. Nykytilanteessa perusrahoitus ei riitä kattamaan menoja, eikä omaisuuden myynnillä ja poikkeuksellisilla tuloerillä voida pysyvästi kattaa epätasapainosta syntyvää rahoitusvajetta, täytyy kaupungin vahvistaa pysyvää rahoituspohjaa ja karsia menoja.

Lainamäärän ja velanhoitokustannusten kasvusta syntyvän riskin hallitsemiseksi on jo kuluvalla taloussuunnitelmakierroksella priorisoitu investointeja, mutta korkotasojen nousun vuoksi rahoituskustannukset ovat kasvamassa nykyistä suuremmaksi. Tämänhetkisessä tilanteessa samanaikaiset investointipaineet ja tulorahoituksen riittämätön kasvu lisäävät lainanottoa ja talouden rakenteellista epätasapainoa, vaikka palvelut onkin järjestetty taloudellisesti. Pitemmällä aikavälillä riittävän taseen puskurin kerryttäminen mahdollistaa sen, että yllättävätkään tulovähennykset tai menolisäykset eivät pakota kaupunkia tempoilevaan päätöksentekoon talouden kriisiytymisen välttämiseksi.

Strategia- ja maineriskinä tunnistettu sitoutumattomuus talousarvioon ja strategiaan linkittyy osaltaan edellisten hallintatoimenpiteiden toteutumiseen. Jos tehdyt päätökset ovat ristiriidassa talousarvion, omistajaohjauksen tai kaupunkistrategian kanssa, ei tavoitteet voi toteutua. Talousarvioon ja strategiaan sitoutumista pyritään jatkossa vahvistamaan tuottamalla valmistelussa laadukasta päätöksentekomateriaalia, jossa tuodaan esille myös päätösten mahdolliset vaikutukset mm. taloudelle ja strategian toteutumiselle.

Myös kaupungin sidosryhmien taloushaasteet heijastuvat kaupungin oman toiminnan onnistumiseen ja asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaamiseen. Kaupunki pyrkii aktiivisella ja konkreettisella yhteistyöllä ja edunvalvontatyöllä varmistamaan prosessien sujumisen.

Kaupunki on viime aikoina saanut melko paljon negatiivista julkisuutta, mikä voi pitempään jatkuessaan heikentää aiheettomasti kaupungin mainetta. Hallintatoimena julkista keskustelua ja kirjoittelua seurataan jatkuvasti ja varmistamalla asiallinen yhteydenpito tiedotusvälineisiin.

Operatiivisella tasolla kaupunkitasoisina riskeinä korostuvat prosessien haavoittuvuus ja tavoitteiden ristiriitaisuus. Kaupungilla on useita tehtäviä, joita hoitaa hyvin rajattu määrä ihmisiä. Mikäli kyseiset henkilöt ovat pitkään poissa tai irtisanoutuvat, palveluissa voi esiintyä katkoksia tai viivästyksiä. Samoin pitkät valmisteluprosessit voivat johtaa tietojen katoamiseen ja hidastaa päätöksentekoa tai johtaa saman valmistelun tekemiseen useaan otteeseen. Näitä riskejä hallitaan parantamalla tiedonhallintaa, kuvaamalla kriittiset prosessit ja varahenkilöjärjestelyin, sekä satsaamalla laadukkaan ja oikeatasoisen päätöksentekomateriaalin tuottamiseen ja koulutukseen.

Strategisten tavoitteiden ristiriitaisuus puolestaan johtaa vastakkainasetteluun, jossa yhden tavoitteen edistäminen voi hidastaa tai estää toisen toteutumista. Riskin toteutuessa kaupungin toiminnan kokonaisvaikuttavuus heikkenee ja priorisointi vaikeutuu. Riskiä hallitaan huomioimalla ristiriitaisuudet ja tekemällä ne näkyviksi, se tuomalla esiin valintojen perustelut tilanteissa, joissa ristiriitatilanteita esiintyy.

Vahinkotapaukset voivat yllättäessään lisätä kaupungin talousahdinkoa, kun joudutaan tekemään nopeita korjaus- ja korvaustoimenpiteitä. Ne myös vaikeuttavat normaalia palvelutuotantoa ja toimintaa, joka usein estyy vähintään väliaikaisesti. Kaupungin vakuutusturvalla pyritään kattamaan katettavissa oleva osan taloudellisesta riskistä.

Konserniyhtiöihin liittyvistä riskeistä tulee yhtiökohtainen kooste myöhemmin osana konserniyhtiöiden tavoitteiden hyväksyntää kaupunginhallitukselle. Yleisesti ottaen konserniyhtiöiden suurimmat riskit liittyvät toimintaympäristön muutoksiin, taloudellisten olosuhteiden muutoksiin ja sellaisiin asioihin, joihin yhtiöt eivät suoraan voi vaikuttaa.

TALOUSARVION SITOVUUSMÄÄRÄYKSET JA RAKENNE

Kuntalain (410/2015) 110 §:n sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Kuntaliiton 2022 julkaiseman päivitetyn Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma -suosituksen mukaan määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Määrärahat ja tuloarviot voidaan talousarviossa määrätä sitoviksi joko brutto- tai nettoperiaatteen mukaan. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään sitovuustasosta. Liikelaitoksen talousarviossa noudatetaan samoja talousarvioperiaatteita kuin kunnan ja kuntayhtymän talousarviossa. Liikelaitoksen johtokunnan on päätettävä liikelaitoksen seuraavan vuoden talousarviosta viimeistään vuoden loppuun mennessä.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin viranomaisia.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen

Taloussuunnitelma vuosille 2027–2030 laaditaan valtuuston sitovuustasoilla koko nelivuotiskaudelle. Suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi muodostaa talousarvion. Valtuusto päättää määrärahojen nettositovuudesta koko taloussuunnitelmakaudelle eli vuosille 2027–2030. Myös investoinnit suunnitellaan ja päätetään taloussuunnitelmakaudelle 2027–2030.

Nelivuotinen nettositovuus tarkoittaa, että yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan ylittyminen tulee kattaa seuraavien vuosien määrärahasta ja vastaavasti yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan alittuminen voidaan käyttää seuraavina vuosina. Määrärahojen käytön alittuessa kehyksestä vastaavan toimielimen tulee tehdä kyseisen vuoden tilinpäätöksen valmistuttua, viimeistään huhtikuun loppuun mennessä esitys korkeintaan talousarviovuonna käyttämättä jäänyttä määrärahaa vastaavasta määrärahalisäyksestä, jos se haluaa määrärahan käyttöönsä suunnitelmakauden seuraaville vuosille. Vastaavasti tilanteessa, jossa vastuutoimielin havaitsee tilivuoden määrärahansa riittämättömäksi, sen tulee tehdä esitys siitä, kuinka ylitys katetaan pienentämällä tulevien vuosien määrärahoja. Esitys tehdään osavuosikatsauksen yhteydessä, tai viimeistään siten, että se on käsiteltävissä vuoden viimeisessä valtuuston kokouksessa.

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen tuloylitysten osalta määrärahaa voidaan poikkeuksellisesti esittää kohdennettavaksi uudisalueiden investointien toteuttamiseen, mutta ei varsinaiseen toimintaan.

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen laskutus tasataan vuosittain menojen mukaisesti, joten vuosittaisia talousarvioylityksiä ja -alituksia ei synny. Mallia ei näin ollen sovelleta Työllisyysalueen toimintaan.

Kaupunginvaltuuston päättämät sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa vain valtuuston päätöksellä. Lähtökohtaisesti lisämäärärahoja ei myönnetä. Talousarviokehystä tarkastetaan vuosittain verorahoituksessa ja palvelutarpeissa tapahtuvien muutosten perusteella.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa esitetään palvelualueiden ja muiden sitovien kokonaisuuksien toiminnan kuvaukset, toimintaympäristön muutokset sekä sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet. Sitovuustasojen talouden kokonaisuuden hahmottamiseksi käyttötalousosassa esitetään myös irtaimistoinvestoinnit sitovuustasoittain sekä tärkeimmät suoritteet ja yksikkökustannukset.

Valtuuston sitovuus

Seuraavat talouden ja toiminnan tavoitteet ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia:

1. Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittarit
2. Määrärahat ovat nettositovia eli sitovia toimintakatteen osalta
3. Järvenpään Vesi – liikelaitoksen sitovana tasona on yli/alijäämä ennen varauksia sekä erillisesti sitovana Järvenpään veden peruspääomastaan maksama korko
4. Keski-Uudenmaan työllisyysalue – taseyksikön sitovana tasona on yli/alijäämä ennen varauksia sekä erillisesti sitovana kokonaisuutena toimintakulut.

Vuosien 2027–2030 valtuustoon nähden sitovina tasoina (vastuutoimielin suluissa) ovat:

- Tarkastuslautakunta (tarkastuslautakunta)
- Konsernipalvelut (kaupunginhallitus)
- Tilaomistus (kaupunginhallitus)
- Kaupunkikehitys (kaupunkikehityslautakunta)
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset (kaupunkikehityslautakunta)
- Opetus ja kasvatus (opetus- ja kasvatuslautakunta)
- Kotikuntakorvaukset (opetus- ja kasvatuslautakunta)
- Hyvinvointi (hyvinvointilautakunta)
- Työttömyysturva ja työllisyysalueosuus (hyvinvointilautakunta)
- Järvenpään Vesi – liikelaitos (johtokunta)
- Keski-Uudenmaan työllisyysalue -taseyksikkö (johtokunta)

Työttömyysturva ja työllisyysalueosuus sitovuustasolle kirjataan vuodesta 2029 alkaen kunnilta laskutettava perustoimeentulotuen kuntaosuus.

Valtuusto päättää toimintakatteesta ja Järvenpään Veden ja Keski-Uudenmaan työllisyysalueen osalta yli/alijäämästä ja muista erillissitovista tavoitteista sekä sitovista toiminnan tavoitteista erikseen jokaisen yllä esitetyn sitovuustason osalta. Määrärahat ovat käyttötalousosassa arvonlisäverottomia.

Osana toiminnan jatkuvaa tehostamista tulee vuoden mittaan arvioida toimintojen parasta järjestämis- ja organisointitapaa ja tarvittaessa muuttaa vallitsevia käytäntöjä ja rakenteita. Muutokset edellyttävät usein määrärahasiirtoja sitovuustasojen välillä.

Organisaatio- tms. työnjaon tai vastuiden muutosten seurauksena tarvittavista sitovuustasojen välisistä määrärahasiirroista, joilla ei ole toimintakatevaikutusta, päättää kaupunginjohtaja.

Kustannuslaskennalliset erät

Palvelualueiden toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät. Sisäisistä eristä tilojen ylläpito- ja pääomavuokrat, taloushallinnon, tietohallinnon, palkanlaskennan, työterveyshuollon, sijaisvälityksen sekä hallintoon liittyvät lauta- ja johtokuntien kokouspalvelut kohdistetaan palvelualueille käytön mukaan sisäisenä laskutuksena.

Tilakulut laskutetaan palvelualueilta sisäisinä ylläpitovuokrina ja tiloihin sitoutuneesta pääomasta peritään kaupungin tiloissa toimivilta yksiköiltä sisäistä pääomavuokraa. Sisäinen pääomavuokra on vuodesta 2023 alkaen määritelty kuntakentän yleisen käytännön mukaan jälleenhankinta-arvon ja teknisen nykyarvon kautta, mikä on parantanut muun muassa palvelukustannusten kuntavertailujen laatua. Tilahallintajärjestelmään on päivitetty rakennusten tekniset nykyarvot ja jälleenhankinta-arvot vastaamaan Trellumin 2025 laatimaa selvitystä. Arvoja ei ole päivitetty tilahallintajärjestelmän käyttöönoton jälkeen (v. 2021). Päivitetyt arvot otetaan huomioon ensimmäisen kerran vuoden 2027 pääomavuokrien laskennassa ja vuoden 2027 pääomavuokrat ovat noin 1,9M€ (+17%) vuoden 2026 tasoa korkeammat.

Tilasubventioiden läpinäkyvyys on varmistettu tilahallinnan sisäisten erien laskennassa. Yhteisöjen käyttöön luovutetut tilat laskutetaan kokonaisuudessaan palvelualueilta sisäisinä vuokrina. Tiloista saatavat vuokratuotot kohdistetaan samoille, avustuksen myöntäneille yksiköille, jolloin tilasubvention osuus näkyy yksiköiden nettokuluina. Palvelualueet neuvottelevat subventoidun vuokran yhdistysten kanssa ja saavat neuvottelemansa subventoidun vuokratulon.

Ne konsernipalveluiden hallinnon kuluerät, joita ei laskuteta, ja jotka eivät aiheudu välittömästi kuntademokratiasta (valtuusto, hallitus, kaupunginjohtaja), sekä palvelualueiden omat hallinnolliset nettomenot vyörytetään palvelualueiden yksiköiden menoksi vähintään tilinpäätösvaiheessa.

Järvenpään Veden ja kaupungin välisistä suorituksista laskutetaan osapuolten välisen kaupunginhallituksen ja Järvenpään Veden johtokunnan vuosittain hyväksymän palvelusopimuksen mukaisesti.

Kaupungin Keski-Uudenmaan työllisyysalueelle tuottamista palveluista laskutetaan osapuolten välisen kaupunginhallituksen ja työllisyysalueen johtokunnan vuosittain hyväksymän palvelusopimuksen mukaisesti.

Lautakuntiin ja johtokuntiin nähden sitovat tavoitteet

Lauta-/johtokunnat (konsernipalveluita ja tilaomistusta koskien kaupunginhallitus) päättävät talousarviota operatiivisemman tason käyttösuunnitelmista vuodelle 2027 tammikuun 2027 loppuun mennessä. Lautakunnat päättävät käyttösuunnitelmista lopullisesti sen jälkeen, kun valtuusto on antanut talousarviossa niille strategiset tavoitteet sekä rahoitusresurssit.

Käyttösuunnitelmassa lauta-/johtokunta asettaa avainalueille/vastuualueille muut kuin kuntalain tarkoittamat sitovat toiminnan tavoitteet sekä jakaa valtuuston antamat taloudelliset resurssit avain-/vastuualueille. Lauta-/johtokunta asettaa talousarviovuodelle toimenpiteet, joilla edistetään ja toimeenpannaan valtuuston nähden sitovien tavoitteiden toteutumista.

Käyttösuunnitelmaan sisällytetään myös tarkemmat, palveluryhmätasoiset tiedot taloudesta ja avainalue-/vastuualuetasoiset tiedot henkilöstöstä sekä palvelukokonaisuuksittain tiedot tärkeimmistä suoritteista ja niiden yksikkökustannuksista.

Lauta-/johtokunnat päättävät käyttösuunnitelmassa valtuuston sitovuutta tarkemmasta lautakunnan vastuulle kuuluvien investointien hanke- tai hankeryhmätasoisesta sitovuudesta ja seurannasta. Lisäksi käyttösuunnitelmissa asetetaan toimenpiteet hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteille. Ohjeet käyttösuunnitelmien laadintaan annetaan, kun talousarvio on hyväksytty.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelmassa esitetään kunnan palvelutoiminnan jaksotetut nettomenot, rahoitusmenot ja omaisuuden kulumista kuvaavat poistot sekä menojen kattamiseksi kerätyt verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät.

Tuloslaskelma sitoo nettositovuudella kaupunginvaltuustoon nähden seuraavien ryhmien osalta:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot- ja kulut
- Satunnaiset tulot ja menot

Käyttöomaisuuden poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistot kohdistetaan sille toimintayksikölle, jonka hallinnassa hyödyke on. Näin toimintaan sitoutuneiden varojen määrä voidaan osoittaa. Tiloihin liittyvät poistot kirjataan Tilaomistukseen ja yhteisiin tietojärjestelmiin liittyvät poistot Konsernipalvelujen ICT-yksikköön. Poistot eivät ole sitovia.

Keski-Uudenmaan työllisyysalue -taseyksikkö

Järvenpää toimii vastuukuntana 1.1.2025 toimintansa aloittaneessa Keski-Uudenmaan työllisyysalueessa. Keski-Uudenmaan työllisyysalue tuottaa lakisääteiset TE-palvelut yhteistoimintasopimuksen perusteella alueen kuudelle kunnalle, joita ovat Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen ja Tuusula. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Järvenpään taloushallintoon on perustettu erillinen taseyksikkö TE-palveluja varten.

Keski-Uudenmaan työllisyysalue rahoittaa toimintansa kunnilta perittävillä maksuosuuksilla. Keski-Uudenmaan työllisyysalue ei tee ylijäämää, vaan tilikauden yli/alijäämä on nolla. Maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia tilinpäätösaikataulussa. Keski-Uudenmaan työllisyysalue ei lähtökohtaisesti tee investointeja, joten sen tulokseen ei kirjaudu poistoja. Mahdollisten investointien rahoittamisesta sovitaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien kanssa erikseen.

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen alustava taloussuunnitelma ja talousarvio esitetään valtuustolle taloussuunnitelman yhteydessä. Ennen valtuustokäsittelyä työllisyysalueen talousarvioesityksestä pyydetään lausunnot sopimuskunnilta. Keski-Uudenmaan työllisyysalueen johtokunta hyväksyy lopullisen taloussuunnitelman valtuuston käsittelyn jälkeen valmisteluvuoden loppuun mennessä.

Keski-Uudenmaan työllisyysalue – taseyksikön sitovana tasona on yli/alijäämä ennen varauksia sekä erillisesti sitovana kokonaisuutena toimintakulut. Näin ollen työllisyysalue ei voi korottaa kunnilta perittäviä maksuosuuksia ilman Järvenpään kaupungin talousarviomuutospäätöstä.

Järvenpään Vesi -liikelaitos

Vesihuoltolaitos muutettiin vuoden 2006 alussa kunnalliseksi liikelaitokseksi. Järvenpään Vesi liikelaitoksen alustava taloussuunnitelma ja talousarvio esitetään valtuustolle taloussuunnitelman yhteydessä. Järvenpään Veden johtokunta hyväksyy lopullisen taloussuunnitelman valtuuston käsittelyn jälkeen valmisteluvuoden loppuun mennessä.

Järvenpään Veden tilikauden tuloksen tulee olla vähintään hyväksytyn taloussuunnitelman mukainen. Järvenpään Vesi – liikelaitoksen sitovana tasona on yli/alijäämä ennen varauksia.

Järvenpään veden peruspääomastaan maksama korko on korkotuotoissa erikseen sitovana tasona. Järvenpään Vesi liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuotosta (=peruspääoman korko) on päätetty liikelaitosta perustettaessa kaupunginvaltuustossa. Peruspääoman korko on 6 % eli 1,4 miljoonaa euroa vuodessa.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointien kustannusarviot ja niiden jaksottuminen suunnitelmavuosille sekä investointeihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Investointiosa sisältää sekä kaupungin että Järvenpään Vesi -liikelaitoksen ja Keski-Uudenmaan työllisyysalue -taseyksikön investoinnit. Investointiosan esitykset annetaan erikseen maanostoista ja myynneistä, kunnallistekniikan rakentamisesta, liikuntapaikkarakentamisesta, talonrakennuksesta, osakkeista ja osuuksista, irtaimistoinvestoinneista, ICT-investoinneista, kehitysinvestoinneista ja Järvenpään Veden ja Keski-Uudenmaan työllisyysalueen investoinneista.

Määrärahat ovat investointiosassa arvonlisäverottomia.

Investointimäärärahat on määritelty valtuustoon nähden brutto- tai nettositovaksi seuraavasti:

Sitovuustaso	Valtuustoon asettama brutto/nettositovuus	Tarkemmasta sitovuudesta ja seurannasta vastaava toimielin
Maanostot ja myynnit		
Maanostot	B	Kaupunginhallitus
Maanmyynnit	B	Kaupunginhallitus
Talonrakennus		
Tekniset ja toiminnalliset investoinnit	N	Kaupunginhallitus
Hankevalmistelu ja riskiraha	N	Kaupunginhallitus
Yksittäinen talonrakennushanke	N	Kaupunginhallitus
Kunnallistekniikan rakentaminen		
Infran suunnittelu	N	Kaupunkikehityslautakunta
Infran rakentaminen	N	Kaupunkikehityslautakunta
Liikuntapaikkarakentaminen		
Liikuntapaikkarakentaminen	N	Hyvinvointilautakunta
Keskuskenttä ja Juholanpelto	N	Hyvinvointilautakunta
Osakkeet ja osuudet		
Yksittäinen yhtiö/kohde	N	Kaupunginhallitus
Irtaimistoinvestoinnit		
Konsernipalvelut	N	Kaupunginhallitus
Tilaomistus	N	Kaupunginhallitus
Kaupunkikehityksen palvelualue	N	Kaupunkikehityslautakunta
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	N	Opetus- ja kasvatuslautakunta
Hyvinvoinnin palvelualue	N	Hyvinvointilautakunta
ICT-investoinnit	N	Kaupunginhallitus
Järvenpään veden investoinnit	N	Järvenpään veden johtokunta
Keski-Uudenmaan työllisyysalueen investoinnit	B	TE-alueen johtokunta

Vaikka Keski-Uudenmaan työllisyysalueen investoinnit on rakenteellisesti oma sitovuutensa, ei työllisyysalue lähtökohtaisesti toteuta investointeja. Mahdollisten investointien rahoittamisesta sovitaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti kuntien kanssa erikseen.

Valtuuston sitovuutta tarkemmasta investointihankkeiden sitovuudesta ja seurannasta päättävät kaupunginhallitus, lautakunnat ja Järvenpään Veden ja Keski-Uudenmaan työllisyysalueen johtokunta yllä esitetyn taulukon mukaisesti.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Rahoituslaskelmassa esitetään käyttötalousosan sekä investointien tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta) sekä antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä muut maksuvalmiuden muutokset (rahoituksen rahavirta). Näiden rahavirtojen yhteenlaskettu muutos kuvaa talousarvion vaikutusta kunnan maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Rahoitusosan sitova erä on lainakannan muutos.

Talousjohtajalla on tämän talousarvion sekä kaupungin hallintosäännön ja konsernipalvelujen toimintasäännön mukaisesti oikeus ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään, ja hyväksyä niiden ehdot. Talousjohtajalla on oikeus maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus ottaa lyhytaikaista (laina-aika < 1v) rahoitusta ja korvata pitkäaikainen lainanotto

kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä johdannaissopimuksia.

Raportointi

Järvenpään kaupungin hallintosäännön (31.3.2025) 149§:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle ja muille toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarvion sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsauksessa, joka laaditaan puolivuosiraporttina, sekä tilinpäätöksessä.

Talousarvion ja käyttösuunnitelmien talouden toteutumisesta raportoidaan lauta- ja johtokunnille niiden päättäminä ajankohtina, kuitenkin vähintään osavuosikatsauksen aikataulussa. Lauta- ja johtokuntien tulee käsitellä talouden toteumaa ja ennustetta koko vuoden toteumaksi perusteluineen vähintään kvartaaleittain.

Palvelualueiden sekä taseyksikön ja liikelaitoksen kanssa käydään kvartaaleittain keskustelut kaupunginjohtajan ja talousjohtajan johdolla talouden sekä toiminnan kehittymisestä.

Talousarvion kuukausittaisesta toteutumisesta raportoidaan talous- ja konsernijaostolle kokousaikataulun mukaisessa rytmissä.

Kuntakonserni

Konserniyhteisöissä noudatetaan kaupunginvaltuuston 11.9.2023 § 46 hyväksymää konserniohjetta ja omistajapolitiikkaa. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on kytketty kaupungin talousarviokäsittelyyn. Kaupungin tytäryhteisöille asetetaan talousarvion laadinnan yhteydessä strategisten päämäärien toteuttamista tukevat sitovat tavoitteet ja omistukselle määritetään tarkoitus. Kaupunginhallitus käsittelee ja hyväksyy tavoitteet kaupungin tytäryhtiöille erillisessä käsittelyssä myöhemmin syksyn 2026 aikana.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista ja kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä ja riskeistä tulee raportoida osana osavuosiraportointia tai suoraan konsernijohdolle.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja niiden jaostojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä palvelualueiden itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkanimikkeiden haltijat, ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistusajalta, ovat tilivelvollisia:

- kaupunginjohtaja
- hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, tietohallintojohtaja, viestintäjohtaja, toimitilajohtaja
- palvelualuejohtaja (opetus ja kasvatus)
- palvelualuejohtaja (hyvinvointi)
- palvelualuejohtaja (kaupunkikehitys) (kaupunkikehitysjohtaja)
- varhaiskasvatusjohtaja, opetusjohtaja
- kulttuurijohtaja, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaja
- kaavoitusjohtaja, maankäyttöjohtaja, tekninen johtaja, johtava rakennustarkastaja
- toimitusjohtaja (Järvenpään Vesi –liikelaitos)

- työllisyysaluejohtaja (Keski-Uudenmaan työllisyysalue).

Osakeyhtiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosan sitovat määrärahat (vuosien 2027–2030 toimintakatteiden summa) on esitetty taulukoissa harmaalla taustalla väritettynä.

Valtuustoon nähden sitova

KONSERNIPALVELUT 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	6 583	6 584	7 122	7 047	7 182	7 262	28 611
Valmistus omaan käyttöön	216	165	165	165	165	165	660
Toimintakulut	-16 335	-18 693	-17 981	-18 787	-19 172	-19 647	-75 587
Toimintakate	***-9 536***	***-11 944***	***-10 694***	***-11 575***	***-11 825***	***-12 221***	***-46 315***
muutos-%		*25,3 %*	*-10,5 %*	*8,2 %*	*2,2 %*	*3,3 %*	

TILAOMISTUS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	27 378	21 230	23 383	23 402	23 420	23 310	93 515
Valmistus omaan käyttöön	4	0	265	270	275	281	1 091
Toimintakulut	-13 145	-11 565	-11 549	-11 641	-11 857	-11 988	-47 035
Toimintakate	***14 236***	***9 665***	***12 099***	***12 031***	***11 839***	***11 603***	***47 572***
muutos-%		*-32,1 %*	*25,2 %*	*-0,6 %*	*-1,6 %*	*-2,0 %*	

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2 028	2 029	2 030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-85	-96	-98	-100	-102	-104	-403
Toimintakate	***-85***	***-96***	***-98***	***-100***	***-102***	***-104***	***-403***
muutos-%		*13,5 %*	*2,0 %*	*1,9 %*	*2,0 %*	*1,8 %*	

KAUPUNKIKEHITYS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	3 787	2 623	2 760	2 860	2 860	2 803	11 282
Valmistus omaan käyttöön	1 117	1 119	1 119	1 119	1 119	1 119	4 476
Toimintakulut	-14 248	-15 471	-15 367	-15 151	-15 271	-15 543	-61 333
Toimintakate	***-9 344***	***-11 729***	***-11 488***	***-11 172***	***-11 292***	***-11 622***	***-45 574***
muutos-%		*25,5 %*	*-2,1 %*	*-2,8 %*	*1,1 %*	*2,9 %*	

OPETUS JA KASVATUS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	5 747	4 586	4 428	4 418	4 455	4 538	17 839
Valmistus omaan käyttöön	44	101	101	101	101	101	404
Toimintakulut	-89 279	-88 192	-90 451	-89 304	-91 551	-93 358	-364 664
Toimintakate	***-83 488***	***-83 504***	***-85 921***	***-84 785***	***-86 995***	***-88 719***	***-346 421***
muutos-%		*0,0 %*	*2,9 %*	*-1,3 %*	*2,6 %*	*2,0 %*	

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-5 303	-5 400	-5 795	-5 795	-5 795	-5 795	-23 179
Toimintakate	***-5 303***	***-5 400***	***-5 795***	***-5 795***	***-5 795***	***-5 795***	***-23 179***
muutos-%		*1,8 %*	*7,3 %*	*0,0 %*	*0,0 %*	*0,0 %*	

HYVINVOINTI 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	7 181	4 717	4 610	4 602	4 567	4 567	18 346
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-17 980	-18 059	-20 079	-19 762	-18 816	-19 030	-77 686
Toimintakate	***-10 799***	***-13 342***	***-15 469***	***-15 160***	***-14 248***	***-14 463***	***-59 340***
muutos-%		*23,5 %*	*15,9 %*	*-2,0 %*	*-6,0 %*	*1,5 %*	

TYÖTTÖMYYSTURVA JA TYÖLLISYYSALUEOSUUS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 980	-11 506	-12 088	-11 713	-17 737	-17 483	-59 021
Toimintakate	***-9 980***	***-11 506***	***-12 088***	***-11 713***	***-17 737***	***-17 483***	***-59 021***
muutos-%		*15,3 %*	*5,1 %*	*-3,1 %*	*51,4 %*	*-1,4 %*	

Järvenpään kaupunki ilman TE-palveluja, liikelaitosta ja kommenttomyyyntiä ja maankäyttökorvauksia 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	50 676	39 740	42 303	42 328	42 484	42 480	169 595
Valmistus omaan käyttöön	1 380	1 385	1 650	1 655	1 660	1 666	6 631
Toimintakulut	-166 355	-168 982	-173 407	-172 253	-180 300	-182 947	-708 908
Toimintakate	***-114 298***	***-127 856***	***-129 455***	***-128 270***	***-136 155***	***-138 802***	***-532 682***
muutos-%		*11,9 %*	*1,3 %*	*-0,9 %*	*6,1 %*	*1,9 %*	

Valtuustoon nähden sitova

KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	11 862	4 056	3 988	4 629	6 055	4 512	19 184
Toimintakulut	-947	-147	-23	-23	-3	-3	-51
Toimintakate	***10 915***	***3 909***	***3 965***	***4 606***	***6 052***	***4 509***	***19 133***
muutos-%		*-64,2 %*	*1,4 %*	*16,2 %*	*31,4 %*	*-25,5 %*	
KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI 1000 €	**TP 2025**	**MTA 2026**	**TA 2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Yht. 27-30**
Toimintatuotot	9 053	3 956	3 538	3 629	5 955	4 412	17 534
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	***9 053***	***3 956***	***3 538***	***3 629***	***5 955***	***4 412***	**17 534**
muutos-%		*-56,3 %*	*-10,6 %*	*2,6 %*	*64,1 %*	*-25,9 %*	
Järvenpään kaupunki ilman TE-palveluita ja liikelaitosta 1000 €	**TP 2025**	**MTA 2026**	**TA 2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Yht. 27-30**
Toimintatuotot	62 539	43 796	46 291	46 957	48 539	46 992	188 779
Valmistus omaan käyttöön	1 380	1 385	1 650	1 655	1 660	1 666	6 631
Toimintakulut	-167 303	-169 128	-173 430	-172 276	-180 303	-182 950	-708 958
Toimintakate	***-103 383***	***-123 947***	***-125 490***	***-123 663***	***-130 103***	***-134 292***	**-513 548**
muutos-%		*19,9 %*	*1,2 %*	*-1,5 %*	*5,2 %*	*3,2 %*	
Käyttöomaisuuden (Kom)	9 053	3 956	3 538	3 629	5 955	4 412	17 534
Toimintakate ilman Kom	**-112 437**	**-127 903**	**-129 028**	**-127 292**	**-136 058**	**-138 704**	**-531 082**
muutos-%		*13,8 %*	*0,9 %*	*-1,3 %*	*6,9 %*	*1,9 %*	
KESKI-UUDENMAAN TYÖLLISYYSALUE 1000 €	**TP 2025**	**MTA 2026**	**TA 2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Yht. 27-30**
Toimintatuotot	14 345	19 199	18 056	18 079	17 689	17 590	71 414
Toimintakulut	-14 345	-19 199	-18 056	-18 079	-17 689	-17 590	-71 414
Toimintakate	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Yli-/alijäämä ennen varauksia	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Järvenpään kaupunki ilman liikelaitosta 1000 €	**TP 2025**	**MTA 2026**	**TA 2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Yht. 27-30**
Toimintatuotot	76 884	62 996	64 347	65 036	66 228	64 582	260 193
Valmistus omaan käyttöön	1 380	1 385	1 650	1 655	1 660	1 666	6 631
Toimintakulut	-181 648	-188 328	-191 486	-190 355	-197 991	-200 540	-780 372
Toimintakate	***-103 383***	***-123 947***	***-125 490***	***-123 663***	***-130 103***	***-134 292***	**-513 548**
muutos-%		*19,9 %*	*1,2 %*	*-1,5 %*	*5,2 %*	*3,2 %*	
Käyttöomaisuuden (Kom)	9 053	3 956	3 538	3 629	5 955	4 412	17 534
Toimintakate ilman Kom	**-112 437**	**-127 903**	**-129 028**	**-127 292**	**-136 058**	**-138 704**	**-531 082**
muutos-%		*13,8 %*	*0,9 %*	*-1,3 %*	*6,9 %*	*1,9 %*	
JÄRVENPÄÄN VESI 1000 €	**TP 2025**	**MTA 2026**	**TA 2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**Yht. 27-30**
Toimintatuotot	11 094	11 582	11 541	11 547	11 547	11 547	46 183
Valmistus omaan käyttöön	125	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-5 711	-5 782	-5 368	-5 264	-5 354	-5 385	-21 371
Toimintakate	***5 507***	***5 939***	***6 312***	***6 422***	***6 333***	***6 302***	***25 369***
Rahoitustulot ja -menot	-1 401	-1 407	-1 407	-1 407	-1 407	-1 407	-5 628
Vuosikate	***4 106***	***4 532***	***4 905***	***5 015***	***4 926***	***4 895***	***19 741***
Poistot ja arvonalentumiset	-3 543	-3 831	-3 989	-4 149	-4 180	-4 230	-16 548
Tilikauden tulos	***563***	***701***	***915***	***866***	***746***	***665***	***3 192***
Yli-/alijäämä ennen varauksia	***563***	***701***	***915***	***866***	***746***	***665***	***3 192***

Kaupunki ja liikelaitos yhteensä 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	87 977	74 578	75 888	76 584	77 775	76 129	306 376
Valmistus omaan käyttöön	1 505	1 524	1 789	1 794	1 799	1 805	7 187
Toimintakulut	-187 358	-194 110	-196 855	-195 619	-203 345	-205 924	-801 743
Toimintakate	***-97 876***	***-118 008***	***-119 178***	***-117 241***	***-123 770***	***-127 991***	**-488 180**
muutos-%		*20,6 %*	*1,0 %*	*-1,6 %*	*5,6 %*	*3,4 %*	
Käyttöomaisuuden (Kom)	9 053	3 956	3 538	3 629	5 955	4 412	17 534
Toimintakate ilman Kom	**-106 929**	**-121 964**	**-122 716**	**-120 870**	**-129 725**	**-132 403**	**-505 714**
muutos-%		*14,1 %*	*0,6 %*	*-1,5 %*	*7,3 %*	*2,1 %*	

Tarkastuslautakunta

Keskeiset palvelut

Tarkastuslautakunta on suoraan kaupunginvaltuuston alaisuudessa oleva toimielin, jonka tehtävänä on toiminnan ulkoinen valvonta. Kaupungin tarkastuskokonaisuudessa ulkoinen valvonta jakaantuu lakisääteiseen tilintarkastukseen ja luottamushenkilöistä koostuvan tarkastuslautakunnan arviointiin.

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty Kuntalain 14 luvussa ja Järvenpään kaupungin hallintosäännössä.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Ei merkittäviä muutoksia toimintaympäristössä tai toiminnassa.

Seuraava tarkastuslautakunta valtuustokaudelle 2029–2033 valitaan vuoden 2029 kuntavaalien jälkeen, uuden valtuuston järjestäytyessä kesällä 2029.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2 028	2 029	2 030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-85	-96	-98	-100	-102	-104	-403
Toimintakate	***-85***	***-96***	***-98***	***-100***	***-102***	***-104***	***-403***
muutos-%		*13,5 %*	*2,0 %*	*1,9 %*	*2,0 %*	*1,8 %*	

Konsernipalvelut

Keskeiset palvelut

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaa kaupunkitasoisesta asianhallinnasta, päätöksenteon tuesta sekä keskitetyistä toimisto-, hankinta- ja lakipalveluista sekä ateria- ja puhtauspalvelusopimuksen hallinnasta. Hallintopalvelut tukee kaupungin johtoa ja palvelualueita valmistelussa ja päätöksenteossa ja edistää hyvää hallintoa.

Talouspalvelut

Talouspalvelut vastaa kaupungin taloussuunnittelu- ja seurantaprosesseista ja niiden ohjaamisesta, taloushallintopalvelujen järjestämisestä ja huolehtii kaupungin toiminnan rahoituksesta. Talouspalvelut ohjaa kustannuslaskennan kehittämistä ja tuottaa laskentatietoa päätöksenteon tueksi.

Talouspalvelut ohjaa myös kaupungin sisäistä valvontaa, riskienhallintaa ja omistajaohjausta.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut vastaa kaupungin työnantajapolitiikan ja henkilöstöjohtamisen linjauksista ja tukee palvelualueita niiden toteuttamisessa. Henkilöstöpalvelut toimii palvelualueiden kumppanina ja tukee asiantuntemuksellaan esihenkilötyön, johtamisen ja henkilöstön osaamisen kehittämistä, sekä työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistämistä. Strategisen tason ohjaustiedon tuottaminen henkilöstön määrästä, laadusta ja tilasta on tärkeä osa henkilöstöjohtamisen palvelua, minkä lisäksi henkilöstöpalveluilla on tärkeä rooli kaupunkimme muutoskyvykkyyden ja toimintakulttuurin edistämisessä.

Tietohallintopalvelut

Tietohallintopalvelut vastaa kaupungin ICT-arkkitehtuurista, yhteisistä ICT-palveluista, perustietotekniikan ja tietoliikenteen palveluiden tuottamisesta ja ICT-toimittajahallinnasta sekä kokonaisarkkitehtuurin, ICT-hankintojen ja -sopimusten, ICT-sidonnaisen kehittämisen sekä tietoturvan ja tietosuojan ohjauksesta.

Viestintä- ja markkinointipalvelut

Järvenpään kaupungin viestinnän keskeisiä periaatteita ovat mahdollisimman suuri avoimuus, toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen sekä demokratian ja osallisuuden edistäminen. Nämä kaikki rakentavat luottamusta kaupungin toimintaan. Viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen tiimi työskentelee Järvenpään kaupunkistrategian keskiössä toteuttaen sitä monipuolisesti viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen keinoin. Tiimi toimii verkostomaisesti ja tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden kanssa sekä sidosryhmien kanssa.

Turvallisuus ja varautuminen

Turvallisuus- ja valmiuspäällikkö koordinoi kaupunkitasoisesti turvallisuus- ja valmiussuunnittelua sekä varautumistyötä. Tämä tapahtuu yhteistyössä tietohallinnon, palvelualueiden, Mestaritoiminnan ja viranomaisten kanssa. Toiminnan keskiössä ovat kaupungin varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, toimitila- ja kiinteistöturvallisuus, henkilöturvallisuus sekä kuntalaisten kokema arjen turvallisuus.

Toimisto- ja asiakaspalvelut

Toimistopalvelut tukevat palvelualueita tuottamalla niille talous- ja muun hallinnon palveluita. Asiakaspalvelut tuottavat kaupunkilaisille asiakaspalvelua mm. kaupunkiympäristöön, rakentamiseen, vapaa-

aikaan, liikuntaan ja tilavarauksiin liittyvissä asioissa ja vastaa Järvenpää-infon toiminnasta. Asiakaspalvelut ohjaavat myös asiakaspalvelukonseptin toimeenpanoa ja edistävät digitaalisten palvelujen käyttöönottoa palveluissa.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta hoitaa kaupungin pysäköinninvalvonnan yleisillä katualueilla sekä myös osalla yksityisalueista. Pysäköinninvalvonnalla lisätään kaupungin liikenneturvallisuutta ja varmistetaan pysäköintipaikkojen riittävyys erityisesti kaupungin keskustan alueella. Pysäköinninvalvonta siirtyi konsernipalveluihin vuoden 2023 alusta. Kunnallisena pysäköinninvalvojana toimii kaupunginjuristi.

Muut konsernipalvelut

Konsernipalveluiden sitovuustasoon sisältyy yllä esitettyjen palvelukokonaisuuksien lisäksi kaupungin ylin luottamushenkilöjohto ja vaikuttamistoimielimet, kaupungin johto, kuntayhteistyö sekä konsernipalveluiden yhteiset. Yksikköön on myös keskitetty Kevan tasausmaksu ja Kuntaliiton sekä Uudenmaan liiton jäsenmaksut.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Kaupungin haastava taloustilanne vaikuttaa myös alkavalla taloussuunnittelukaudella konsernipalvelujen toimintaan. Konsernipalvelut mahdollistaa toiminnan tehostamista kaupunkilaajuisesti ja samanaikaisesti toiminnot täytyy myös konsernipalveluissa pystyä tuottamaan aiempaa tehokkaammin. Vuosien 2028-2031 taloussuunnitelmavalmistelua varten syksyn 2026 ja kevään 2027 aikana tulee tehtäväksi kattava selvitys kaupungin palveluista ja niiden kustannuksista. Tämä tulee vaatimaan merkittävää työpanosta erityisesti talouspalveluilta. Selvitys toimii välineenä, kun päätetään talouden tasapainotustarpeeseen vastaamisen keinoista osana vuoden 2028 talousarvion valmistelua.

Vuoden 2027 aikana käynnistetään uudelleen Terveystalon kiinteistön myynnin edistämistoimet, kun yhtiömuoto on saatu muutettua ja vuokrasopimukset siirrettyä kaupungilta yhtiölle vuoden 2026 lopulla. Ensisijaisena tavoitteena on edelleen luopua kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti sote-rakennusten omistuksista. Kun myynnit toteutuvat, tullaan konsernipalvelujen ja yhtiöiden yhteistyönä purkamaan useampi kaupungin omistamista yhtiöistä.

Kaupungin ja Mestaritoiminta Oy:n palvelusopimuksen määräaika päättyy 31.12.2026. Kaupunginhallitus on päättänyt siirtää kiinteistöjohtamista sekä rakennuttamista koskevan osan Mestaritoiminta Oy:n toiminnoista kaupunkiorganisaatioon. 1.1.2027 voimaantulevan muutoksen jälkeen Mestaritoiminta Oy:n pääasialliseksi toimialaksi jää siivous, huolto sekä korjausrakentaminen.

Mestaritoiminta Oy:ltä liikkeen luovutuksen jälkeen hankittavien palveluiden osalta on valmisteltu erillistä palvelusopimusta, jossa on määritelty yhtiöltä hankittavat palvelut, palvelutaso ja taloudelliset periaatteet. Kaupunki on tehnyt selvitystä Mestaritoiminta Oy:n sallitun ulosmyynnin rajoista suhteessa sidosyksikköaseman säilymiseen myös vuonna 2027. Tällä hetkellä kaupunki selvittää väliaikaisen sopimuksen tekemistä huolto- ja ylläpitopalvelujen häiriöttömän jatkumisen turvaamiseksi, kunnes palvelujen järjestämisen tapa ratkaistaan.

Numera Palvelut Oy:n myynnin seurauksena kaupungin tulee kilpailuttaa tai muutoin järjestellä uudelleen talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmä- ja palvelutuotantonsa. Vuoden 2026 lopulla on käynnistetty talous- ja henkilöstöpalvelujen kilpailutukset, jotka jatkuvat 2027. Järjestelmien ja palvelutuottajien käyttöönottoprojektit ajoittunevat vuodelle 2027 ja 2028.

Sidosyksikköjä koskevan sääntelyn muutokset vaikuttavat kaupungin inhouse-yhtiöiltä tekemiin hankintoihin ja konserniyhtiöiden toimintaan. Laajojen tietojärjestelmäkokonaisuuksien (varhaiskasvatus-, tiedonhallinta-, paikkatieto-, maankäytön toiminnanohjausjärjestelmät) osalta kaupunki on tehnyt ilmoituksen valtiokonttorille hankintalain pidennetyn siirtymäajan hyödyntämisestä sidosyksikkösopimusten

jatkamiseksi, koska muussa tapauksessa kaupungille aiheutuisi kohtuuttomia seurauksia ja merkittäviä taloudellisia riskejä.

Kaupungin laaja ulkoistusaste edellyttää edelleen ammattimaista sopimusvalvontaa ja toimittajahallintaa. Peruspalveluiden ulkoistuksella on vaikutusta myös kaupungin varautumissuunnitelmiin.

Työkykyjohtamisen kehittäminen säilyy henkilöstöpalveluiden vahvana painopisteenä vuonna 2027. Pysyvänä tavoitteena on sairauspoissaolojen ja niistä aiheutuvien kustannusten alentaminen. Muita painopisteitä vuonna 2027 ovat esihenkilöiden oppimispolkujen rakentaminen, niihin liittyvän oppimisen hallintajärjestelmän pilottitasoinen käyttöönotto sekä työhyvinvointia tukevien toimien työyhteisötasolle kohdennettu räätälöity toteutus.

Yhteistoiminnassa panostetaan kunnan teknisen henkilöstön virkaehtosopimuksen TATES-uudistuksen ja tasopalkkauksen toimeenpanoon. TATES-sopimuksen määräysten arvioidaan valmistuvan 31.3.2027 mennessä ja sopimus on tarkoitus ottaa käyttöön viimeistään 31.1.2028. Tasopalkkajärjestelmän harmonisointi jatkuu KVTES:in soveltamispiirissä valtakunnallisten järjestelyerien puitteissa.

Työterveyshuollon palvelusopimus päättyy syksyllä 2027 ja työterveyshuollon kilpailutus on käynnistetty 2026 tavoitteena ratkaista hankinta keväällä 2027. Kaupungin sijaisvälityksen tietojärjestelmän korvaamispäätöstä on lykätty odottamaan palkanlaskentapalveluiden ja HR-pääjärjestelmän kilpailutuksen lopputulosta.

Viestinnän, markkinoinnin ja osallisuuden edistämisen palveluissa toiminnan painopiste siirtyy vuonna 2027 uuden strategian mukaisten päämäärien edistämiseen. Vuoden 2026 lopussa päättyvällä strategiakaudella kulttuurijuurien hyödyntämistä on lisätty kaupunkibrändin rakentamisessa. Uudessa strategiassa tähdätään tähän jatkumona Järvenpään tunnettuuden lisäämiseen kulttuurikaupunkina.

Osallisuuden edistämistä ohjaavat erityisesti strategian päämäärät inhimillisestä kotikaupungista ja viihtyisästä järvikaupungista kohtaamispaikkoineen. Päätöksenteko-osallisuudessa jatkamme Järvenpääraadin vakiinnuttamista käyttöön merkittävissä päätöksissä.

Hankintalain muutos edellyttää useiden keskeisten palvelujen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kilpailuttamista ja uudistamista vuosina 2027–2030. Henkilöstö- ja taloushallinnon palvelujen ja järjestelmien kilpailutukset ja käyttöönotot ovat vaikutuksiltaan merkittävimmät kokonaisuudet ja tulevat työllistämään huomattavasti sekä tietohallintoa että koko organisaatiota. Huolellisesti ja riittävän laajasti valmisteltuina muutokset tarjoavat samalla mahdollisuuden tehostaa palveluja ja niihin liittyviä prosesseja sekä ottaa käyttöön uusia, koko organisaatiota hyödyttäviä ratkaisuja.

Perustoiminnoissa tietohallinnon painopisteet ja kehittämistoimenpiteet kohdistuvat kyberturvallisuuden, varautumisen ja tietosuojan jatkuvaan kehittämiseen. ICT-sidonnaisessa toiminnan kehittämisessä jatketaan keskeisten tietojärjestelmien ja toimintaprosessien kehittämistä yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Kehittämistoiminnan lähtökohtana on kaupungin toiminnan tehostaminen ja kuntalaisille tarjottavien palvelujen parantaminen.

Tietopääomaa kasvatetaan systemaattisesti ja tiedolla johtamisen kyvykkyyttä vahvistetaan yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Tekoälyn ja koneoppimisen rooli kasvaa vaiheittain osana organisaation arjen toimintaa vuosina 2027–2030.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Päämäärä	Teema	Sitova tavoite 2027 - 2030
IK	henkilöstön hyvinvointi, yhteisöohjautuvuus, valmentava johtaminen	Yhteisöohjautuvuus ja valmentava johtaminen ovat vakiintuneet toimintakulttuuriimme, ja työmme on tasapainossa osaamisen, voimavarojen ja resurssien kanssa.
TK	tunnettavuus kulttuurikaupunkina	Kulttuuritarjonnan tunnettavuus kasvaa sekä asukkaiden että vierailijoiden keskuudessa.
EK	tasapainoinen talous, harkittu rahoitus	Priorisoimme ja edistämme talouden tasapainoa kaupunkitasoisena kärkenä.

Päämäärät: IK=inhimillinen kotikaupunki, TK=tunnettu kulttuurikaupunki, EK=elinvoimainen kasvukaupunki, VJ=viihtyisä järvikaupunki

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

KONSERNIPALVELUT 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	6 583	6 584	7 122	7 047	7 182	7 262	28 611
Valmistus omaan käyttöön	216	165	165	165	165	165	660
Toimintakulut	-16 335	-18 693	-17 981	-18 787	-19 172	-19 647	-75 587
Toimintakate	***-9 536***	***-11 944***	***-10 694***	***-11 575***	***-11 825***	***-12 221***	***-46 315***
muutos-%		*25,3 %*	*-10,5 %*	*8,2 %*	*2,2 %*	*3,3 %*	

Konsernipalveluiden kehyksessä on keskistetty varaus palkankorotuksiin, joka jaetaan talousarviomuutoksena palvelualueille palkankorotusten toteuduttua. Keskitetystä palkankorotusvarauksesta on vuoden 2026 paikalliserien kohdennus vähennetty.

Kehyksessä vuosille 2027–2030 on myös huomioitu Kevan tasausmaksun kasvu, verotuskustannusten pieneneminen, ICT-järjestelmien, lisenssimaksujen ja leasing-kustannusten kasvu, tilahallinnan organisoitumisen vaikutuksesta johtuva ulkoisten kustannusten siirto Tilaomistuksesta Konsernipalveluihin, siivouspalvelusopimuksen muutoksen myötä alentuneet siivouskustannukset, puheenjohtajajaoston lakkautus sekä Konsernipalvelujen aiheettomien lisäysten ja riskivarausten purku. Määräraha sisältää vuodesta 2028 alkaen laskennallista sopeutusta 426 tuhatta euroa.

Investoinnit

Konsernipalvelut 1000 €	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27–30
Irtaimistoinvestoinnit	0	83	0	0	0	83
ICT-investoinnit	900	1 215	905	550	520	3 190
Yhteensä	**900**	**1 298**	**905**	**550**	**520**	**3 273**

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Vuodesta 2025 alkaen suoritteet (ostolaskut, myyntilaskut, palkkalaskelmat, käyttäjätunnukset) sisältävät TE-palvelujen tuomat lisäykset volyymeihin.

Suorite	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Ostolaskut (kpl)*	20 970	22 044	22 572	22 500	22 500	22 500
€/ostolasku*	8,85	9,27	9,13	9,13	9,13	9,13
Myyntilaskut (kpl)*	58 952	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
€/myyntilasku*	3,05	3,22	3,08	3,08	3,08	3,08
Palkkalaskelmat (kpl) **	22 912	26 900	22 512	22 332	22 332	22 332
Kaupungin henkilöstö (ilman sijaisia ja oppisopimussuhteisia)	1 497	1 608	1 535	1 520	1 520	1 520
Sijaisvälityskeikkojen määrä	8 965	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Sijaisvälitys €/sijaisvälityskeikka	17,45	15,29	13,62	13,46	13,70	13,94
Käyttäjätunnukset henkilöstölle, oppilaille, luottamushenkilöille yms. (Windows-tunnukset) **	7 651	8 150	7 900	7 900	7 900	7 900
Tietohallinnon peruspalvelut €/Windows-tunnus ***	348,43	338 ,27	360,12	386,42	402,69	414,36
Pysäköinninvalvonnan virhemaksut (kpl)	3 578	4 200	4 100	4 100	4 100	4 100
Hinta € (toimintakate / suoritteet)	5,21	23,09	9,24	8,59	7,94	7,29

*) Sisältää keskitetyn ostolaskujen käsittelyn ja myyntilaskutuksen työpanoksen, mutta ei palvelualueilla/yksiköissä tehtävää ostolaskujen käsittely- tai laskutustyötä. Luvut sisältävät TE-palveluiden osto- ja myyntilaskumäärät ja suoritekustannukset vuodesta 2025 alkaen.

**) Ei sisällä sijaisvälityskeikkojen palkkalaskelmia (pl. TA2026 luku), vuodesta 2025 alkaen sisältää TE-palveluiden palkkalaskelmat

***) Tehostettu tunnusautomaatio ja lisenssien seuranta on vähentänyt aktiivisten Windows-tunnusten määrää. Poistuvien henkilöiden lisenssit allokoidaan nopeammin uusille käyttäjille ja vastaavasti tunnukset poistetaan käytöstä aiempaa nopeammin. Sisältää TE-palveluiden tunnukset vuodesta 2025 alkaen.

Tilaomistus

Keskeiset palvelut

Tilaomistus on huolehtinut kaupungin toimitilojen kokonaisuudesta ja se on toiminut koordinoijana tilojen käyttäjien sekä tilojen kiinteistöjohtamisesta, ylläpidosta ja rakennuttamisesta huolehtineen konserniyhtiö Mestaritoiminta Oy:n välillä.

Yllä kuvattuun malliin on tulossa muutos vuoden 2027 alussa ja Tilaomistuksen tehtävät laajenevat kattamaan kiinteistöjohtamisen ja rakennuttamisen tehtävät. Tämä tarkoittaa, että mm. isännöintipalvelut ja rakennuttamisen projektipäällikkötehtävät siirtyvät kaupungille tilaomistuksen palveluiksi. Muutoksen jälkeen Mestaritoiminta Oy:n pääasialliseksi toimialaksi jää siivous, huolto sekä korjausrakentaminen.

Kaupungin toimitilakokonaisuus muodostuu kaupungin omistamista rakennetuista kiinteistöistä, osakehuoneistoista sekä kaupungin hallinnoimista, ulkoa vuokratuista tiloista. Toimitilat ovat suurelta osin kaupungin yksiköiden omassa käytössä, mutta tiloja vuokrataan kuitenkin myös ulkoisille toimijoille, kuten mm. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Tilaomistus perii kaupunkiorganisaation omilta toimijoilta sisäistä ylläpito- ja pääomavuokraa käytössä olevia tiloja vastaavasti.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Keskeisin toiminnassa tapahtuva uudistus on Mestaritoiminta Oy:n kanssa olevan palvelusopimuksen päättyminen 31.12.2026. 1.1.2027 alkaen Mestaritoiminta Oy:n toiminnoista kiinteistöjohtaminen ja rakennuttaminen tulevat olemaan osa kaupunkiorganisaatiota kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Siirtyviä vakansseja on 9 kpl. Tarkoituksena on, että kaupunki hankkii Mestaritoiminnalta jatkossa vain kiinteistönhoidon palveluita ja pienimuotoista kunnossapitoa/korjausrakentamista.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä yhtiöittämisvelvoite on toteutettu JUST:n osalta vuoden 2026 aikana yhtiömuotomuutoksella. JUST:n osalta neuvottelut kohteen myynnistä Keusotelle on kesken ja ne arvioidaan saatavan päätökseen vuoden 2027 alkupuolella. Myös Pehtoorin kauppaneuvottelut ovat kesken ja tarkentuvat samalla aikataululla.

Viimevuosina kaikkia palveluverkkosuunnitelman mukaisia investointeja ei toteutettu ja osin sen takia kaikkia suunniteltuja luopumisia ei tapahtunut, eivätkä tilahallinnan tehostamisvaateet suunnitellusti toteutuneet. Palveluverkot päivitettiin alkuvuoden 2026 aikana ja ne vahvistettiin kaupunginvaltuustossa 8.6.2026. Palveluverkon selkiytymisen myötä myös talonrakennuksen investointisuunnitelmaa vuosille 2027–2036 on voitu tarkentaa.

Käynnissä on Mankalan koulun peruskorjaus ja sen on tarkoitus valmistua vuoden 2027 lopulla. JYK Kansakoulunkadun vanhan koulurakennuksen peruskorjaus alkaa alkuvuonna 2027 ja se valmistuu vuoden 2028 lopulla tai 2029 alussa. Juholan koulun tulevaisuus on epäselvä ja sen jatkokäytöstä on tarkoitus laatia selvitys palveluverkkopäätöksen mukaisesti.

Kartanon koulu -hanke on vuoden 2026 aikana päätetty toteuttaa uudishankkeena, eli selvityksessä olleesta peruskorjaamisvaihtoehdosta on luovuttu. Uudishankkeen hankesuunnittelu ajoittuu alkuvuoteen 2027 ja hankkeen toteutus ajoittuisi tämän hetken arvion mukaan vuosille 2027–2029.

Haarajoen alueen aiemmin toteutumatta jääneet koulu- ja päiväkotijärjestelyt ovat selkeytyneet palveluverkon myötä. Koululle toteutetaan muutostyöt 2027–2028 ja Närekadun päiväkodin toiminta siirtyy sinne. Närekadun siirtokelpoinen päiväkoti lunastetaan kaupungille näillä näkymin jo vuonna 2026 ja siirretään Satusaunan päiväkodin tontille vuonna 2028.

Vahvistetun palveluverkkosuunnitelman mukaisia luopumisia edistetään mahdollisuuksien mukaan. Keskustan päiväkodin purku käynnistyi syksyllä 2026. Musiikkiopistosta ja käsityötalosta luopumiset kyt-

keytyvät Järvenpäätalon peruskorjaukseen, eikä niissä ole tarkoituksenmukaista edetä ennen peruskorjauksen toteuttamista, jotta vältytään väistötilajärjestelyiltä. Myllytien toimintakeskuksen ja Kinnarin päiväkodin kohdalla luopumisasiaan palataan, kun niiden kunto edellyttää merkittäviä investointeja. Seutulantalon purkuluvan hakemisesta on käyty rakennusvalvonnan kanssa keskustelu ja luvan hakemiseen tarvittavan dokumentaation kokoaminen ja hankinta ovat käynnissä.

Kiinteistöohjelman laadinta on aloitettu vuonna 2025, mutta sen valmistuminen on viivästynyt asiaan liittyvässä konsulttihankinnassa olevan riitatilanteen takia. Ohjelmassa on tarkoitus määritellä tilaomaisuuden hallinnan tavoitteita ja toimintaperiaatteita. Valmistelusta vastaavan tilaomistus-yksikön vuoden 2027 tärkein tehtävä on Mestaritoiminta Oy:stä siirtyvien toimintojen haltuunotto ja toiminnan käynnistäminen. Tästä syystä on mahdollista, että kiinteistöohjelman valmistuminen ajoittuisi aikaisintaan loppuvuoteen 2027. Kiinteistöohjelman toimenpidekokonaisuudet, mm. salkutus valmistellaan erikseen päätöksentekoon vuonna 2027.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Tilaomistuksen vetovastuulle ei ole asetettu sitovia tavoitteita. Tilaomistus toteuttaa kaupungin tavoitteita tilaomistukselle käyttösuunnitelmassa asetettavien toimenpiteiden avulla.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

TILAOMISTUS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	27 378	21 230	23 383	23 402	23 420	23 310	93 515
Valmistus omaan käyttöön	4	0	265	270	275	281	1 091
Toimintakulut	-13 145	-11 565	-11 549	-11 641	-11 857	-11 988	-47 035
Toimintakate	***14 236***	***9 665***	***12 099***	***12 031***	***11 839***	***11 603***	***47 572***
muutos-%		*-32,1 %*	*25,2 %*	*-0,6 %*	*-1,6 %*	*-2,0 %*	

Taloustavoitteisiin pääseminen edellyttää muutoksia palveluverkossa ja vapaiden tilojen kustannusten kattamista tai poistumista. Sote-vuokraustoiminnan yhtiöittämisvaade on muuttanut taloustavoitteita merkittävästi.

Tilaomistuksen kehyksessä on huomioitu Opkan ja Hyvon palveluverkkopäätösten mukaisia muutoksia sekä Närekadun päiväkodin lunastamisen vaikutus toimitilakustannuksiin. Kehykseen on myös huomioitu tilahallinnan organisoitumisen kustannusvaikutuksia ja siivouspalveluiden sopimusmuutoksen vaikutukset.

Tiloihin sitoutuneesta pääomasta peritään kaupungin tiloissa toimivilta yksiköiltä sisäistä pääomavuokraa. Sisäinen pääomavuokra on vuodesta 2023 alkaen määritelty kuntakentän yleisen käytännön mukaan jälleenhankinta-arvon ja teknisen nykyarvon kautta, mikä on parantanut muun muassa palvelukustannusten kuntavertailujen laatua. Tilahallintajärjestelmään on päivitetty rakennusten tekniset nykyarvot ja jälleenhankinta-arvot vastaamaan Trellumin 2025 laatimaa selvitystä. Arvoja ei ole päivitetty tilahallintajärjestelmän käyttöönoton jälkeen (v. 2021). Päivitetyt arvot otetaan huomioon ensimmäisen kerran vuoden 2027 pääomavuokrien laskennassa. Tilaomistuksen pääomavuokratulot ovat vuodella 2027 n. 1,9 M€ (+17 %) vuoden 2026 tasoa korkeammat.

Investoinnit

Tilaomistus 1000 €	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Irtaimistoinvestoinnit	508	160	80	120	140	500

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kaupungin oman toiminnan käytössä olevat tilat 31.12, htm^2 *)	114 626	115 132	111 989	114 777	116 142	113 860
Sisäilmaongelmien vuoksi käytöstä poistetut tilat, bruttom^2 **)	1 550	1 230	1 230	1 230	1 230	1 230
Pitkäaikaisesti ulosvuokratut tilat 31.12, htm^2 ***)	20 223	7 264	6 590	6 590	6 590	6 590
Vapaat tilat 31.12., htm^2 ****)	10 868	11 249	5 340	5 340	7560	7 560
Vapaiden tilojen ylläpitokulut, €/htm^2/kk	4,73	4,54	4,97	5,07	4,21	4,30
Sisäinen ylläpitovuokra omassa käytössä olevissa omistustiloissa, €/htm^2/kk	5,17	5,41	5,51	5,58	5,83	5,93
Sisäinen pääomavuokra omassa käytössä olevissa omistustiloissa, €/htm^2/kk	7,94	8,08	9,73	9,64	9,49	9,56
Sisäinen vuokra omassa käytössä olevissa ulkoa vuokratuissa tiloissa, €/htm^2/kk *****)	20,47	18,94	20,92	21,34	21,76	22,20

*) TP 2025 luku korjattu. Harjoitushallin neliöt olleet virheellisesti mukana laskennassa.
**) Vuodesta 2026 alkaen luvussa ei mukana JYK Kansakoulunkadun koulua
***) Vuodesta 2026 alkaen luvusta vähennetty sote-kiinteistöt
****) vuodesta 2027 alkaen luvussa ei mukana JYK Kansakoulunkadun koulua eikä myytäviä osakehuoneistoja. Juholan koulu mukana vuodesta 2029 alkaen
*****) sisältää tilojen omistajalle maksettavan kokonaisvuokran (hoito- ja pääomavuokra)

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Keskeiset palvelut

Opetuksen ja kasvatuksen yhteiset toiminnot koostuvat palvelualuejohdon lisäksi oppimisen ja kasvun tuesta, digikehittämisestä ja tiedolla johtamisesta. Palvelut vastaavat koko palvelualueen tarpeisiin. Muut palvelualueen talous- ja hallinto- sekä tilapalvelut ovat keskitetty konsernipalveluihin.

Palvelualueen tehtävä on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuksen ja opetuksen peruspalveluita lapsen ja nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien. Järvenpään kaupunkistrategiassa palvelualue kiinnittyy erityisesti inhimillinen kotikaupunki -päämäärään. Lasten ja nuorten kokonaisvaltainen hyvinvointi, tunnetaidot sekä lapsen oikeudet korostuvat toiminnassamme. Lisäksi huolehdimme lasten ja nuorten riittävän ja oikea-aikaisen tuen saamisesta sekä vieraskielisten perheiden toimijuuden vahvistamisesta ja suomen kielen oppimisesta.

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kaupungin järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta sekä yksityisistä varhaiskasvatuspalveluista. Yksityiset varhaiskasvatuspalvelut järjestetään palvelusetelillä, lukuun ottamatta ostopalveluna järjestettävää ruotsinkielistä varhaiskasvatusta.

Opetuspalvelut koostuvat perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta, oppivelvollisuuden laajentumisen ohjauksesta sekä yhteisöllisestä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut tuotetaan Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveyspalvelujen hyvinvointialueella. Kaupunki puolestaan tuottaa hyvinvointialueelle vaativimman erityisen tuen lasten aamu- ja iltapäivähoitoa.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Palvelualueen johto

Tiedolla johtaminen on tärkeä osa talouden ja toiminnan johtamista. Palveluverkkoselvityksen 2026 päivittämisen yhteydessä tuotettu tieto ja tarkentuvat suunnitteet sekä Järvenpään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen pedagoginen tilasuunnitteluohje ohjaavat yksiköitä tehokkaaseen tilojen käyttöön. Opetuksen ja kasvatuksen palveluverkkoa tarkastellaan vuosittain. Vuoden 2026 väestöennusteen mukaan Järvenpään väestönkasvu painottuu aiempaa selkeämmin 2030-luvulle, ja erityisesti 2020-luvulla varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisten lasten määrän kehitys on maltillista. Tila- ja opetusresurssien käyttöä seurataan ja sitä tehostetaan, mutta tarvittaessa varaudutaan harkitusti lisäämään opetusryhmiä turvallisen ja pedagogisesti oppimisen mahdollistavan ympäristön luomiseksi.

Oppimisen tuen uudistuksen etenemistä seurataan ja tehdään tarvittavia toimia sen etenemiseksi. Sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa on edelleen käynnissä tasa-arvohanke (Tassu-hanke).

Varhaiskasvatus

1.9.2028 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaan vuonna 2030 päiväkotien henkilöstörakenne muuttuu siten, että vähintään kahdella kolmasosalla päiväkodin henkilöstöstä tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus ja näistä vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Henkilöstörakennemuutoksen takaamiseksi on tehty toimenpideohjelma, jonka avulla edistämme korkeasti koulutettujen määrää henkilöstössämme lain edellyttämällä tavalla. Muutamme varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakansseja suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin vakansseiksi niiden vapautuessa. Tällä hetkellä korkeasti koulutettuja on hoito- ja kasvatushenkilöstöstä 53,85 % (tavoite 66,66 %). Vuosina 2027–2029 tulee vaihtaa noin 35 lastenhoitajan vakanssia varhaiskasvatuksen sosionomin tai varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssiksi. Tämä tarkoittaa keskimäärin noin 10 vakanssia vuodessa. Muutokset tehdään luonnollisen poistuman sen mahdollistaessa.

Väestöennusteen mukaan alle kuusivuotiaiden lasten määrä tulee kasvamaan vuoden aikana 67 lapsella. Lapset saadaan sijoitettua nykyiseen kapasiteettiin. Yksityisen varhaiskasvatuksen lapsimäärän arvioidaan kasvavan, joten palvelusetelikustannukset tulevat kasvamaan.

Kesäkuussa 2026 hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti Tahvontuvan päiväkodin peruskorjaus aloitetaan. Vuoden aikana päivitetään varhaiskasvatuksen arviointimalli sekä arvioidaan lapsen tukemisen prosessia, rakenteita ja resurssien tilanne.

Perusopetus

Hallitusohjelmassa on useita opetusta koskevia ohjelmia ja toimintamalleja, joiden toteutus tapahtuu kunnissa. Ohjelman mukaan tulevaisuudessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen ja siirryttävä vakaaseen perusrahoitukseen. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Oppilailla ja opettajilla on oltava työrauha keskittyä oppimiseen ja opettamiseen.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa painotetaan jo neljättä lukuvuotta vuotta perustaitoja, kuten lukemista sekä hyvinvointi- ja mielenterveystaitoja sekä 1.8.2026 voimaan tulleen lakiuudistuksen myötä liikunnallisen elämäntavan edistämistä. Vuoden aikana aloitetaan valtiotasolla osaamistakuun opetussuunnitelmauudistuksen valmistelu. Opetusministerin mukaan tavoitteena on aiempaa selkeämpi normipohja opetukselle. Tällä pyritään vaikuttamaan jo pitkään jatkuneeseen oppimistulosten laskuun sekä heikentyvään tasa-arvokehitykseen. Oppimistakuun toteuttamiseen tai paikallisen opetussuunnitelman uudistamiseen ei luvata valtion rahoitusta.

Väestöennusteen ja olemassa olevien esiopetuksen oppilaiden mukaan perusopetuksen oppilasmäärä koulunsa aloittavien osalta lisääntyvän muutamilla oppilailla, mutta kokonaisoppilasmäärän ennustetaan vähenevän. Yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa oppilaan oppimisen polkua suunnitellaan siten, että yksilön näkökulmasta kasvaminen, oppiminen ja tuki mahdollistuu parhaalla mahdollisella tavalla, mutta samalla huomioidaan taloudellinen ryhmien muodostaminen.

Perusopetuksen oppilaat tarvitsevat monimuotoista oppimisen tukea. Oppimisen tuen toteutumista, resurssien riittävyyttä ja vaikuttavuutta seurataan sekä kunta- että valtiotasolla.

Joustava perusopetus pyritään käynnistämään uudelleen vuoden 2027 elokuusta. Joustava perusopetus saa valtiolta laskennallisen oppilashinnan lisäksi lisäosarahoituksen, joka on ollut noin 3 000 €/oppilas.

Opetuksen palveluverkko pysyy lähivuosina lähes muuttumattomana. Parhaillaan käynnissä olevan Mankalan koulun peruskorjauksen odotetaan valmistuvan vuoden 2027 loppuun mennessä. Lisäksi käynnistymässä on Järvenpään Yhteiskoulun eli JYKin kolmas vaihe sekä Kartanon koulun uudisrakennuksen suunnittelu.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon johtamista jatketaan edelleen kouluissa ja oppilaitoksissa. Osallisuuden lisäämistä ja kouluun sekä opintoihin kiinnittymistä vahvistetaan koulukohtaisilla suunnitelmilla ja toimenpiteillä, jotka kirjataan uudistettuun opiskeluhuollon suunnitelmaan. Pääsääntöisesti opiskeluhuollon palvelut toteutuvat kohtalaisen hyvin. Erikoissairaanhoidon palveluista on pulaa. Yhteistyössä naapurikuntien kanssa kehitetään kiusaamiseen puuttumisen mallia saadulla hankerahoituksella. Hankkeen päävetäjäkuntana toimii Kerava.

Perusopetus koordinoi Suomen harrastamisen mallin mukaista Jäke harrastaa -toimintaa peruskouluikäisille. Mallilla pyritään ennalta ehkäisemään syrjäytymistä ja takaamaan kouluikäisille mahdollisuus ilmaiseen harrastukseen. Toimintaan toteutetaan pääosin hankerahoituksella, omarahoitusosaan käytetään perintövaroja.

Toisen asteen opiskelijoiden opintojen keskeytyessä opintovalmentaja ohjaa ja etsii nuoren ja huoltajan kanssa uuden opiskelupaikan. Osalla nuorista on edelleen suuria haasteita sitoutua opiskeluihin ja koko

elämäntilanne voi vaatia useiden toimijoiden yhteistyötä ja ohjausta. Yhteistyössä Keudan ja nuorisopalveluiden kanssa elokuussa 2026 aloittanut aikuisten perusopetuksen lisäryhmä on osa syrjäytymisen ehkäisyä ja tukea, jotta nuori pystyisi siirtymään toisen asteen opintoihin ja kiinnittymään niihin.

Lukiokoulutus

Järvenpään lukion toiminta on vakiintunutta ja ennustettavaa. Lukion keskimääräinen opiskelijamäärä on kasvanut nuorten lukiokoulutuksessa viimeisen viiden vuoden aikana noin 20 opiskelijalla, mutta opetusresursseja ei ole vastaavasti lisätty. Aikuislinjalla päättötodistukseen ja/tai ylioppilastutkintoon tähtäävien aineopiskelijoiden määrä on lisääntynyt. Opiskelijamäärän kasvattaminen ei ole enää mahdollista lisäämättä opetusresursseja. Lukuvuonna 2026–2027 lähiopetusta/tutkinto-opiskelija (20.9) on nuorten 0,94 vvt ja aikuisten lukiokoulutuksessa noin 0,6 vvt. Lähiopetuksena tarjottavien opintojen mennessä alle 1 vvt, toiminta on organisoitu kustannustehokkaasti.

Järvenpään lukion keskeisiä asioita ovat mm. Lukiolle on myönnetty Erasmus+ -akkreditointi vuoden 2027 loppuun asti. Akkreditoinnin ansiosta lukion on saanut Erasmus+rahoitusta vuosittain useisiin kansainvälisiin hankkeisiin. Vuoden aikana lukiolle tullaan hakemaan uutta akkreditointia. Lukion opetustarjonnan osalta vuonna 2027 tarkastellaan valinnaisten kielten osuus vastaamaan tulevaisuudenkin tarpeita. Lisäksi lukiossa tarkastellaan perinteisten paperikirjojen asemaa digitaalisten materiaalien rinnalla.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Päämäärä	Teema	Sitova tavoite 2027-2030
IK	lasten ja nuorten kokonaisvaltainen hyvinvointi, tunnetaidot, lapsen oikeudet	Lapsen oikeuksien toteutuminen sekä tunne- ja vuorovaikutustaidot vahvistuvat turvallisissa kasvuympäristöissä.
IK	lasten ja nuorten riittävän tuen saaminen	Tuki on oikea-aikaista ja riittävää lapsen hyvinvoinnin, oppimisen sekä kasvun turvaamiseksi.
IK	vieraskielisten perheiden toimijuus ja suomen kielen oppiminen	Vieraskieliset oppivat suomen kieltä päivittäisellä ja suunnitelmallisella opetuksella sekä arkisissa kohtaamisissa.

Päämäärät: IK=inhimillinen kotikaupunki, TK=tunnettu kulttuurikaupunki, EK=elinvoimainen kasvukaupunki, VJ=viihtyisä järvikaupunki

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

OPETUS JA KASVATUS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	5 747	4 586	4 428	4 418	4 455	4 538	17 839
Valmistus omaan käyttöön	44	101	101	101	101	101	404
Toimintakulut	-89 279	-88 192	-90 451	-89 304	-91 551	-93 358	-364 664
Toimintakate	***-83 488***	***-83 504***	***-85 921***	***-84 785***	***-86 995***	***-88 719***	***-346 421***
muutos-%		*0,0 %*	*2,9 %*	*-1,3 %*	*2,6 %*	*2,0 %*	

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen talousarvio- ja taloussuunnitelmaluonnos vuosille 2027–2030 on rakennettu siten, että pohjaksi on otettu vuoden 2026 talousarvion luvut, joita on muutettu tiedossa olevilla, tuleville vuosille kohdistuvilla muutostekijöillä. Muutostekijöiden lisäksi palvelualueelle kohdistuu sopeutusvelvoitteita aikaisempien vuosien talousarvioylityksistä. Vuoden 2027 kehyksessä aikaisempien vuosien talousarvioylityksistä seuranneita säästövelvoitteita on yhteensä noin 1,7 miljoonaa euroa. Palvelualueen talouden tasapainoa on haettu säästötoimenpiteillä, jotka pysyvästi alentaisivat kustannustasoa.

Palvelualueen toimintatuotot ovat pääasiassa myynti- ja maksutuottoja sekä muita toimintatuottoja. Myyntituottoihin kirjataan kotikuntakorvausten valtionosuustulot sekä kotikuntalaskutuksesta saatavat tulot. Maksutuotoissa merkittävimmät ovat varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot ja muissa toimintatuotoissa koulujen ja päiväkotien tiloista saatavat vuokratuotot.

Lautakunnan esityksessä on huomioitu kunta-alan palkankorotukset sekä henkilösivukulujen prosenttien muutos. Palvelujen ostoissa on varauduttu 2 % kasvuun vuoden 2026 tasosta ja tämä on huomioitu esityksessä.

Pysyvänä lisäyksenä kehykseen vuodelle 2027 on huomioitu:

- Joustavan perusopetuksen ryhmän perustaminen 1.8.2027 alkaen 50 tuhatta euroa.
- Valmistavan opetuksen oppimateriaalien määrärahalisäys esi- ja perusopetukseen 20 tuhatta euroa.
- Paikallisten erien kohdennus 241 tuhatta euroa.
- Lapsi- ja oppilasmäärän muutos 102 tuhatta euroa vuodelle 2027. Muutosta tarkastellaan vuosittain palvelutarpeen muutosten mukaan.

Lisäksi lisäyksenä on huomioitu konpan riskivarauksen purku vuosille 2027 ja 2028. Vuodelle 2027 riskivarauksesta puretaan 770 tuhatta euroa ja vuodelle 2028 600 tuhatta euroa. Riskivarauksen purku lisää palvelualueen määrärahoja 770 tuhatta euroa vuodelle 2027.

Pysyvänä vähennyksenä kehykseen vuodelle 2027 on huomioitu:

- Ateriapalvelusopimuksen muutos 1,099 miljoonaa euroa.
- Siivouspalvelusopimuksen muutos 1,150 miljoonaa euroa.
- Kotikuntakorvaustulojen väheneminen 96 tuhatta euroa.

Muutostekijöiden vaikutus yhteensä on 969 tuhatta euroa määrärahatarvetta vähentävä.

Investoinnit

Opetus ja kasvatus 1000 €	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Irtaimistoinvestoinnit	240	200	630	460	1410	2700

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025	TA2026	Tot. 1-6/2026	TA2027	TS2028*	TS2029*	TS2030*
VARHAISKASVATUSPALVELUT										
Varhaiskasvatusikäiset yhteensä	3 309	3 186	3 146		3 094	2 998	3 222	3 223	3 259	3 335
Kaikki lapset varhaiskasvatuksessa yht.	2 341	2 307	2 261	2 259	2 400	2 328	2 449	2 482	2 509	2 601
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste	71 %	72 %	72 %	#JAKO/0!	78 %	78 %	76 %	77 %	77 %	78 %
Esiopetuksessa olevat	530	485	471	430	442	429	508	495	462	493
, joista lapsikohtainen tuki %							1,30 %	1,30 %	1,30 %	1,30 %
, esiopetuksen valmistavassa opetuksessa							15	15	15	15
Päiväkodit										
Päiväkodit lapsia yhteensä	2 297	2 275	2 227	2 231	2 364	2 305	2 419	2 451	2 477	2 569
Kunnalliset päiväkodit	1 814	1 784	1 745	1 700	1 852	1 714	1 814	1 838	1 858	1 927
, joista alle 3-vuotiaat			382	338	420	342	490	496	502	520
Tuen osuus %										
, josta yleinen %							0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %
, josta tehostettu %							7,20 %	7,20 %	7,20 %	7,20 %
, josta erityinen %							1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %
Ympärivuorokautisessa vakassa olevat										
Yksityiset päiväkodit	483	491	482	531	512	591	605	613	619	642
, joista alle 3-vuotiaat			143	149	157	170	163	165	167	173
Tuen osuus %										
, josta yleinen %							0,40 %	0,40 %	0,40 %	0,40 %
, josta tehostettu %							2,40 %	2,40 %	2,40 %	2,40 %
, josta erityinen %							0,40 %	0,40 %	0,40 %	0,40 %
Perhepäivähoito										
Perhepäivähoito, lapsia yhteensä	44	32	34	28	36	23	30	31	31	32
, joista alle 3-vuotiaat	32	25	31	28	33	13	19	19	20	20
Tilatäyttöaste %							90 %	90 %	90 %	90 %
Kasvattajakapasiteetin täyttöaste %							96 %	96 %	96 %	96 %
PERUSOPETUS	**TP2022**	**TP2023**	**TP2024**	**TP2025**	**TAe2026**	**Tot. 1-6/2026**	**TA2027**	**TS2028***	**TS2029***	**TS2030***
7-15-vuotiaat yhteensä Järvenpäässä	4 958	4 991	4 891	4 809	4 652	4 682	4 571	4 558	4505	4452
Aamu- ja iltapäivätoiminta										
Lapsimäärä	585	619	530	526	530	473	481	480	474	469
Alakoulut										
Alakouluikäisten oppilaiden määrä	3 021	3 048	2 979	2 887	2 889	2 888	2 707	2 699	2667	2636
, joista oppijakohtainen tuki%							9 %	9 %	9 %	9 %
Yläkoulut										
Yläkouluikäisten oppilaiden määrä	1 546	1 609	1 612	1 597	1 595	1 587	1 498	1 493	1476	1458
, joista oppijakohtainen tuki%							18 %	18 %	18 %	18 %
Oppilaat yhteensä	**4 567**	**4 657**	**4 591**	**4 484**	**4 484**	**4 475**	**4 205**	**4 192**	**4 143**	**4 094**
, joista S2-opetusta saavat	116	221	348	424	400	362	335	334	330	326
, joista valmistava opetus	113	70	60	31	60	23	44	40	37	35
, josta perusopetukseen valmistavassa							29	25	22	20
, josta esiopetuksen valmistavassa							15	15	15	15
, joista pidennetty oppivelvollisuus							81	81	79	77
, joista vaikeimmin kehitysvammainen							9	9	9	8
, joista muu kuin vaikeimmin kehitysvammainen							59	59	58	57
, vammaisuuspäätös							13	13	12	12
LUKIO	**TP2022**	**TP2023**	**TAe2024**	**TP2025**						
Järvenpään lukion keskimääräinen opiskelijamäärä	1 124	1 078	1 049	1 092	1 050	1 044	1 050	1 050	1 050	1 050
Aikuislinjan tutkintotavoitteiset aineopiskelijat							80	80	80	80

Kotikuntakorvaukset

Keskeiset palvelut

Kaupunki saa kotikuntakorvaustuloa kaikista muun paikkakuntalaisista oppilaista, jotka ovat kaupungin esi- tai perusopetuspalveluissa, ja maksaa vastaavasti kotikuntakorvausmenoja jokaisesta järvenpääläisestä, joka osallistuu esi- tai perusopetukseen muussa kuin kaupungin omassa yksikössä.

Kotikuntakorvaukset tilitetään kaupungille osana valtionosuuksia ja ne määräytyvät laskennallisten esi-, alakoulu- ja yläkouluopetuksen yksikkökustannusten ja talousarviovuotta 2 vuotta aiemman vuoden oppilastietojen mukaan. Vuoden 2026 kotikuntakorvaukset perustuvat siis vuoden 2024 lopun oppilastietoihin.

Kaupunki ei voi välittömästi vaikuttaa kuntalaistensa hakeutumiseen muiden kuntien tai muiden opetuksenjärjestäjien palveluihin, eikä siten myöskään kaupungille kotikuntakorvauksista aiheutuviin menoihin. Jotta oman toiminnan kustannukset olisivat selkeämmin seurattavissa, on kotikuntakorvaukset erotettu omaksi sitovuustasokseen opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen muusta toiminnasta.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

KOTIKUNTAKORVAUKSET 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-5 303	-5 400	-5 795	-5 795	-5 795	-5 795	-23 179
Toimintakate	***-5 303***	***-5 400***	***-5 795***	***-5 795***	***-5 795***	***-5 795***	***-23 179***
muutos-%		*1,8 %*	*7,3 %*	*0,0 %*	*0,0 %*	*0,0 %*	

Hyvinvoinnin palvelualue

Keskeiset palvelut

Hyvinvoinnin palvelualue edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja vahvistaa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa. Lisäksi palvelualue tukee asukkaiden osaamista ja työllistymistä ja luo edellytyksiä elämysten kokemiseen, itsensä kehittämiseen sekä harrastamiseen.

Tavoitteellinen ja tuloksellinen työskentely vahvistuu yhdessä tekemisellä kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Yhteisöllisyys, osallisuus, syrjäytymisen ehkäisy sekä eri-ikäisten kohtaamiset ovat työssä keskiössä. Kulttuurin ja liikunnan saavutettavuuteen kiinnitetään huomiota strategian suunnassa. Palvelualue toimii aktiivisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa työllisyyden edistämiseksi.

Palvelualue huolehtii tiedon tuottamisesta hyvinvointiin liittyen. Samalla se koordinoi kaupungin strategiaa toteuttavaa poikkihallinnollista hyvinvointityötä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmalla. Suunnitelman toteutumista seurataan talousraportointiin liittyvässä hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa. Työtä tehdään ennakoimalla, ohjaamalla ja voimavaroja oikein kohdentamalla.

Johto

Palvelualueen johto koordinoi palvelualueen kehittämistoimia kokoamalla tietoa hyvinvointiin liittyvistä teemoista. Tavoitteena on olla edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, mikä tarkoittaa poikkihallinnollisten, monialaisten perusrakenteiden vahvistamista, tehokasta viestintää ja tiedolla johtamista sekä aktiivista toimintaa verkostoissa.

Palveluverkkosuunnitelma päivitettiin valtuustossa kesäkuussa 2026 ja se on toteutettavan toiminnan pohjana niin palvelujen kuin tilojen osalta. Vuoden aikana juhlistetaan palvelualueella erilaisia merkkipaaluja, mm. Järvenpään Opiston 80-vuotista taivalta.

Hyvinvointialueen kanssa tehdään yhteistyötä sovituissa rakenteissa ns. yhdyspintaryhmissä. Yhteisistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä ja yhteistyöstä sovitaan lakisääteisissä hyte-neuvotteluissa, joista palvelualue vastaa.

Järvenpää toimii vastuukuntana Keski-Uudenmaan työllisyysalueella. Palvelujen yhteensovittamista kokonaisuuteen jatketaan lainsäädännön mukaisesti alueen elinvoiman lisäämiseksi ja työvoiman kohtaannon edistämiseksi.

Yhteisöllisyys ja elinikäinen oppiminen

Yhteisöllisyyden ja elinikäisen oppimisen avainalueeseen kuuluvat

- lapsiperheiden palvelut,
- nuorisopalvelut,
- osaamisen ja työllisyyden palvelut,
- kotoutumispalvelut ja
- Järvenpään Opisto.

Avainalueen toimintaa ohjaavat muun muassa kuntalaki (410/2015), nuorisolaki (1285/2016), laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja laki kotoutumisen edistämisestä (392/2023). Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) vaatii palvelualueen palvelujen yhteensovittamista kokonaisuuteen. Laki vapaasta sivistystyöstä (1998/632) ohjaa kansalaisopiston toimintaa. Kansalaisopisto voi toteuttaa kotoutumista ja työllistymistä edistäviä koulutuksia sekä kunnalle että muille toimijoille. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä määrittää kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvoinnin edistäminen on avainalueen perustehtävä ja koko toiminnan kantava ajatus. Kuntalaisten hyvinvointia rakennetaan arjen kohtaamisissa, palveluissa ja yhteisöissä vahvistamalla osaamista, työllisyyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa.

Avainalue toteuttaa erityisesti kaupunkistrategian tavoitetta Inhimillinen kotikaupunki tarjoamalla ohjausta, neuvontaa ja osallistumisen mahdollisuuksia niitä eniten tarvitseville eri ikäisille kuntalaisille. Samalla toiminta vahvistaa myös strategisia päämääriä Elinvoimainen kasvukaupunki ja Tunnettu kulttuurikaupunki, sillä hyvinvointi, osaaminen, työ ja hyvä yhdessä tekemisen toimintakulttuuri ovat perusta kaupungin kestävälle kehitykselle ja vetovoimalle.

Työllisyyden edistämisessä syvennetään yhteistyötä työllisyysalueen kanssa ja varmistetaan, että avainalueen palvelut tukevat mahdollisimman vaikuttavasti kuntalaisten polkuja koulutukseen, työelämään ja aktiiviseen osallistumiseen. Opiston palveluiden kehittämisessä painotetaan erityisesti kotoutumista ja työllistymistä edistäviä koulutuksia. Saatuja perintöjä kohdistetaan osaltaan työllisyyden edistämiseen erikseen suunniteltavalla tavalla.

<u>Liikunta ja kulttuuri</u>
Liikunnan ja kulttuurin avainalueeseen kuuluvat

- Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto,
- kirjastopalvelut,
- kulttuuri- ja tapahtumapalvelut (sis. Järvenpää-talon),
- liikuntapalvelut ja
- museopalvelut.

Avainalueen toimintaa ohjaavat muun muassa laki yleisistä kirjastopalveluista (1492/2016), laki taiteen perusopetuksesta (633/1998), museolaki (314/2019), liikuntalaki (390/2015) ja laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019).

Laki taiteen perusopetuksesta uudistuu ja uusi laki astuu voimaan 1.8.2027. Keväällä 2027 taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmia päivitetään vastaamaan lain edellyttämiä vaatimuksia. Jatkossa valtionosuusrahoituksen perusteissa korostuvat opetustuntien lisäksi oppilasmäärät, oppimäärän suorittaneiden määrä sekä alueellinen saatavuus.

Liikunnan ja kulttuurin avainalueella on tärkeä rooli kaupungin imagon kirkastamisessa, yhteisöllisyyden kehittämisessä sekä alueen elinvoiman lisäämisessä. Avainalue toteuttaa erityisesti kaupunkistrategian päämääriä Tunnettu kulttuurikaupunki kehittämällä houkuttelevaa kulttuuritarjontaa ja museokohteita. Villa Kokkosta kehitetään kansainvälisen kulttuurimatkailun kärkenä ja Suvirannan museointihanketta edistetään. Lisäksi avainalueen tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin ja liikunnan keinoin. Avainalue toteuttaa päämäärää Inhimillinen kotikaupunki tuottamalla monipuolisia, eri asiakasryhmille suunnattuja liikunta- ja kulttuuripalveluja.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Aikuisten hyvinvoinnin kokonaiskuva Järvenpäässä ja Keski-Uudellamaalla on kohtuullisen vakaa ja kokonaisuutena kehityssuunta on osin parantunut. Myönteisiä seikkoja on turvallisuuden tunne, digipalvelujen käyttö, fyysisen toimintakyvyn säilyminen ja osallistuminen yhteisöön, jotka ovat suhteellisen hyvällä tasolla. Kuitenkin myös joitakin hälyttäviä merkkejä on. Taloudellinen kuormitus, mielenterveyden haasteet ja yksinäisyyden lisääntyminen ovat keskeisiä heikkouksia. Liikunta, ravitsemus ja uni kaipaavat väestötasolla selkeää vahvistamista. Vaatiikin määrätietoista työtä, jotta hyvinvoinnin erot eivät kasva ja riskitekijät eivät kasautuisi erityisesti haavoittuville ryhmille.

Järvenpäässä lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on selvästi useita myönteisiä kehityskulkuja. Fyysinen toimintakyky, turvallisuuden tunne, kiusaamisen väheneminen ja päihdekäytön lasku muodostavat vahvan

perustan hyvinvoinnille. Kuitenkin samalla mielenterveyden kuormitus, seksuaalinen häirintä, kouluruokailun heikkeneminen ja osalla univaje muodostavat kriittisiä haasteita, joihin tarvitaan edelleen määrätietoisia toimia.

Sote-järjestöjen valtionavustusten leikkaamisella on merkittävät vaikutukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimialalla. Tuoreiden avustuskriteerien linjausten mukaan Stea-avustusta ei lähtökohtaisesti myönnetä enää keskus- ja kattojärjestöille tai yhteiskunnalliseen vaikuttamis- tai neuvontatyöhön. Konkreettista, kohtaavaa asiakastyötä painotetaan aiempaa enemmän. Leikkaukset ovat niin merkittävät, että niiden arvioidaan osuvan väistämättä myös kohtaavan työn toteuttamiseen. On todennäköistä, että julkisten palveluiden kuormitus kasvaa. Kuntien näkökulmasta keskeinen sidosryhmä heikkenee merkittävästi.

Laajempi kotoutumispalveluiden uudistus ja uudet kotoutumislain muutokset tulevat voimaan 1. tammikuuta 2027. Uudistuksella muutetaan kotoutumisjärjestelmää velvoittavammaksi ja tavoitteena on nopeuttaa työllistymistä sekä kielen oppimista. Uudistukseen liittyy myös valtion budjettitalouden säästötavoitteita kotoutumisen korvauksissa ja palveluissa.

Työvoimapalvelujen toimintaympäristö on suhdanneherkkä, ja työllisyystilanteen merkittävä heikentyminen on hidastanut työmarkkinoiden elpymistä. Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan työmarkkinatilanteen arvioidaan paranevan vuosina 2027–2028 asteittain. Uudellamaalla kehitys on kuitenkin muuta maata hitaampaa alueen palveluvaltaisen elinkeinorakenteen sekä työvoiman kohtaantohaasteiden vuoksi.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Päämäärä	Teema	Sitova tavoite 2027-2030
IK	yhteisöllisyys, osallisuus, syrjäytymisen ehkäisy	Osallisuus ja eri-ikäisten kohtaamiset lisäävät kuntalaisten hyvinvointia.
IK	eri-ikäisten kohtaamiset	
TK	kulttuurin ja liikunnan saavutettavuus	Asukkaat harrastavat aktiivisesti liikuntaa ja kulttuuria.
EK	työllisyys	Työelämävalmiudet sekä vieraskielisten kielitaito ja kulttuuritietous lisäävät työllisyyttä.
VJ	kohtaamispaikat	Monimuotoiset ja turvalliset kohtaamiset ovat kaupunkikulttuuriamme.

Päämäärät: IK=inhimillinen kotikaupunki, TK=tunnettu kulttuurikaupunki, EK=elinvoimainen kasvukaupunki, VJ=viihtyisä järvikaupunki

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

HYVINVOINTI 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	7 181	4 717	4 610	4 602	4 567	4 567	18 346
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-17 980	-18 059	-20 079	-19 762	-18 816	-19 030	-77 686
Toimintakate	***-10 799***	***-13 342***	***-15 469***	***-15 160***	***-14 248***	***-14 463***	***-59 340***
muutos-%		*23,5 %*	*15,9 %*	*-2,0 %*	*-6,0 %*	*1,5 %*	

Hyvinvoinnin palvelualueen talousarvio- ja taloussuunnitelmaluonnos vuosille 2027–2030 on rakennettu siten, että pohjaksi on otettu vuoden 2026 talousarvion luvut, joita on muutettu tiedossa olevilla, tuleville vuosille kohdistuvilla muutostekijöillä. Kehykseen sisältyy myös kaupunkitasoisten säästöjen palvelualueelle kohdistunut osuus.

Palvelualueen toimintatuotot ovat pääasiassa myynti- ja maksutuottoja sekä muita toimintatuottoja. Myyntituotoista keskeisen osan muodostavat kotoutumiskorvaukset, jotka ovat laskusuunnassa verrat-

tuna vuosiin 2025 ja 2026. Maksutuotoissa merkittävimmät ovat musiikkiopiston sekä Järvenpään opiston kurssimaksutuotot. Maksutuottojen odotetaan hieman nousevan vuoteen 2026 verrattuna, sillä musiikkiopiston kurssihintoja nostettiin 1.8.2026 alkaen. Järvenpään opiston kurssimaksuja korotettiin vuoden 2025 syksyllä. Muissa toimintatuotoissa keskeisin osa muodostuu liikuntalaitosten sekä -kenttien vuokratuloista, jotka ovat kasvaneet vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uudistuksen myötä.

Esityksessä on huomioitu kunta-alan palkankorotukset sekä henkilösivukulujen prosenttien muutos. Palvelujen ostoissa on varauduttu 2% kasvuun vuoden 2026 tasosta ja tämä on huomioitu esityksessä.

Pysyvänä lisäyksenä vuodelle 2027 on kehykseen huomioitu:

- Kirkes kirjastojen ICT-informaatikon työsuhde 16 tuhatta euroa. Muutos lisää kuluja 63 tuhatta euroa, mutta menolisäyksestä 47 tuhatta euroa katetaan laskutuksella muilta kunnilta.
- Paikallisten erien kohdennus 20 tuhatta euroa.

Pysyvänä vähennyksenä vuodelle 2027 on kehykseen huomioitu:

- Siivouspalveluiden sopimusmuutos 299 tuhatta euroa.

Muutostekijöiden vaikutus yhteensä on 263 tuhatta euroa määrärahatarvetta vähentävä.

Investoinnit

Hyvinvointi 1000 €	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Irtaimistoinvestoinnit	50	55	442	85	80	662
Liikuntapaikkainvestoinnit	115	200	100	0	100	400

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Suorite	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TAe2026	Tot. 1-6/2026	TAe2027
HYVINVOINNIN PALVELUALUE							
Liikunta ja kulttuuri							
Toimintakate €/asukas*	171,41 €	183,61 €	199,25 €	201,09			
Tapahtumien määrä (ml. digi)	1 124	822	736	1 228	1 097	856	758
Tapahtumien kävijämäärä (ml. digi)	79 830	65 455	56 883	69 354	67 800	46 916	69 300
Uimahallin kävijämäärä	174 405	232 092	230 783	243 416	242 000	130 096	242 000
Kirjaston käynnit yhteensä	478 332	555 374	615 704	672 399	550 000	332 528	600 000
Museokohteiden käynnit yhteensä	25 307	24 193	26 642	33 933	25 000	7 464	20 000
Liikunnan ja kulttuurin opetus- ja ohjaustuntien määrä	27 524	26 469	26 492	27 068	27 500	14 055	27 000
Taiteen perusopetuksen oppilaat	1 199	1 114	1 075	996	1 060	745	980
, joista alle 18-vuotiaat					780	662	840
Varattavien liikuntapaikkojen käyttötunnit	75 143	76 975	76 696	0	80 000	39 390	80 000
Yhteisöllisyys ja elinikäinen oppiminen							
Toimintakate €/asukas*	75,71 €	83,79 €	55,22 €	20,63			
Asiakaskontaktit	41 139	60 425	66 489	64 759	52 800	29 941	59 200
Kotoutumispalveluiden asiakaskontaktit	2 236	4 024	5 629	4 662	3 600	1 618	3 600
Lapsiperhepalveluiden asiakaskontaktit	12 804	18 272	20 242	22 780	20 800	11 726	21 300
Nuorisotyön kontaktien määrä yhteensä	25 277	34 229	36 718	38 099	29 000	16 963	35 000
Asiakasmäärät							
Järvenpään opiston kurssilaisten määrä	9 507	10 758	11 419	11 874	11 600	6 357	11 800
Kotoutumisen tuen asiakasmäärä	0	120	95	156	100	151	100
Lapsiperhepalveluiden asiakasmäärä	738	704	658	500	600	366	550
Nuorisotyön asiakasmäärä yhteensä	145	248	298	227	272	232	280
Osaamis- ja työllisyyspalveluiden työpajojen asiakasmäärä	92	78	99	96	100	77	100
Yhteisöpalveluiden asiakasmäärä	8 317	9 270	12 160	13 289	12 000	14 004	19 000
Pakolaisten vastaanotto/kuntapaikat	16	42	21	11	15	0	15

Työttömyysturva-ja työllisyysalueosuus

Keskeiset palvelut

Henkilö- ja työnantaja-asiakkaille suunnattujen lakisääteisten työvoimapalvelujen järjestämisestä vastaa Keski-Uudenmaan työllisyysalue, jonka muodostavat Hyvinkään kaupunki sekä Nurmijärven, Tuusulan, Mäntsälän ja Pornaisten kunnat, Järvenpään kaupungin toimiessa vastuukuntana. Palvelujen rahoitus tulee kunnille yleiskatteellisena valtionosuusrahoituksena.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Kunnat vastaavat työttömien työnhakijoiden perus- ja ansiosidonnaisten päivärahojen kustannuksista 100 työttömyyspäivästä alkaen yhdessä valtion kanssa. Tehtävän hoitamiseen ja kustannusten kehittymiseen vaikuttavat merkittävästi talouden suhdannevaihtelut, yleinen työmarkkinatilanne sekä muuttuvat lainsäädännölliset linjaukset.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

TYÖTTÖMYYSTURVA JA TYÖLLISYYSALUEOSUUS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 980	-11 506	-12 088	-11 713	-17 737	-17 483	-59 021
Toimintakate	***-9 980***	***-11 506***	***-12 088***	***-11 713***	***-17 737***	***-17 483***	***-59 021***
muutos-%		*15,3 %*	*5,1 %*	*-3,1 %*	*51,4 %*	*-1,4 %*	

Kaupungin rahoitusvastuun työttömien etuusmaksuista ennakoidaan hieman pienenevän vuoden 2026 toteumaennusteeseen nähden, mutta kasvaa 2026 talousarvioon verrattuna. Etuusmaksujen kehittyminen on riippuvainen yleisestä taloustilanteesta sekä suhdannevaihteluiden vaikutuksesta Suomen talouteen. Työttömyyden ennustetaan kääntyvän laskuun vuoden 2027 aikana, mikä vähentäisi myös työttömyysturvan kustannuksia.

Keski-Uudenmaan työllisyysalueella siirrytään vuonna 2027 aiheuttamisperusteiseen laskutukseen, minkä seurauksena Järvenpään maksuosuus kasvaa.

Lisäksi vuodesta 2029 eteenpäin sitovuustason määrärahoissa on huomioitu 6,4 miljoonan euron perustoimeentulon kuntaosuuden siirtyminen suoralaskutukseksi. Tätä aiemmin kuntaosuus on ollut osa valtionosuusjärjestelmää.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Huomioiden kuntien rahoitusvastuu niin työttömyysturvan kuin työllisyysalueen toimintamenojen osalta, on tarkoituksenmukaista seurata työmarkkinatuen ja työttömyysturvan (peruspäivä- ja ansiosidonnainen päiväraha) kuntaosuuksien kertymää sekä työllisyysalueosuuden kehitystä.

Kaupunkikehityksen palvelualue

Keskeiset palvelut

Palvelualueen keskeiset palvelukokonaisuudet ovat palvelualueen johdon yhteydessä toimiva elinvoimatiimi, yhdyskuntasuunnittelun palvelut, kaupunkitekniikan palvelut ja rakennusvalvonnan palvelut. Palvelualueen kaikkien palveluiden kanssa aktiivisessa yhteistyössä toimii myös Järvenpään Vesi -liikelaitos. Palvelutarjonta kattaa laajasti organisaatioille ja kaupunkilaisille tarjottavia viranomaistehtäviä, joista suurimpana yksittäisenä on yleisten alueiden laadukkaat kunnossapidon palvelut sekä infraan liittyvä rakentaminen ja kunnossapito. Kaupungin kehittämisen kannalta maankäytön tehtävät, kuten kaavoitus, maanmyynti ja rakennusvalvonnan palvelut muodostavat myös tärkeän kokonaisuuden luoden elinvoimaa ja kasvua Keski-Uudenmaan väestömäärältään suurimpaan kaupunkiin. Kaupungissa toimien ja tänne sijoittautuvien yritysten ja organisaatioiden kanssa toimitaan verkostomaisesti ja tarjolla on monipuolisia yrityskehittämisen palveluja. Ilmasto- ja ympäristötyön koordinointi, ohjaus ja opastus ovat myös palvelualueen tehtäviä.

Palvelualueen johto vastaa palvelualueen strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta sekä palvelualueen taloudellisista ja toiminnallisista tuloksista. Palvelualueen johtajaa tukee palvelualueen johtoryhmä, jossa toimii palveluiden vastuuhenkilöiden lisäksi konsernipalveluiden palvelualueelle nimeämät vastuuhenkilöt taloudesta, viestinnästä, tietohallinnosta ja HR-palveluista. Palvelualueen johdossa toimii elinvoimatiimi.

Elinvoimatiimiin kuuluvat projektinjohto ja maanmyyntipalvelut sekä yrityksille ja yhteisölle tarjottavat palvelut. Projektinjohto- ja maanmyyntipalveluiden keskeisin tehtävä on johtaa projektiorganisaationa kaupungin maankäytön kärkiprojekteja ja varmistaa, että ne toteutuvat tavoitteiden mukaisesti. Yksikön keskeisin toiminnallinen tavoite on johtaa rakentamishankkeita siten, että ne etenevät ajallaan ja yhteisesti määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti valmiiksi rakennuksiksi. Yksikön keskeisin taloudellinen tavoite on tukea kaupungin strategisia kasvutavoitteita ja mahdollistaa maanmyyntituloja kaupungille kunakin vuonna investointiohjelmassa hyväksytty määrä.

Yrityksille ja yhteisöille suunnatuissa palveluissa tavoitteena on edistää kaupungissa yritystoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä, työpaikkojen syntymistä, yritysten sijoittumista kaupunkiin, toimitilojen ja tonttien saatavuutta, sekä yritysten kaupunkiin tuottamien palveluiden kehittymistä yhdessä laajan yhteistyöverkoston kanssa.

Elinvoimatiimin toimintaa ohjaa kaupungin strategiaan perustuva elinvoimaohjelma (yritys- ja elinkeinoohjelma ja asumisen tavoitteet). Ohjelma kokoaa yhteen päälinjaukset ja toimenpiteet elinvoimatavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunkisuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelun avainalueella toimivalle Kaupunkisuunnitteluyksikön vastuulle kuuluvat asema- ja yleiskaavoitus, liikenne, ympäristövastuu ja asumisen asiat. Kaavoituksen tehtävänä on varmistaa toiminnallisesti hyvä yhdyskuntarakenne sekä laadultaan korkeatasoinen kaupunkiympäristö. Kaavoitusta ohjaavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava sekä erityisesti alueidenkäyttölain kaavan sisältö- ja prosessivaatimukset sekä kaupungin strategia. Liikennesuunnittelun keskeisiä osa-alueita ovat liikennejärjestelyiden suunnittelu, joukkoliikenne- ja liikenneturvallisuusasiat sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen.

Ympäristövastuun ja kestävän kehityksen edistämisellä toteutetaan kaupunkistrategiaa ja erityisesti resurssiviisauden ja hiilineutraaliuden tavoitteita. Toiminnalla pyritään kestävän kehityksen näkökulman huomioimiseen ja tavoitteiden edistämiseen kokonaisvaltaisesti kaupungin toiminnassa. Asuntopalveluiden tavoitteena on asuntoasioiden kehittäminen ja ohjelmointi siten, että eri asunnon tarvitsijaryh-

mien edut tulevat riittävästi huomioon otetuiksi. Tavoitteena on osaltaan edistää asuntojen ja asuntoalueiden laadukasta toteutusta. Asuntopalveluiden tehtävään kuuluu kunnan asuntoviranomaiselle asetetut viranomaistehtävät.

Kiinteistönmuodostus

Järvenpään kaupunki ylläpitää kiinteistörekisteriä alueellaan. Kiinteistörekisteri on yksi maamme perusrekistereistä, johon mm. pankkien vakuusjärjestelmä nojaa. Kiinteistörekisteriä ylläpidetään pääasiassa kiinteistötoimitusten avulla, transaktioiden ja muiden maahan liittyvien sopimusten johdosta. Kiinteistötoimitusten ydin on muodostaa maa-alueista asemakaavan mukaisia, omistukseltaan yhtenäisiä, vakuuskelpoisia ja rakentamisvalmiita omistuksen yksiköitä (tontteja).

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Kaavoitusmonopolin turvin kaupunki määrittelee alueellaan, minne tuleva rakentaminen ja muu alueiden käyttöönotto sijoittuvat. Ennen pellon tai metsän jalostamista rakentamisvalmiiksi tonteiksi, tulee kaupungin hankkia maat itselleen – ja jalostustoiminnan päätteeksi – luopua niistä. Koska kaupunki omistaa suuren osan kaupungin rajojen sisäpuolella olevista maa-alueista, tulee kaupungin hallinnoitavaksi mittava määrä erilaisia käyttöoikeussopimuksia (esim. maanvuokrasopimukset, rasitesopimukset, osto- ja myyntikaupat).

Maasto- ja paikkatiedot

Kaupunki ylläpitää paikkatietojärjestelmää alueellaan. Kaupungista on tehty digitaalinen kaksonen, ns. kaupunkimalli. Paikkatietoina on Järvenpään alueelta kuvattu useita ympäristöä kuvaavia muuttujia, kuten kiinteistörajat, rakennukset ja niiden ulottuvuudet, kaupungin infraomaisuus sekä lukuisa määrä muuta paikkaan sidottua tietoa. Maastotietojen jatkuvaa keräämistä tehdään erilaisin keruumenetelmin (esim. ilmakuvaus, laserkeilaus, maastokartoitus, rakennetun infran tarketiedot). Kerättyä maastotietoa jatkojalostetaan ja siirretään digitaalisiin ympäristöihin ja tietojärjestelmiin muiden palveluiden tuottamiseksi ja tiedolla johtamisen tueksi.

Kaupunkitekniikan -palvelut

Kadunpito sisältää yleisten alueiden (kadut, torit, puistot, aukiot ja kevyen liikenteen väylät) suunnittelun, rakentamisen sekä ylläpito- ja huoltopalvelutuotannon. Palvelut tuotetaan pääosin ostopalveluina.

Kadunpidossa huomioidaan alueiden käyttölain sekä lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta mukaisesti siten, että yleiset alueet ovat käyttäjilleen (kevytliikenne, ajoneuvo- ja huoltoliikenne) turvallisia, toimivia sekä kaupunkikuvaan ja ympäristöön soveltuvia.

Infran ylläpito- ja huoltopalvelut

Ylläpito- ja huoltopalvelu vastaa yleisten alueiden ylläpidosta sekä yleisiin alueisiin liittyvästä lupapalvelusta. Ylläpitopalvelut tuotetaan pääosin ostopalveluna.

Viranomaispalvelut

Viranomaispalveluihin sisältyy jätehuollon ja romuajoneuvojen siirron palvelut sekä yleisten alueiden tilapäisen käytön lupapalvelut.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalvelu vastaa kunnallisteknisten suunnitelmien tuottamisesta, kuten katusuunnitelmat sekä niihin liittyvät rakennussuunnitelmat. Suunnittelu ostetaan pääosin ostopalveluna. Suunnittelupalvelu toimii asiantuntiajana myös kaavoitukseen ja muihin yleistenalueiden käyttöön liittyvässä suunnittelussa ja vastaa yleisille alueille sijoitettavien laitteiden sijoitussopimushallinnasta.

Rakentamispalvelut

Rakentamispalvelu vastaa investointiohjelman mukaisten hankkeiden toteuttamisesta. Rakentaminen toteutetaan pääosin ostopalveluina, jotka kustannetaan investointihankkeilta. Osa investointihankkeista toteutetaan myös omajohtoisena rakentamisena. Näissä hankkeissa on kaupungin oma työnjohto ja toteutushenkilöstö, erikoisrakentaminen, konekalusto ja sen kuljettajat hankitaan omajohtoisessa rakentamisessakin ostopalveluna.

Rakennusvalvonnan -palvelut

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa. Sen tehtävänä on osaltaan varmistaa, että rakentamisessa noudatetaan hyvää rakennustapaa ja rakennetusta ympäristöstä muodostuu terveellinen, turvallinen, kestävä, sopusuhtainen sekä kaunis kokonaisuus. Rakennusvalvonnan työssä yhdistyvät rakentamisen, kaupunkikulttuurin ja rakentamislainsäädännön tietotaidot.

Vuoden 2025 alussa asteittain voimaan tullut rakentamislaki ja sen nojalla annetut säännökset sisältävät suurimman osan rakennusvalvonnalle säädetyistä viranomaistehtävistä. Rakennusvalvonnan tehtävistä keskeisin on valvoa kaavojen noudattamista sekä osaltaan ohjata ja valvoa, että rakentamisessa noudatetaan säännöksiä, määräyksiä ja hyvää rakennustapaa. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu myös luvattoman rakentamisen ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta. Lisäksi se toimii kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitoviranomaisena, pelastuslain mukaisena rakentamisluvan myöntävänä viranomaisena sekä alueidenkäyttölain mukaisena hulevesiviranomaisena.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Kaupunkikehityksen palvelualueen toiminnan organisointiin vaikuttaa edelleen kaupungin taloustilanne, sekä väestöennusteessa arvioitu hitaamman kasvun tavoite vähäisemmän asuntorakentamisen myötä. Vaikka kaupunki on edelleen houkutteleva kohde asuin- ja liikerakentamiselle, riskit maanmyyntitulojen pienenemiselle ja mahdollisesti myös kaupungille tärkeiden kärkiprojektien hidastumiselle ja niiden sisältöjen muuttumiselle ovat olemassa johtuen markkinatilanteesta. Riskitason ennakoidaan pysyvän ennallaan tai laskevan hiukan suunnittelukauden alussa. Haasteet voivat vaikuttaa kaupungin rakentamissidonnaisiin tuloihin kuten rakennuslupa- ja maankaatopaikkamaksuihin, sekä maanmittauksista ja -toimituksista saataviin maksuihin. Useita vuosia vallinneen taantuman vuoksi rakentamislupien määrä on ollut laskusuuntainen. Lupamäärän vähenemiseen on osaltaan vaikuttanut myös vuonna 2025 voimaan tullut rakentamislaki, joka nosti luvan hakemisen kynnystä. Vuoden 2026 aikana rakentamisessa on ollut piristymisen merkkejä, mutta edes lähitulevaisuutta on hyvin vaikea ennustaa. On kuitenkin selvää, ettei asuntorakentamisen määrässä saavuteta ennen taantumaa vallinnutta viiden vuoden keskiarvotasoa.

Rakentamisen kokonaistilannetta kompensoi Wärtsilän alueelle sijoittuva datakeskushanke, jonka arvioidaan aloittavan rakennustyöt vuoden 2027 aikana. Lisäksi Svengin alueelle on kiinnostusta uusien yritystonttien rakentamisen osalta ja odotuksena on, että myös sillä alueella tapahtuu vuoden 2027 aikana rakentamista. Suuren Postin logistiikkakeskuksen 2. ja 3. vaihe ovat vielä rakentamatta. Kaupungilla ei ole tiedossa, miten ne suunnitelmakaudella lähtevät mahdollisesti toteutukseen. Svengin alueen täyttyessä kaupungin täytyy jatkossa investoida välittömästä vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta uusiin yritystontti –tiekarttamme mukaisiin yritysalueisiin, jotta tontteja on kaupungissa tarjolla yrityksille myös tulevaisuudessa. Tämän vuoksi on myös olennaisen tärkeää, että Pohjois-Wärtsilään sijoittuvan uuden yritysalueen kaavoituksen myötä saadaan lisää yrityksille soveltuvia tontteja. Asuntorakentamisen tontteja on myyty myös nykyisessä haastavassa markkinatilanteessa, mikä osaltaan kertoo kaupungin olevan kiinnostava kohde sekä asuin-, että liikerakentamiselle.

Kaupunkiin perustetaan enemmän yrityksiä kuin niitä lopettaa. Yritykset myös työllistävät enemmän tulevaisuuden uskon vahvistuessa. Sijoittautumisia kaupunkiin tapahtuu merkittävissä määrin, joka lisää paikallisesti työpaikkoja. Myös lähipaikkakunnilla syntyy uusia työpaikkoja työllistämään järvenpääläisiä.

Uusien yritystonteille sijoittautumisten suhteen tavataan toimijoita aktiivisesti sekä panostetaan invest in –markkinointiin.

Valtuustossa vuonna 2022 hyväksytty Yritys- ja elinkeino-ohjelma korvataan Elinvoimaohjelmalla.

Palvelualue tekee yhteistyötä TE-alueen kanssa yritys- ja elinkeinopalveluiden osalta, yritysten työvoiman saannin edistämisessä. Kaavoituksen osalta palvelualueen toimintaa ohjaa yhteisesti hyväksytty Järvenpään Yleiskaava 2040, joka luo suuntaviivat sille, minne ja miten kaupunki kasvaa. Yleiskaavaa toimeenpannaan investointiohjelmien ja kaavoitussuunnitelman kautta.

Tärkeimpiä kehittämistoimenpiteitä suunnittelukaudella tulevat edelleen olemaan toiminnan digitalisointi ICT-järjestelmien avulla, tiedolla johtamisen kehittäminen, sekä toiminnan tehokkuuden optimointi palvelualueen sisällä ja päätöksentekoprosessien osalta.

Edellä kuvattujen asioiden lisäksi palvelualueen toimintaympäristöön vaikuttaa Alueidenkäyttölain muutokset, elokuussa 2025 voimaan tulleen lunastuslain muutokset, sekä näihin muutoksiin liittyvät lupaprosessien ja maanhankinnan toiminnalliset muutokset. Lainsäädännössä on tulossa velvoitteita kaupunkidatan avoimuuteen ja digitaalisiin palveluihin, johon kaupungissa on investoitu pitkäjänteisesti jo aiemmin. Myös ilmastolaki tuo kunnille uusia velvoitteita.

Aiempien sopeutustoimenpiteiden vuoksi palvelualueella ja koko kaupunkiorganisaatiossa tehdään huolellisia toiminnan ja investointien priorisointeja. Valinnat tulee tehdä siten, että toiminta ja kaupungin kehittäminen on edelleen pitkäjänteistä ja priorisoinnit vaikuttavat mahdollisimman vähän negatiivisesti kaupungin talouteen tulevaisuudessa.

Yritykset ja yhteisöt

Elinvoimaohjelma määrittelee kärkitoimenpiteet sekä painopistealueet toimintavuodelle. Invest in –markkinointia jatketaan tehokkailla toimenpiteillä. Yritystonttitarjontaa pyrimme kehittämään pitkäjänteisesti yhdessä mm. kaavoituksen ja maankäytön kanssa.

Yritysten kansainvälistämisohjauksen keskitämme Keski-Uudenmaan kehittämiskeskus Oy:lle (Keuke) ja omat resurssit allokoimme muihin yritystoimintaa edistäviin toimiin. Kasvua pyrimme edistämään Keuken ja Business Järvenpään toimesta. Yleisen taloustilanteen odotetaan parantuvan, jonka ennustetaan edistävän yritysten kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksia sekä työllisyyttä.

Viestinnällisesti jatkamme Juuret Järvenpäässä -yritysviestintää, Business Järvenpää -nettisivujen päivittämistä sekä LinkedIn-viestintää, joiden avulla kerromme kaupungissa toimivien yritysten onnistumisista sekä yrittämisen mahdollisuuksista.

Edistämme matkailun lisäämistä tavoitteellisesti. Kirkastamme kaupungin tavoitteita ja toimenpiteitä, kehitämme palvelutarjontaa ja lisäämme markkinointia. Tavoitteena on lisätä matkailun kautta kaupunkiin saapuvia matkailueuroja sekä työllisyysvaikutuksia. Tärkeä kumppani on naapurikunta Tuusula, jonka kanssa yhteistyössä jatkamme Visit Tuusulanjärvi -brändin vaikuttavuutta.

Toiminnan keskiössä tarkastelemme säännöllisesti tulovirtoja kaupungille. Yhteisö- ja kiinteistöverovaikutukset ovat merkittäviä ja niiden eteen teemme töitä. Kunnallisveron merkitys korostuu etenkin työllistymisen kautta. Mitä paremmin asukkaat työllistyvät, sitä enemmän verokertymää on mahdollista saada. Sama vaikutus on korkeapalkkaisissa työtehtävissä, jonka pyrimme huomioimaan mm. yritysten sijoittautumisissa.

Yhdyskuntasuunnittelu

Kaavoitus

Keskeisiä läpileikkaavia muutostekijöitä kaupunkisuunnittelussa ja kaavoituksessa ovat uuden maankäytön toiminnanohjausjärjestelmän käyttö ja jatkokehittäminen, uuden lakikokonaisuuden (mm. alueidenkäyttölaki ja rakentamislaki) uudistuminen ja ympäristöasioiden korostuminen. Rakennusalan matalasuhdanne jatkunee ja epävarmuutta aiheuttavana muutostekijänä on rakentamisen määrä seuraavien vuosien aikana.

Toimintaympäristössä jatkuu selkeästi asemakaavoituksen painottuminen olemassa olevan kaupunkiympäristön tiivistämiseen ja täydennysrakentamiseen tähtääviin maankäytön muutoksiin. Täydennysrakentamisen maankäytön muutoksessa on paikoin ristiriitaisiakin tavoitteita, jotka vaativat monitahoista yhteistyötä, laajaa osallistamista eri viranomaisten, maanomistajien, kaupunkilaisten ja yritysten kesken. Asemakaavahankkeisiin liittyvät valitukset lisääntyvät olemassa olevassa rakennetussa ympäristössä tapahtuvissa muutoksissa, jotka vaikuttavat laajempaan osallisjoukkoon ja ovat muutoksina merkittävämpiä kuin rakentamattomassa ympäristössä tapahtuvat muutokset. Asemakaavoituksen työn suunnitteluun vaikuttavat lisäksi pitkä vuosien aikana kertynyt työjono, heikosta markkinatilanteesta johtuvat muutostarpeet laadittavina ja voimassa oleviin kaavoihin, rekrytoinnit ja perehdytykset sekä edellisinä vuosina tehdyt resurssien vähennykset.

Liikenne

Liikenneturvallisuuden vaatimukset korostuvat. Erityisesti jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus, liikenteen rauhoittaminen ja esteettömyys ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Väestön ikääntyminen lisää esteettömän ja turvallisen liikkumisympäristön tarvetta. Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpiteiden toimeenpanoa jatketaan mm. alueellisilla nopeusrajoitusmuutoksilla. Liikkumistottumukset monipuolistuvat ja kaupungin toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan kestävämpiin kulkutapavalintoihin. Kaupungin pyöräilyn kehittämissuunnitelman toimeenpano näkyy katukuvassa, ja infrastruktuurin päivittäminen jatkuu kaupungin investointiohjelman ja mahdollisten valtionavustusten mahdollistamalla tahdilla.

Etä- ja hybridityö puolestaan on muuttanut jonkin verran työmatkaliikenteen määrää ja ajoittumista. Kaupungin sisäisen bussiliikenteen liikennöinnin kilpailuttaminen pitää sisällään toiminnan jatkuvuuteen ja palvelun laatuun liittyviä riskejä. Valtion joukkoliikenneavustusten odotetaan edelleen supistuvan, mikä tulee haastamaan kaupungin sisäisen bussiliikenteen taloutta. 2027–2030 vuosina on odotettavissa, että malli valtion henkilöjunaliikenteen kilpailutukselle selviää, ja Järvenpäälle ensisijaisen tärkeän lähijunaliikenteen tuleva järjestämismalli on tiedossa. Liikenteen sähköistymisen ennakoidaan etenevän, mikä vähentää liikenteen energiankulutusta ja päästöjä, mutta ei poista liikenteen tilantarvetta, ruuhkautumista tai liikenneturvallisuuden haasteita. Myös latausinfrastruktuurin tarpeen ennustetaan kasvavan.

Ympäristövastuu

Keskeisen muutoksen toimintaympäristöön tuovat EU:n ennallistamisasetus sekä energiatehokkuusdirektiivit, jotka kaikki konkretisoituvat vuodesta 2027 eteenpäin. Ennallistamisasetuksen yksityiskohtaiset vaikutukset kuntiin tarkentuvat kansallisen ennallistamissuunnitelman valmistuessa. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD) sekä energiatehokkuusdirektiivi (EED), joiden tavoitteina on saada päästöttömiä rakennuksia sekä vähennettyä energiakulutusta tuovat vaikutuksia julkiselle sektorille.

Uusimaa-ohjelman (2026-2029) Ympäristöviisas Uusimaa -painopiste antaa potkua Uudenmaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen. Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen sekä luontokadon torjunta ja ylikulutuksen patoaminen haastavat kunnat tekemään omien toimiensa lisäksi myös yhteistyötä muiden kuntien kanssa. Myös kiertotalouden haasteita pyritään vähentämään keskittymällä suurten hankkeiden kiertotalouteen esimerkiksi maamassojen osalta.

Asuminen

Muutokset valtakunnallisessa asuntopolitiikassa vaikuttavat toimintaympäristöön. Keskeisiä valtion asuntopoliittisia muutoksia ovat olleet muun muassa asumisoikeusuudistuotannon korkotukilainojen myöntämisen lopettaminen, asumistuen kokonaisuudistus sekä pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tulorajojen käyttöönotto. Valtion tukeman asuntotuotannon tukielementtejä on karsittu viime vuosina. Asumisen kehitystiimi tekee tiivistä yhteistyötä Järvenpään Mestariasuntojen ja muiden valtion tukeman asuntokannan toimijoiden kanssa, jotta varmistetaan tarpeiden mukainen ja tasapainoinen ara-uudiskannan kehitys ja ohjelmointi osana muuta asuntotuotantoa huomioiden olemassa olevana valtion tukema asuntokanta.

Hyvinvointialueella hyväksytty Palvelujen verkostosuunnitelma luo strategista pohjaa ikääntyneiden asumisen suunnittelulle. Yhteistä suunnittelutyötä tehdään Hyvinvointialueen ja seudun kuntien kanssa, jotta saadaan laaja kokonaisnäkemys ikääntyneiden ja erityisryhmien asumisen suunnittelusta.

Kiinteistönmuodostus

Kiinteistönmuodostuksen keskeiset muutokset vuosina 2027–2030 liittyvät alueidenkäyttölainsäädännön uudistumiseen, rakennetun ympäristön tiedonhallinnan valtakunnallisiin velvoitteisiin sekä digitaalisten toimintatapojen vakiinnuttamiseen. Lainsäädännön uudistuminen edellyttää erityisesti tonttijakojen ja asemakaavojen toteuttamiseen liittyvien toimintatapojen päivittämistä. Lisäksi tonttijakoja koskevien tietojen tuottamisessa ja hallinnassa valmistaudutaan valtakunnallisten tietomallien käyttöönottoon sekä tietojen toimittamiseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

TieraCity-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton jälkeen painopiste siirtyy järjestelmän tehokkaaseen hyödyntämiseen, jatkokehittämiseen ja kuntien väliseen yhteiskehittämiseen. Samalla jatketaan kiinteistönmuodostuksen aineistojen digitointia, laadun parantamista ja siirtämistä uuteen toimintaympäristöön. Tavoitteena on varmistaa rekisteri-, kartta- ja asiakirjatietojen ajantasaisuus ja yhteentoimivuus sekä vähentää manuaalisia työvaiheita. Kehittämisellä parannetaan asiakaspalvelun sujuvuutta, prosessien läpinäkyvyyttä ja toiminnan laadunhallintaa.

Maa-alueiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta

Maanhankinta jatkuu kaupungin kasvualueilla, erityisesti niillä alueilla, joilla kaupungilla ei vielä ole yhtenäistä maanomistusta. Pienenevien maan ostoihin varattujen määrärahojen puitteissa maan hankintaa tullaan fokusoimaan erityisesti Wärtsilän uudelle yritysalueelle, toteutumattomiin yritystontteihin ja Haarajoen asemanseudun ja Laurilantien ja Vähänummentien väliselle alueelle. Vuonna 2025 käynnistetty laaja maanhankintakierros tukee kaupungin pitkän aikavälin maapoliittisia tavoitteita. Maanhankintaohjelman läpivienti edellytti pakkotoimien käyttöönottoa keväällä 2026. Haarajoen asemanseudun ja Laurilantien ja Vähänummentien väliselle alueelle haettiin ympäristöministeriöstä lunastuslupaa heinäkuussa 2026. Päätös lunastusluvasta saataneen vuonna 2027. Mikäli lunastusluvasta ei valiteta, käynnistyy lunastustoimitus Maanmittauslaitoksen toimesta vuonna 2028.

Yritystonttien osalta markkinatilanne on osoittanut elpymisen merkkejä ja myynti on aktivoitunut. Lähivuosien näkymät yritystonttien myynnissä näyttävät hyvältä. Useamman vuoden perspektiivillä on kriittistä pitää kiinni uusien yritysalueiden, erityisesti Pohjois-Wärtsilän kehittämisestä suunnitellussa aikataulussa, muutoin yritystontit voivat loppua ennen kuin uusia saadaan tuotettua riittävä määrä lisää.

Asuntotonttien osalta Järvenpään tonttimarkkinoilla on nähtävissä merkkejä kysynnän vahvistumisesta, vaikka yleinen markkinatilanne on edelleen epävarma. Vuosien 2027–2030 aikana hankkeiden odotetaan etenevän pääosin suunnitellusti, mikäli taloudellinen tilanne ei merkittävästi heikkene. Jotta tämä myönteinen kehitys voidaan hyödyntää täysimääräisesti, kaupungin tulee panostaa kaavavarannon vahvistamiseen ja kaavojen etenemiseen. Näin varmistetaan, että tonttitarjonta pysyy kysynnän mukana ja

luo hyvät edellytykset uusille hankkeille. Laaja sopimusportfolio jatkaa riskien hajauttamista ja tukee myyntien toteutumista myös taloudellisesti haastavina aikoina.

Maasto- ja paikkatiedot

Keskeisin muutostekijä kaupunkimalliin pohjautuvan yhtenäisen ja eheän tietojärjestelmän käytölle on, että siinä käytettävät rekisteri- ja kartta-aineistot (tietovaranto) ovat luotettavia. Paikkatietojärjestelmän osalta keskeistä onkin parantaa kaupungin paikkatietoaineistojen laatua ja luotettavuutta. Tämä tehostaa toimintaa ja sujuvoittaa kaupunkikehityksen palveluprosesseja. Tietojärjestelmän keskeisimpiä hyötyjä ovat ohjelmien yhteensopivuus ja yhteiset tietokannat sekä kuntarajat ylittävät avoimet rajapinnat. Järjestelmäuudistuksen lisäksi aineistojen laadunparannus takaa, että kiinteistönmuodostus, kaavoitus, infraomaisuuden hallinta, rakennusvalvonta, arkistointi, ym. keskeiset palvelut ja niihin liittyvät ohjelmat ovat kiinteästi kytköksissä toisiinsa ns. kaupunkimallin avulla. Lisäksi paikkatietojärjestelmän osalta aletaan valmistella siirtymistä toimittamaan tietoa valtion uuteen Ryhti-järjestelmään kaava- ja rakennuslupatietojen osalta. Tähän muutokseen liittyvät järjestelmän kehityshankkeet ovat jo käynnissä, mutta laaja-alaisuutensa vuoksi täysimittainen käyttöönotto ajoittuu useammalle vuodelle. Epävarmuutta paikkatiedon ja samalla koko kaupungin tilanteeseen aiheuttaa uusi hankintalaki. Paikkatietostrategian laatimisessa huomioidaan olennaisena osana toimintaympäristönmuutokset.

Maastomittauspalveluissa keskeisimmät muutostekijät ovat 3D-mallien käyttöönotto merkitsemis- ja katselmusasioissa rakennusvalvonnan kautta sekä rakennuslain muutos ilman rakennuslupaa rakennettavien rakennusten/rakennelmien pinta-alan muutoksissa. Tavoitteena on uuden tietojärjestelmän käyttöönotto päivittäisessä työskentelyssä sekä 3D-mallien sisäistäminen rakennusmittauksissa. Uhkakuvana on ilman rakennuslupaa rakennettavien rakennusten/rakennelmien havaitseminen pohjakartalle eli pohjakartan ajantasaisuus.

Kaupunkitekniikan palvelut

Kadunpito

Kadunpidon edellyttämät tehtävät suoritetaan kaupungin strategian, talousarvion ja investointiohjelman mukaisessa laajuudessa huomioiden lain vaatimukset. Infran rakentamisen ja suunnittelun osalta yhteistyötä jatketaan Järvenpään Veden kanssa sekä uudisrakennus että saneerauskohteissa. Projekteissa työ painottuu osin Vanhakylänniemen, keskustan kehittämisen sekä Rantapuiston ja Tervanokan kehityshankkeiden jatkotoimenpiteisiin.

Uusi 2026 aloittanut kunnossapitourakoitsija jatkaa katujen ja yleistenalueiden kunnossapitoa monivuotisella sopimuksella. Vuonna 2027 jatketaan monivuotista suurpainenatriumvalaisimien vaihtoa energiatehokkaampiin led valaisimiin. Lisäksi koko kaupunkitekniikkaa koskien resurssoidaan Tiera Cityn toiminnanohjausjärjestelmään siirtymistä ja kehittämistä.

Organisaation kehittämisen painopisteet tulee olemaan hulevesimuutoksen valmistelussa. Alustavasti valmistaudutaan siirtämään hulevesiverkosto Järvenpään vedeltä Järvenpään kaupungille 1.1.2028 lähtien ja siirron yhteydessä valmistellaan käyttöönotettavaksi myös hulevesimaksu. Muita kehittämisen painopisteitä ovat leikkipuistojen kehittämissuunnitelman laadinta, sekä lupaprosessien kehittäminen. Alustavasti 1.1.2027 voimaan tuleva yhdyskuntarakentamislaki tulee joiltain osin muuttamaan prosesseja ja vaatii henkilöstöltä uuden opettelua. Myös hankintalain muutoksen ennakoidaan vaikuttavan kaupunkitekniikan toimintoihin ja vievän resurssia vuoden 2027 aikana.

Rakennusvalvonnan -palvelut

Vuonna 2025 voimaan tulleen rakentamislain ja sen nojalla annettujen säädösten keskeiset vaatimukset ovat astuneet voimaan. Niiden edellyttämät uudet toimintamallit on jo otettu – ja otetaan edelleen –

osaksi rakennusvalvonnan prosesseja. Uudet toimintatavat vaativat yhä uuden oppimista ja omaksumista kaikilta rakentamisen osapuolilta, ja rakennusvalvonnan rooli niiden jalkauttamisessa on merkittävä.

Eduskunnassa on käsittelyssä hallituksen esitys laiksi rakentamislain muuttamisesta. Rakentamislakiin valmistellaan muun muassa säännöksiä asuntojen lyhytvuokrauksesta sekä uudelleen laaditun energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) ja uusiutuvan energian direktiivin (RED II) vaatimia muutoksia.

Erityisenä painopistealueena on tietomallipohjaisen (3D) rakennusvalvontaprosessin edistäminen ja jalkauttaminen erityisesti uudisrakennushankkeissa. Tavoitteena on hyödyntää tietomalleja vähintään 30 prosentissa uudisrakennushankkeista. Tietomallipohjaisen prosessin myötä suunnitelmat ovat entistä ymmärrettävämpiä rakennushankkeen kaikille osapuolille. Lisäksi automaattitarkastus yhtenäistää säädösten tulkintaa valtakunnallisesti ja sujuvoittaa lupakäsittelyä. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii rakennushankkeiden eri osapuolten kouluttamista sekä motivointia uudenlaisen suunnittelutavan opetteluun.

Vuoden 2024 loppupuolella aloitettu kiinteistöverotietojen korjaaminen jatkuu. Työssä verrataan kaupungin rakennus- ja huoneistorekisterin kokonaisalatietoja Digi- ja väestötietoviraston sekä Verohallinnon rekisteritietoihin. Havaitut erot tutkitaan ja korjataan. Korjaustyö on osoittautunut mittavaksi sekä työlääksi, ja sen loppuun saattaminen vie vielä useita vuosia. Kokemusten perusteella työllä on ollut ja tulee olemaan positiivinen vaikutus kaupungin vuosittaiseen kiinteistöverotuottoon. Ajantasainen rekisteri on myös peruslähtökohta, kun kehitetään tulevaisuuden tarpeita vastaavia uusia automatisoituja palveluratkaisuja.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Päämäärä	Teema	Sitova tavoite 2027-2030
TK	väylä Kulttuurikukkulalta Rantapuistoon	Väylä Kulttuurikukkulalta Rantapuistoon kehittyy osana keskustan elinvoimaa.
TK	kulttuuriin ja matkailuun perustuva liiketoiminta	Kulttuuri- ja matkailualojen kumppanuuksien määrä kasvaa.
EK	toimialoiltaan erilaiset yritykset, yrittäjyys	Laadukas kaavoitus ja toimivat palvelut mahdollistavat yritysten sijoittumisen ja kasvun.
EK	keskustan elinvoima	Keskustan vetovoima ja elinvoimaisuus kasvavat.
EK	alueiden vahvuudet ja tasapainoinen kehitys	Alueiden vahvuudet ja tasapaino kehittyvät sosiaalisesti kestävillä ratkaisuilla.
EK	monipuolinen asuminen	Monipuoliset asumisen ja palveluasumisen ratkaisut vastaavat nykyisten sekä uusien asukkaiden tarpeita.
EK	liikkuminen, joukkoliikenne	Pyörä- ja kävelyreitit sekä joukko- ja raideliikenne ovat toimivia ja edistävät aktiivista arkea.
VJ	vehreä ja monimuotoinen kaupunkiympäristö	Kaupunkiympäristömme rakentuu monimuotoiseksi, vehreäksi ja viihtyisäksi.
VJ	viihtyisyys, puhtaus, rakennettu ympäristö	
VJ	arvokkaat luontokohteet, viheralueverkosto	Tuusulanjärven tila kehittyy hulevesien laadullisella hallinnalla.
VJ	hiilineutraalius 2035	Olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.

Päämäärät: IK=inhimillinen kotikaupunki, TK=tunnettu kulttuurikaupunki, EK=elinvoimainen kasvukaupunki, VJ=viihtyisä järvikaupunki

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

KAUPUNKIKEHITYS 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	3 787	2 623	2 760	2 860	2 860	2 803	11 282
Valmistus omaan käyttöön	1 117	1 119	1 119	1 119	1 119	1 119	4 476
Toimintakulut	-14 248	-15 471	-15 367	-15 151	-15 271	-15 543	-61 333
Toimintakate	***-9 344***	***-11 729***	***-11 488***	***-11 172***	***-11 292***	***-11 622***	***-45 574***
muutos-%		*25,5 %*	*-2,1 %*	*-2,8 %*	*1,1 %*	*2,9 %*	

Kaupunkikehitys - palvelualueen tuotot muodostuvat erilaisista valvonta- ja lupamaksuista, kiinteistönmuodostuksista, sekä joukkoliikennemaksuista. Merkittävä osa palvelualueen tuottamista maanmyynti- ja -käyttökorvauksista (maa-alueiden ostot ja myynnit) kirjataan teknisesti kaupunkikonsernin Käyttöomaisuuden myyntivoittoihin ja maankäyttökorvauksiin ja on esitetty myöhemmin tässä dokumentissa omassa kappaleessaan.

Kaupunkikehityksen palvelualueen talousarvio- ja taloussuunnitelmaluonnos ja ehdotus vuosille 2027–2030 on rakennettu niin, että pohjaksi on otettu vuoden 2026 talousarvion luvut, joita on muutettu tiedossa olevilla tuleville vuosille kohdistuvilla muutostekijöillä. Muutostekijöiden lisäksi palvelualueelle on kohdistunut aiemmin hyväksyttyjä sopeutustoimenpiteitä, joiden taso on vuodesta 2024 eteenpäin 563 t€ /v. Nämä toimet on otettu huomioon jo aiemmilla talousarviokierroksilla ja leikattu pois Kaupunkikehityksen toimintakatteista. Vuodelle 2027 ei ole asetettu uusia sopeutusvaateita.

Vuodesta 2028 eteenpäin kaupunginhallituksen kehysesityksessä kaupungin taloutta on tarkoitus tasapainottaa vuosittaisella 2,8 miljoonan euron toimintakatesopeutuksella. Tarkempi ohjeistus ja aikataulut toimenpiteiden työstämiselle ja vaihtoehtoisten sopeutuskeinojen arvioinnille ja toimeenpantavien toimien priorisoinnille määritetään myöhemmin, mutta lautakuntien tulee varautua tunnistamaan käyttötaloutta tasapainottavia sopeutustoimia, joilla toimintakatetta voidaan parantaa. Toimenpiteiden tunnistamisessa ei tule pitäytyä laskennallisiin, palvelualuekohtaisiin summiin, vaan tunnistaa kaikki toimenpiteet, joilla käyttötalouteen voidaan vaikuttaa.

Lautakunnan esityksessä on huomioitu kunta-alan palkankorotukset 5.5.2025 palkkaratkaisun mukaisesti. Lähes kolmen vuoden sopimuskaudella palkat nousevat yhteensä 7,37 prosenttia. KVTES-sopimuskauden 2027–2028 korotukset ovat yhteensä vähintään 3,8 % ja ne jakautuvat kahteen eri vuoteen yleiskorotuksina sekä paikallisina erinä. Lisäksi henkilösivukulujen prosenttien muutos on huomioitu esityksessä. Tunnistetut ja välttämättömät menolisäykset ja muut varmistuneet hinnankorotukset palveluiden ostoihin ja aineisiin ja tarvikkeisiin on myös sisällytetty esitykseen.

Pysyvänä muutoksena kehyksessä on otettu huomioon Puolmatkan maankaatopaikan tulojenvähennys rakentamisen heikon suhdanteen takia, joka on -200 t€ vuodelle 2027 ja siitä eteenpäin vuosittain -100 t€. Vuodesta 2028 eteenpäin maankaatopaikan täyttymisen takia maanvastaanotto edellyttää entistä enemmän tukipenkereiden rakentamista, joka on huomioitu tuloennusteessa. Vuodesta 2031–2032 maankaatopaikan ennustetaan olevan täynnä ja toiminta päättyy.

SUP-siivouskustannuskorvaukset (EU:n kertakäyttömuovidirektiiviin perustuva lakisääteinen järjestelmä) on huomioitu toistaiseksi pysyvinä, kuten siivouspalvelusopimuksen muutos. Siivouskustannuskorvauksia haetaan vuosittain Elinvoimakeskukselta kattamaan kaupungille aiheutuneita kustannuksia ja ne huomioidaan vuoden 2027 budjetissa ensimmäistä kertaa. Tuottoja on arvioitu saatavan vuosittain 80 t€ kaupunkikehitykseen. Siivouspalvelusopimuksen osalta uuden sopimuksen astuttua voimaan elokuussa 2026 siivouskustannukset laskevat -28 t€ vuodesta 2027 eteenpäin. Vuosikorotukset 2 % on huomioitu kustannuksissa vuodesta 2028 eteenpäin.

Jäätelökioskivuokrat kasvattavat kaupunkikehityksen tuottoja vuosittain 57 t€ vuosina 2027–2029. Kioskipaikat kilpailutetaan uudelleen vuonna 2029.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen yhteistoimintakorvaukset laskevat vuodelle 2027 noin 5 t€ ja sen rahoitus on huomioitu vuosittain kaupunkikehityksen sisältä. Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy:n

kuntaosuuden nousu vuoden 2027 alusta 6,25 eurosta 6,35 euroon / asukas. Tämä tarkoittaa vuositasolla reilun 5 t€:n korotusta entiseen nähden. Korotus on saatu tietoon kesäkuun lopulla ja se rahoitetaan Kaupunkikehityksen sisältä.

Palvelualueen talousarvioesityksen toimintakate on kaupunginhallituksen 15.6.2026 § 181 päättämän kehyksen mukainen.

Investoinnit

Kaupunkikehitys 1000 €	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27–30
Irtaimistoinvestoinnit	99	63	8	8	0	79

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Kaavoitus	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Asemakaavat hyväksytty (kpl)	**7**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**
Toimintatuotot						
Toimintakulut	654 297	753 167	717 241	679 086	690 920	702 767
Toimintakate	-654 297	-753 167	-717 241	-679 086	-690 920	-702 767
Hinta (kulut / suoritteet)	-93 471,00 €	-94 145,88 €	- 89 655,13 €	-84 885,75 €	-86 365,00 €	-87 845,88 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	-93 471,00 €	-94 145,88 €	- 89 655,13 €	-84 885,75 €	-86 365,00 €	-87 845,88 €

Joukkoliikenne	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Sisäiset matkat (kpl)	**128 641**	**144 000**	**144 000**	**145 000**	**146 000**	**150 000**
Toimintatuotot	248 122	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
Toimintakulut	1 053 217	1 499 915	1 441 999	1 442 614	1 443 229	1 443 843
Toimintakate	-805 095	-1 259 915	-1 201 999	-1 202 614	-1 203 229	-1 203 843
Hinta (kulut / suoritteet)	- 8,26 €	- 10,42 €	- 10,01 €	- 9,95 €	- 9,89 €	- 9,63 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 6,32 €	- 8,75 €	- 8,35 €	- 8,29 €	- 8,24 €	- 8,03 €

Kiinteistönmuodostus	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kiinteistötoimitukset (kpl)	**77**	**70**	**70**	**70**	**70**	**70**
Toimintatuotot	93 439	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Toimintakulut	75 945	69 775	66 875	68 185	69 495	70 805
Toimintakate	17 494	20 225	23 125	21 815	20 505	19 195
Hinta (kulut / suoritteet)	- 986,30 €	- 996,79 €	- 955,36 €	- 974,07 €	- 992,79 €	- 1 011,50 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	227,19 €	288,93 €	330,36 €	311,64 €	292,93 €	274,21 €

Maa- aluiden osto ja myynti sekä sopimusten hallinta	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Maa-alueiden osto ja myynti (kpl)	**62**	**45**	**45**	**45**	**45**	**45**
Toimintatuotot	1 287 519	899 400	899 400	899 400	899 400	899 400
Toimintakulut	168 336	66 295	67 270	68 560	69 850	71 141
Toimintakate	1 119 183	833 105	832 130	830 840	829 550	828 259
Hinta (kulut / suoritteet)	- 2 715,10 €	- 1 473,22 €	- 1 494,89 €	- 1 523,56 €	- 1 552,22 €	- 1 580,91 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	18 051,34 €	18 513,44 €	18 491,78 €	18 463,11 €	18 434,44 €	18 405,76 €

Kadunpito (Talvikunnossapito)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kadunpito (km)	**413**	**409**	**409**	**410**	**410**	**410**
Toimintatuotot	922	50 000	50 000	50 000		
Toimintakulut	1 592 016	1 285 588	1 127 714	1 127 714	1 127 714	1 127 714
Toimintakate	-1 591 094	-1 235 588	-1 077 714	-1 077 714	-1 127 714	-1 127 714
Hinta (kulut / suoritteet)	- 3 854,76 €	- 3 143,25 €	- 2 757,25 €	- 2 750,52 €	- 2 750,52 €	- 2 750,52 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 3 852,53 €	- 3 021,00 €	- 2 635,00 €	- 2 628,57 €	- 2 750,52 €	- 2 750,52 €

Kadunpito (Katualueiden muu kunnossapito)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Kadunpito (km)	**413**	**409**	**409**	**410**	**410**	**410**
Toimintatuotot	103 942					
Toimintakulut	599 546	625 880	540 000	540 000	540 000	540 000
Toimintakate	-495 604	-625 880	-540 000	-540 000	-540 000	-540 000
Hinta (kulut / suoritteet)	- 1 451,69 €	- 1 530,27 €	- 1 320,29 €	- 1 317,07 €	- 1 317,07 €	- 1 317,07 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 1 200,01 €	- 1 530,27 €	- 1 320,29 €	- 1 317,07 €	- 1 317,07 €	- 1 317,07 €

Viheralueiden hoito	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Viheralueet (m2)	**1 841 335**	**1 841 335**	**1 841 335**	**1 841 335**	**1 841 335**	**1 841 335**
Toimintatuotot	48 590					
Toimintakulut	1 820 053	1 593 117	1 386 871	1 386 871	1 386 871	1 386 871
Toimintakate	-1 771 463	-1 593 117	-1 386 871	-1 386 871	-1 386 871	-1 386 871
Hinta (kulut / suoritteet)	-0,99	-0,87	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75
Hinta (toimintakate / suoritteet)	-0,96	-0,87	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75

Rakennusvalvonta	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Rakennuslupa (kpl)	**155**	**160**	**170**	**170**	**170**	**170**
Toimintatuotot	587 656	661 000	861 000	861 000	861 000	861 000
Toimintakulut	696 317	843 280	758 491	829 522	843 538	857 569
Toimintakate	-108 661	-182 280	102 509	31 478	17 462	3 431
Hinta (kulut / suoritteet)	- 4 492,37 €	- 5 270,50 €	- 4 461,71 €	- 4 879,54 €	- 4 961,99 €	- 5 044,52 €
Hinta (toimintakate / suoritteet)	- 701,04 €	- 1 139,25 €	602,99 €	185,16 €	102,72 €	20,18 €

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja maankäyttökorvaukset

Keskeiset palvelut

Käyttöomaisuuden nettomyynnin sitovuustason muodostavat kaupungin omaisuuden (maa-alueet, rakennukset, osakkeet, muu taseeseen kirjattu omaisuus) myynnistä saatavat voitot tai tappiot, maankäyttösopimuksiin liittyvät korvaukset sekä maa-alueiden kehittämisen muut menot (pilaantuneiden maiden puhdistaminen, rakennusten purkukulut, jne).

Keskeiset palvelut ovat tonttien myynti ja raakamaan osto, muu käyttöomaisuuden myynti (esim. osakemuotoiset omistukset, realisoitavat rakennetut kiinteistöt), maankäyttösopimukset ja niihin perustuvat korvaukset, sekä hankekehitys.

Kaupunkikehitys –palvelualueella näiden tulojen tuottamisesta suoraan vastaavia palveluita ovat projektinjohto ja maanmyynti (osa palvelualueen johtoa), maa-alueiden osto- ja myynti sekä kiinteistönmuodostus (osa kaupunkisuunnittelun avainaluetta).

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Järvenpäässä rakentamisaloitukset romahtivat vuoden 2023 aikana noin 80 % edellisten vuosien tasosta. Asuntojen kysyntää ovat vähentäneet inflaatio ja sitä seurannut lainakorkojen nousu sekä talouden yleinen epävarmuus. Vuoden 2025 syksystä lähtien asuntomarkkinoiden näkymät ovat alkaneet parantua, joskin uusien omistusasuntojen kauppa on edelleen melko vähäistä käytännössä koko Suomessa.

Asuntosijoittajat ovat osittain palanneet markkinoille. Vuokra-asumisen näkökulmasta tilannetta haastaa Valtion tukeman asuntorakentamisen keskukseen (Varke) kohdistetut leikkaukset, jotka tulevat vähentämään ns. kohtuuhintaista asuntotuotantoa noin 75-100 prosenttia Järvenpäässä.

Haastava työllisyystilanne on lisännyt vuokra-asuntojen ja vähentänyt omistusasuntojen kysyntää. Varkeen kohdistuvat leikkaukset tulevat näkymään vapaarahoitteisen vuokra-asuntotuotannon entisestään lisääntyneenä kysyntänä. Tämä lisääntynyt vuokra-asuntojen tarve näkyy jo nyt markkinoilla siten, ettei kaupungilla ole tarjota kysyntää vastaavaa määrää tontteja vuokra-asuntotuotantoon.

Kaupungin laaja kiinteistökauppojen esisopimusportfolio asuntorakentamis- ja elinkeinohankkeissa on edesauttanut maanmyyntivoittotavoitteiden saavuttamista viimeisenä neljänä vuotena, jotka muutoin ovat olleet erittäin haastavat.

Koska maanmyyntitavoitteet muodostuvat sekä asuntotonttien että yritystonttien myynnistä, on tavoitteiden toteutumisen kannalta haastavampaa viimeisten vuosien aikana ollut asuntomarkkinatilanteesta huolimatta nimenomaan yritystonttien myynnissä. Vuonna 2026 myös yritystonttien myynti on piristynyt merkittävästi ja yritystonttikauppa näyttää kääntyneen kasvu-uralle, mikä luo entisestään paineita tuottaa uusia yritysalueita.

Suurimmat riskit maanmyyntitavoitteiden toteutumiselle eivät ole niinkään markkinassa tai myynnissä, vaan siinä, onnistuuko kaupunki tuottamaan riittävän määrän kysyntää vastaavia tontteja sovitussa aikataulussa ja tavoitteen mukaisessa laajuudessa.

Toimi- ja liiketilarakentamisen heikko trendi jatkuu edelleen koko Suomessa. Toimi- ja liiketilaa on pääkaupunkiseudulla erittäin runsaasti saatavilla johtuen etätyöstä, kulutustottumusten muutoksesta ja kaupan murroksesta. Toimi- ja liiketilojen ylitarjonta ei ole pelkästään Järvenpään ongelma vaan maanlaajuinen ongelma. Näköpiirissä ei ole, että Järvenpäähän houkuttelisi muista vastaavista keskuksista poiketen uusia toimitilainvestointeja. Järvenpään sijainti ei ole riittävän keskeinen uusille toimistoinvestoinneille ilman kaupungin, valtion tai pankin/terveysaseman kaltaista ankkurivuokralaista.

Sitovat taloustavoitteet

Käyttöomaisuuden myyntien ja maankäyttökorvausten kokonaistavoite kaudelle on noin 19 miljoonaa euroa budjetoitujen kulujen jälkeen, johon sisältyy sopimus- ja maankäyttökorvausten osuus. Keskimäärin käyttöomaisuuden myyntivoittotavoite on siten hieman vajaa 5 miljoonaa euroa vuosittain kaudella 2027–2030.

Alemmassa taulukossa on pelkästään käyttöomaisuuden myynnit ja ylemmässä taulukossa maanmyyntien lisäksi myös maankäyttökorvaukset ja muut Käyttöomaisuuden nettomyynti -kustannuspaikan kirjaukset. Maanhankintaan ja -jalostukseen käytetty työpanos ja muut toiminnan kulut sisältyvät Kaupunkikehityksen lukuihin.

Valtuustoon nähden sitova

KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI JA MAANKÄYTTÖKORVAUKSET 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	11 862	4 056	3 988	4 629	6 055	4 512	19 184
Toimintakulut	-947	-147	-23	-23	-3	-3	-51
Toimintakate	***10 915***	***3 909***	***3 965***	***4 606***	***6 052***	***4 509***	***19 133***
muutos-%		*-64,2 %*	*1,4 %*	*16,2 %*	*31,4 %*	*-25,5 %*	

KÄYTTÖOMAISUUDEN NETTOMYYNTI 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	9 053	3 956	3 538	3 629	5 955	4 412	17 534
Toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	***9 053***	***3 956***	***3 538***	***3 629***	***5 955***	***4 412***	**17 534**
muutos-%		*-56,3 %*	*-10,6 %*	*2,6 %*	*64,1 %*	*-25,9 %*	

Keski-Uudenmaan työllisyysalue

Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula ovat muodostaneet yhteisen Keski-Uudenmaan työllisyysalueen 1.1.2025 alkaen. Järvenpää toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja vastaa lakisääteisten työvoimaviranomaispalveluiden toteuttamisesta. Työllisyysalueen kunnat tuottavat lisäksi ohjaus-, valmennus- ja neuvontapalveluja täydentämään työllisyysalueen palveluvalikoimaa sekä työnhakijoille että alueen työnantajille ja yrityksille.

Työvoimaviranomaisen toiminta perustuu yleisten hallintoa ja päätöksentekoa määrittävien lakien lisäksi erityisesti lakiin työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) sekä lakiin työttömyysturvasta (1290/2002), jotka määrittävät keskeiset järjestämisvastuut ja tehtävät. Työvoimaviranomaisen keskeinen tehtävä on järjestää:

- työnvälityspalvelut
- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut
- valmennukset
- työvoimakoulutukset
- muutosturvakoulutukset
- palkkatuki, starttiraha ja muut laissa säädetyt tuet
- työnhakijan palveluprosessi ja työllistymissuunnitelma

Työvoimaviranomaisen asiakkaita ovat sekä henkilöasiakkaat että yritykset ja työnantajat. Henkilöasiakkaisiin liittyviä lakisääteisiä tehtäviä ovat:

- työnhaun käynnistäminen ja ylläpito
- palvelutarpeen arviointi
- työnhakukeskustelut
- työllistymissuunnitelmien laatiminen
- työvoimakoulutukseen ohjaaminen
- palkkatuen ja muiden tukien myöntäminen
- työttömyysturvaan liittyvien työvoimapoliittisten lausuntojen antaminen.

Työnantajiin liittyviä lakisääteisiä tehtäviä ovat:

- rekrytointipalvelut
- työnvälitys
- palkkatuen myöntäminen
- työolosuhteiden järjestelytuki
- kansainvälisen rekrytoinnin palvelut
- muutosturvaan liittyvät palvelut.

Työvoimaviranomaisen tulee antaa tietoa ja neuvontaa muun muassa koulutuksen ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksista, avoimista työpaikoista, työnhausta, työvoiman saatavuudesta, työmarkkinoista, yritystoiminnan aloittamisen mahdollisuuksista sekä mahdollisista tuista ja muutosturvapalveluista. Työvoimaviranomaisen tulee myös ohjata asiakkaansa palvelun tarpeen mukaisesti muiden palvelunjärjestäjien palveluiden piiriin. Neuvontaa annetaan eri kanavissa, lisäksi ajanvarauksetonta ohjaus- ja neuvontapalvelua toteutetaan Järvenpään ja Hyvinkään palvelutoreilla, joissa on työvoimaviranomaisen lisäksi myös muita viranomais- ja ohjauspalveluja.

Järjestämislain lisäksi työvoimaviranomaisen työtä ohjaavat erityisesti kotoutumisajalle olevien asiakkaiden kohdalla Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) sekä monialaista tukea tarvitsevan kohderyhmän osalta yhteistyötä hyvinvointialueen ja Kelan kanssa ohjaava Laki työllistymisen monialaista

edistämisestä (381/2023). Lisäksi työllisyysalueen järjestämissopimusta ollaan täydentämässä mahdollisuudella myöntää järjestämislain mukaisen palkkatuen sijaan kuntien yleisen toimialan puitteissa

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Yleinen talous- ja työllisyystilanne sekä ennusteet

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen toimintaan vaikuttaa edelleen heikko taloudellinen suhdanne, korkea työttömyys, pitkäaikaistyöttömyyden kasvu sekä avoimien työpaikkojen vähäinen määrä. Talouteen liittyvät kasvuennusteet näyttävät kuitenkin positiivisilta, valtiovarainministeriö ennustaa vuosille 2027–2028 1,6–1,7 % kasvua bruttokansantuotteessa. Muutkin keskeiset talousennusteet ovat saman suuntaisia. Valtiovarainministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön ennusteiden mukaan työmarkkinatilanne alkaa parantua hitaasti vuosina 2027–2028. Positiivisista näkymistä huolimatta työttömyys pysyy kuitenkin vuonna 2026 edelleen korkealla, ja ennusteisiin liittyy huomattavaa epävarmuutta. Myös aiemmissa ennusteissa ennakoitu työttömyyden aleneminen on toteutunut odotettua hitaammin.

Työ- ja elinkeinoministeriö on ennakoinut kevään 2026 työmarkkinaennusteessa, että pitkäaikaistyöttömyys kääntyy laskuun vasta vuoden 2026 jälkipuoliskolla. Vaikka pitkäaikaistyöttömien määrän ennustetaan vähenevän taloussuunnitelmakaudella, pitkäaikaistyöttömyys säilyy silti korkealla tasolla koko taloussuunnitelmakauden ajan. Myöskään nuorten työttömyyden ei ennusteta alenevan muita ryhmiä nopeammin, vaan sen arvioidaan pysyvän lähivuodet lähes nykyisellä tasolla.

Työmarkkinatilanteen asteittainen paraneminen voi kuitenkin keventää työllisyysalueen menoja taloussuunnitelmakauden loppua kohden ja lyhentää erityisesti alkavien työnhakujaksojen kestoa. Vaikutus ei kuitenkaan ole välitön, sillä pitkäaikaistyöttömyyden korkea taso ja työttömyyden rakenteelliset piirteet ylläpitävät palvelu- ja etuusmenoihin kohdistuvaa painetta. Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen edellyttää työllisyysalueen palvelujen lisäksi hyvinvointialueen riittäviä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja sekä oikea-aikaisia työkyvyn arvioita ja kuntoutuspäätöksiä. Nykyisessä rahoitusmallissa kunnat vastaavat pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksista, vaikka asiakkaan etenemisen kannalta ratkaisevat palvelut ovat usein hyvinvointialueella.

Yleisen työmarkkinatilanteen ohella työllisyysalueen toimintaan vaikuttavat myös erilaiset lakimuutokset, joilla on välitöntä vaikutusta sekä palveluiden järjestämiseen että tuottamiseen. Pelkästään vuonna 2026 toteutuneita ja vuonna 2027 voimaan astuvia tiedossa olevia järjestämiseen ja toimintaan liittyviä lakimuutoksia on seitsemän. Lakimuutosten vaikutuksia on pääsääntöisesti arvioitu vähäisiksi, eikä niitä ole kompensoitu lisäämällä resursseja kunnille. Esimerkiksi alkuvuodesta 2026 voimaantullut toimeentulotuen kokonaisuudistus lisäsi työllisyysalueen asiakasmäärää, kun toimeentulotuen asiakkaita ohjataan aiempaa nopeammin ilmoittautumaan työnhakijoiksi. Ainakin osittain on kyse asiakkaista, joiden ensisijaisen tuen tarve kohdistuu sosiaali- ja terveyspalveluiden suuntaan, ja kasvattaa näin työkykyosaamisen tarvetta myös työllisyysalueen puolella. Työllisyysalueella erityisesti pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut muuta maata nopeammin.

Lakimuutosten lisäksi hallitus voi tuoda työvoimaviranomaisten hallinnoitavaksi muita erillisiä tehtäviä, esimerkiksi vuonna 2026 erillisen nuorten rekrytointituen. Hallituspohjan muuttuessa vuonna 2027 on odotettavissa lisää lakimuutoksia, joilla voi olla vaikutuksia järjestämiseen ja toimintaan.

Toimintaympäristön haastavuus, lakimuutosten vaikutukset asiakastyöhön ja resursointiin sekä kasvava asiakasmäärä lisäävät tarvetta kehittää palvelujen järjestämistä. Vuonna 2027 painopiste on asiakkaiden palvelutarpeisiin perustuvassa segmentoinnissa, palveluohjauksessa ja asiakasprosessien kehittämisessä sekä työnhakija- ja työnantajapalvelujen yhteensovittamisessa. Tavoitteena on kohdentaa työllisyysalueen palvelut tarkoituksenmukaisesti ja liittää kuntien ja oppilaitosten palvelut nykyistä tiiviimmin osaksi asiakkaan palvelukokonaisuutta.

Kuntien kannalta korkea työttömyys on tarkoittanut sen riskin toteutumista, että työllisyyspalveluiden kulut ovat kasvaneet samaan aikaan työttömyysturvan kuntaosuuskulujen kanssa, kun korkea työttömyys on alentanut myös kunnan verotuloja. Tältä osin tilanne tulee pysymään edelleen tulevina vuosina varovaisesta kasvusta huolimatta vaikeana.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Keski-Uudenmaan TE-palveluja ei ole huomioitu Järvenpään kaupungin strategiassa, joten toiminnalle ei ole strategiasta johdettuja Järvenpään kaupunginvaltuuston nähden sitovia tavoitteita. Työllisyysalueen johtokunta hyväksyi 3.3.2026 **Yhteistä työtä -ohjelman**, joka suuntaa toimintaa vuosina 2026–2029. Ohjelman kärjet ovat työllisyysalueen sitovat tavoitteet.

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen toiminta perustuu verkostoyhteistyöhön, palveluiden ja resurssien uudelleen ajatteluun ja tehostamiseen, joita edistetään viidellä strategisella kärjellä:

- Aktivoimme asiakkaat toimimaan itse – ja tuemme heidän etenemistään.
- Järjestämme palvelut työelämän ja yritysten tarpeista lähtien.
- Johdamme työllisyyttä verkostona ja rakennamme yhteistä palvelukokonaisuutta – erityisesti kuntien, kehitysyhtiöiden ja koulutustoimijoiden kanssa.
- Johdamme työtä tiedolla ja kehitämme automaatiota ja digitaalisia ratkaisuja.
- Vahvistamme yhdessä henkilöstön kanssa työskentelytapoja, osaamista ja työhyvinvointia.

Ohjelmakauden painopistekohderyhmiä ovat nuoret, maahanmuuttaneet sekä pitkäaikaistyöttömät.

Toiminnan kehittäminen 2027

Vuonna 2027 jatketaan palveluprosessien määrittelyä ja kehittämistä. Painopiste on työnvälityksen vahvistamisessa sekä työnantaja- ja henkilöasiakaspalvelujen yhteistyön tiivistämisessä. Tavoitteena on sujuvoittaa asiakkaiden palvelupolkuja, parantaa työpaikkojen ja osaavan työvoiman kohtaantoa sekä yhdenmukaistaa toimintatapoja koko työllisyysalueella. Koulutusyhteistyötä tiivistetään erityisesti Hyria koulutuksen ja Keudan kanssa.

Työllisyysalue siirtyy vuoden 2027 alusta aiheuttamisperusteiseen laskutukseen. Muutos korvaa nykyisen, kuntien maksuosuuksiin perustuvan laskutustavan. Jatkossa kuntakohtaiset kustannukset ja laskutus määräytyvät sen perusteella, miten kustannukset kohdistuvat kunnan asiakkaiden palveluihin ja työllisyysalueen suoritteisiin. Uuteen laskutustapaan liittyy alkuvaiheessa epävarmuutta kuntakohtaisten maksuosuuksien arvioinnissa, sillä käytettävissä ei ole aiempaa, suoraan vertailukelpoista toteumatietoa. Aiheuttamisperusteinen laskutus parantaa kuitenkin kustannusten läpinäkyvyyttä ja luo pidemmällä aikavälillä edellytyksiä palvelujen kustannusvaikuttavuuden seurannalle ja kehittämiselle

Keski-Uudenmaan työllisyysalueelta käydään paljon töissä muiden työllisyysalueiden kunnissa ja etenkin pääkaupunkiseudun suurissa kaupungeissa. Toiminnassa ja sen kehittämisessä huomioidaan työmarkkinoiden toiminta ja tehdään yhteistyötä alueen työvoimaviranomaisten kesken.

Vuonna 2026 käynnistynyttä tiedolla johtamisen kehittämistyötä jatketaan vuonna 2027. Työssä vahvistetaan vuonna 2026 rakennettua perusraportointia ja kuntakohtaista tietopohjaa sekä kehitetään niiden käytettävyyttä toiminnan ohjauksen ja johtamisen tueksi. Työllisyysalueen ohjelman mukaisesti tiedon hyödyntämistä laajennetaan työnantajapalveluihin, työnvälitykseen ja asiakaskokemukseen. Lisäksi tietopohjaa vahvistetaan työkykyyn ja asiakkaiden palvelutarpeisiin liittyvällä tiedolla. Kuntakohtaista talous- ja toimintatietoa kehitetään lisäksi aiheuttamisperusteisen laskutuksen sekä kustannusvaikuttavuuden seurannan tueksi.

Sitovat taloustavoitteet

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen tuotot koostuvat pääosin kunnilta perittävistä maksuosuuksista, joilla TE-palveluiden tuottaminen rahoitetaan. TE-alue ei tee voittoa, vaan laskutus täsmäytetään kuluihin vuosittain tilinpäätösvaiheessa.

Talousarvio on valmisteltu taloussuunnitelman 2026–2029 pohjalta ottaen huomioon tarvittavat muutostekijät määrärahoihin. Työllisyysalueen talousarvioesitys ei sisällä euromääräisiä muutostekijöitä voimassa olevaan taloussuunnitelmaan.

Valtuustoon nähden sitova

KESKI-UUDENMAAN TYÖLLISYYSALUE 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	14 345	19 199	18 056	18 079	17 689	17 590	71 414
Toimintakulut	-14 345	-19 199	-18 056	-18 079	-17 689	-17 590	-71 414
Toimintakate	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Yli-/alijäämä ennen varauksia	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***

Kuntien maksuosuudet

Kunta	%	2 027	2 028	2 029	2 030
Hyvinkää	26,44 %	4 774 090	4 780 092	4 676 869	4 650 724
Järvenpää	25,61 %	4 624 223	4 630 036	4 530 054	4 504 730
Mäntsälä	9,58 %	1 729 795	1 731 970	1 694 569	1 685 096
Nurmijärvi	18,75 %	3 385 560	3 389 816	3 316 615	3 298 074
Pornainen	1,78 %	321 402	321 807	314 857	313 097
Tuusula	17,84 %	3 221 247	3 225 297	3 155 649	3 138 008
Yhteensä	**100,00 %**	**18 056 318**	**18 079 018**	**17 688 613**	**17 589 729**

Kuntien maksuosuudet on arvioitu aiheuttamisperusteiden mukaisesti. Käytetyt aiheuttamisperusteet ovat seuraavat:

a. Avustukset jaetaan myönnettyjen avustusten perusteella avustuksen saajan kotikunnan mukaan. Kotikunnan puuttuessa käytetään asuinkuntaa.
b. Palvelujen ostoista jaetaan suoraan asiakkaille hankitut palvelut euromääräisen toteuman mukaan kotikunnan tai asuinkunnan perusteella.
c. Henkilöasiakkaiden palvelukulut jaetaan vastuualueiden (aikuisten palvelut, kotoutumisen palvelut, nuorten palvelut, monialaisten palvelut) asiakasmäärien perusteella kotikunnan tai asuinkunnan perusteella. Henkilöasiakkaiden palvelukulut sisältävät asiakastyötä tekevien työllisyysasiantuntijoiden, heidän esihenkilöidensä ja suoraan asiakastyön tukemiseen ohjattujen erityisasiantuntijoiden henkilöstökulut. Asiakasmäärällä tarkoitetaan työllisyysasiantuntijan palvelemien asiakkaiden kokonaismäärää. Palvelulla tarkoitetaan käyntiä ilman ajanvarausta, kirjettä, muuta viestiä, puhelua, sähköpostia, tapaamista ajanvarauksella tai videopuhelua ja muita vastaavia työvoimaviranomaiselle osoitettuja tehtäviä.
d. Muut kulut (esim. yrityspalvelut, johto ja hallinto, tilat, kehittäminen) jaetaan kuntien 18–64-vuotiaiden asukasmäärän suhteessa. Laskentaperusteena käytetään sitä työikäisten määrää (31.12.) joka on ollut tiedossa talousarviota laadittaessa. (Tietolähde Tilastokeskus)

Kuntien maksuosuudet ovat kokonaiskuluja pienemmät, koska noin 440 tuhatta euroa tuottoja saadaan muualta kuin kunnilta.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Työllisyysalueen mittaristo on päätetty johtokunnassa maaliskuussa 2026 Yhteistä työtä -ohjelman yhteydessä. Laajempi mittaristo tavoitetasoineen päätetään johtokunnassa vuoden 2027 käyttösuunnitelman yhteydessä.

Suorite	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Työttömyysaste %	11,4	11,8	11,7	11,3	10,9	10,5
Työnhakija-asiakkaiden määrä	17 849	18 500	18400	17 800	17 300	16 900
Yritysten toimeksiannot lkm/vuosi	1496*	1500	2500	3000	3000	3000
joista rekrytointia koskevia	831	850	1500	1800	1800	1800
Työllistymissuunnitelmien voimassaoloaste %	48,3	60	65	70	70	70
Asiakkaita palveluissa lkm/kk	1605**	3000	2800	2800	2800	2800

* Tieto vain ajalta 1.1.-22.5.2025, KEHA-keskuksen asiakastietojärjestelmämuutoksen vuoksi tietoa loppuvuoden 2025 osalta ei ole saatavilla.

** Luku ei sisällä kuntien valmennuspalveluja, joissa arviolta n. 200 asiakasta. 2026 eteenpäin luku sisältää myös kuntien valmennuspalvelut.

Järvenpään Vesi

Keskeiset palvelut

Talousveden toimittaminen

Järvenpään Vesi toimittaa toiminta-alueellaan asiakkailleen laadultaan moitteetonta talousvettä. Vesijohtovesi Järvenpäähän hankitaan Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymältä (KUVESI).

Viemärivesien johtaminen

Järvenpään Vesi johtaa jätevedet puhdistettavaksi ympäristöä suojellen. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi yhteistoiminnassa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) kanssa Helsingin Viikinmäen keskuspuhdistamoon.

Rakennetun hulevesiverkon alueella laitos hoitaa huleveden poisjohtamisen vesistöihin.

Muutokset toimintaympäristössä ja taloudessa 2027–2030

Talousveden toimittaminen ja jäteveden johtaminen

Jäteveden johtamisessa taloussuunnittelukaudella 2027–2029 Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) hintojen on arvioitu nousevan v. 2027 n. 4 snt/m3, v. 2028 n. 1 snt/m3 ja v. 2029 n. 2 snt/m3.

Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymän taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 hintojen arvioidaan nousevan v. 2027 4 snt/m3 ja vuosina 2028-2029 1 snt/m3/vuosi. Korotuksiin vaikuttaa yleinen kustannustason nousu.

Talouden muutokset

Sitovana tasona käytetään yli/alijäämä ennen varauksia sekä erillisesti sitovana Järvenpään veden peruspääomastaan maksama korko

Vuonna 2026–2029 talouteen vaikuttavana asiana on yleinen kustannustason nousu.

Rakennusalan voimakas taantuma vähentää edelleen rakentamisen määrää, joka vaikuttaa merkittävästi rahoituskehittymään. Vuoden 2026 aikana ei ole havaittu rakentamisen elpymistä. Järvenpään kaupunki on laskenut väestönkasvun ennustetta.

Veden myynti laski vuosina 2022-2023 merkittävästi, eikä kasvua ole juurikaan tapahtunut vuosien 2024–2026 aikana. Tulokehittymää on pystytty parantamaan taksankorotuksilla, mutta näillä ei ole pystytty kattamaan veden myynnin pienentymistä. Taksankorotukset ovat välttämättömiä myös taloussuunnittelukaudella.

Muutoksia ja kehittämistarpeita toiminnassa

Asiakaspalvelu- ja laskutusjärjestelmään otetaan tarvittavilta osin käyttöön asiakkaita paremmin palvelevia ja asiakaspalvelutyötä helpottavia ominaisuuksia, jotka vastaavat uusia lain tuomia ohjeita ja säädöksiä.

Vesimittarien etäluentaa tullaan kehittämään. Etäluenta hyödyttää asiakasta ajantasaisella laskutuksella ja vesilaitosta tarkemmalla kulutusseurannalla.

Kehitetään vuotovesiseurantaa sekä talous- ja jätevesiverkostossa.

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

JÄRVENPÄÄN VESI 1000 €	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	11 094	11 582	11 541	11 547	11 547	11 547	46 183
Valmistus omaan käyttöön	125	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-5 711	-5 782	-5 368	-5 264	-5 354	-5 385	-21 371
Toimintakate	***5 507***	***5 939***	***6 312***	***6 422***	***6 333***	***6 302***	***25 369***
Rahoitustulot ja -menot	-1 401	-1 407	-1 407	-1 407	-1 407	-1 407	-5 628
Vuosikate	***4 106***	***4 532***	***4 905***	***5 015***	***4 926***	***4 895***	***19 741***
Poistot ja arvonalentumiset	-3 543	-3 831	-3 989	-4 149	-4 180	-4 230	-16 548
Tilikauden tulos	***563***	***701***	***915***	***866***	***746***	***665***	***3 192***
Yli-/alijäämä ennen varauksia	***563***	***701***	***915***	***866***	***746***	***665***	***3 192***

Sitovuustasona Järvenpään Veden tilikauden tuloksen tulee olla vähintään hyväksytyn taloussuunnitelman mukainen. Järvenpään Vesi – liikelaitoksen sitovana tasona on yli/alijäämä ennen varauksia.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Talousveden toimittaminen	TP2025	KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Veden myynti (1000 m3)	2 275	2 435	2 435	2 435	2 435	2 435
Ostettu vesi (1000 m3)	2 850	2 900	2 850	2 800	2 720	2 720
Vesitaksa €/m3 (alv 0 %)	1,48	1,52 (1.4.26 alk.)	1,63 (1.4.27 alk.)	1,63	1,63	1,63
Vesimittarien vaihto kpl	129	100	700	700	700	700
Toimintatuotot (1000 €)	4 511	4 814	5 134	5 197	5 206	5 209
Toimintakulut (1000 €)	2 658	2 690	2 853	2 880	2 892	2 923
Toimintakate (1000 €)	1 852	2 123	2 280	2 318	2 314	2 286
Toimintakulut € /veden myynti m3	1,17	1,10	1,17	1,18	1,19	1,20
Toimintakate €/veden myynti m3	0,81	0,87	0,94	0,95	0,95	0,94

Viemärivesien johtaminen	TP2025	KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Laskutettava jätevesi 1000 m3	2 240	2 435	2 435	2 435	2 435	2 435
Puhdistettava jätevesi 1000 m3	3 867	4 000	3 950	3 900	3 850	3 800
Jätevesitaksa €/m3 (alv 0 %)	2,36	2,36	2,53 (1.4.27 alk.)	2,53	2,53	2,53
Toimintatuotot (1000 €)	6 673	6 769	7 186	7 297	7 299	7 311
Toimintakulut (1000 €)	2 928	2 953	3 172	3 217	3 304	3 322
Toimintakate (1000 €)	3 745	3 816	4 014	4 080	3 994	3 988
Toimintakulut € /laskutettu jätevesi m3	1,31	1,21	1,30	1,32	1,36	1,36
Toimintakate €/laskutettu jätevesi m3	1,67	1,57	1,65	1,68	1,64	1,64

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut -taulukko päivitetään käyttösuunnitelman yhteydessä uudempiin lukuihin huomioituna johtokunnan jälkeisillä tehdyillä teknisluontoisilla muutoksilla

TULOSLASKELMAOSA

Valtuustoon nähden sitova	TP 2025			MTA 2026			TA 2027			2028			2029			2030			YHTEENSÄ 2027-2030		
TULOSLASKELMA (1000 EUROA)	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä
Toimintatulot (ilman kom-myyntivoittoja)	67 831	11 094	78 924	59 040	11 582	70 622	60 809	11 541	72 350	61 407	11 547	72 955	60 273	11 547	71 820	60 170	11 547	71 717	242 659	46 183	288 842
Toimintamenot	-180 267	-5 586	-185 854	-186 943	-5 643	-192 586	-189 837	-5 229	-195 066	-188 700	-5 125	-193 825	-196 331	-5 215	-201 546	-198 874	-5 246	-204 119	-773 741	-20 815	-794 556
Toimintakate (ilman kom-myyntivoittoja)	-112 437	5 507	-106 929	-127 903	5 939	-121 964	-129 028	6 312	-122 716	-127 292	6 422	-120 870	-136 058	6 333	-129 725	-138 704	6 302	-132 403	-531 082	25 369	-505 714
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	9 053		9 053	3 956		3 956	3 538		3 538	3 629		3 629	5 955		5 955	4 412		4 412	17 534	0	17 534
TOIMINTAKATE	**-103 383**	**5 507**	**-97 876**	**-123 947**	**5 939**	**-118 008**	**-125 490**	**6 312**	**-119 178**	**-123 663**	**6 422**	**-117 241**	**-130 103**	**6 333**	**-123 770**	**-134 292**	**6 302**	**-127 991**	**-513 548**	**25 369**	**-488 180**
Verotulot	116 133	0	116 133	121 900	0	121 900	126 837	0	126 837	131 135	0	131 135	136 712	0	136 712	141 346	0	141 346	536 030	0	536 030
Kunnallisvero	92 019		92 019	98 040		98 040	102 271		102 271	106 077		106 077	111 105		111 105	115 151		115 151	434 604		434 604
Yhteisövero	4 315		4 315	4 534		4 534	4 999		4 999	5 143		5 143	5 335		5 335	5 517		5 517	20 994		20 994
Kiinteistövero	19 798		19 798	19 326		19 326	19 566		19 566	19 916		19 916	20 272		20 272	20 679		20 679	80 432		80 432
Valtionosuudet	18 891		18 891	21 416		21 416	20 591		20 591	20 272		20 272	27 144		27 144	28 944		28 944	96 951		96 951
Verorahoitus yhteensä	135 024	0	135 024	143 316	0	143 316	147 428	0	147 428	151 407	0	151 407	163 856	0	163 856	170 290	0	170 290	632 981	0	632 981
Rahoitustulot ja -menot	-2 845	-1 401	-4 246	-4 874	-1 407	-6 281	-6 408	-1 407	-7 815	-8 343	-1 407	-9 750	-8 782	-1 407	-10 189	-9 000	-1 407	-10 407	-32 533	-5 628	-38 161
Korkotulot	688		688	202		202	202		202	202		202	202		202	202		202	808		808
Muut rahoitustulot (sis. JV:n korvaus peruspääomasta kaupungille)	2 849	6	2 854	1 674		1 674	1 824		1 824	1 738		1 738	1 722		1 722	1 706		1 706	6 990		6 990
Korkomenot	-6 350		-6 350	-6 700		-6 700	-8 384		-8 384	-10 233		-10 233	-10 656		-10 656	-10 858		-10 858	-40 131		-40 131
Muut rahoitusmenot (sis. JV:n korvaus peruspääomasta kaupungille)	-32	-1 407	-1 439	-50	-1 407	-1 457	-50	-1 407	-1 457	-50	-1 407	-1 457	-50	-1 407	-1 457	-50	-1 407	-1 457	-200	-5 628	-5 828
VUOSIKATE	**28 796**	**4 106**	**32 901**	**14 495**	**4 532**	**19 027**	**15 531**	**4 905**	**20 435**	**19 401**	**5 015**	**24 416**	**24 970**	**4 926**	**29 896**	**26 997**	**4 895**	**31 892**	**86 899**	**19 741**	**106 640**
Poistot	-20 878	-3 543	-24 421	-22 389	-3 831	-26 220	-22 604	-3 989	-26 593	-20 808	-4 149	-24 957	-22 957	-4 180	-27 137	-23 341	-4 230	-27 571	-89 709	-16 548	-106 257
Alaskirjaukset	-81		-81	0		0	0		0	-21		-21	0		0	-163		-163	-184		-184
Satunnaiset tulot	0		0	0		0			0			0			0			0			0
Satunnaiset menot																					
TILIKAUDEN TULOS	**7 837**	**563**	**8 400**	**-7 894**	**701**	**-7 193**	**-7 073**	**915**	**-6 158**	**-1 428**	**866**	**-562**	**2 013**	**746**	**2 759**	**3 494**	**665**	**4 158**	**-2 994**	**3 192**	**198**
Poistoeron muutos	0	74	74	0	0	0															
Vapaaehtoiset varaukset																					
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	**7 837**	**637**	**8 474**	**-7 894**	**701**	**-7 193**	**-7 073**	**915**	**-6 158**	**-1 428**	**866**	**-562**	**2 013**	**746**	**2 759**	**3 494**	**665**	**4 158**	**-2 994**	**3 192**	**198**
Asukasluku 31.12.	46 944	46 944	46 944	47 355	47 355	47 355	47 529	47 529	47 529	48 055	48 055	48 055	48 690	48 690	48 690	49 361	49 361	49 361			
Vuosikate eur / asukas	613	87	701	306	96	402	327	103	430	404	104	508	513	101	614	547	99	646			
Vuosikate / Poistot %	138 %	116 %	135 %	65 %	118 %	73 %	69 %	123 %	77 %	93 %	121 %	98 %	109 %	118 %	110 %	116 %	116 %	116 %			

RAHOITUSOSA

Valtuustoon nähden sitova	TP 2025			MTA 2026			TA 2027			2028			2029			2030			YHTEENSÄ 2027-2030		
RAHOITUSLASKELMA (1000 EUROA)	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä	Kaupunki ilman liikelaitosta	Järvenpään Vesi -liikelaitos	Järvenpään kaupunki yhteensä
Tulorahoitus																					
Vuosikate	28 796	4 106	32 901	14 495	4 532	19 027	15 531	4 905	20 435	19 401	5 015	24 416	24 970	4 926	29 896	26 997	4 895	31 892	86 899	19 741	106 640
Satunnaiset erät	0		0	0		0			0			0			0			0			
Tulorahoituksen korjauserät	-9 053		-9 053	-3 956		-3 956	-3 538		-3 538	-3 629		-3 629	-5 955		-5 955	-4 412		-4 412	-17 534		-17 534
Investoinnit																					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-19 598	-4 464	-24 062	-34 854	-5 500	-40 354	-43 319	-6 000	-49 319	-42 241	-6 000	-48 241	-27 142	-6 000	-33 142	-22 359	-6 000	-28 359	-135 061	-24 000	-159 061
Rahoitusosuudet inv.menoihin	1 722	129	1 852	940		940	660		660	0		0	0		0	0		0	660		660
Käyttöomaisuuden myyntitulot	10 843		10 843	5 470		5 470	4 162		4 162	4 270		4 270	7 006		7 006	5 191		5 191	20 629		20 629
Varsinainen toiminta ja investoinnit yhteensä	**12 709**	**-228**	**12 481**	**-17 905**	**-968**	**-18 873**	**-26 504**	**-1 095**	**-27 599**	**-22 199**	**-985**	**-23 184**	**-1 121**	**-1 074**	**-2 195**	**5 417**	**-1 105**	**4 312**	**-44 406**	**-4 259**	**-48 666**
Antolainauksen muutokset																					
Lainakannan muutokset																					
Lainakannan muutos	-15 230		-15 230	14 748		14 748	27 599		27 599	23 184		23 184	2 195		2 195	-4 312		-4 312	48 666		48 666
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 013	228	5 242	3 157	968	4 125	-1 095	1 095	0	-985	985	0	-1 074	1 074	0	-1 105	1 105	0	-4 259	4 259	0
Rahoitustoiminta yhteensä	**-10 217**	**228**	**-9 988**	**17 905**	**968**	**18 873**	**26 504**	**1 095**	**27 599**	**22 199**	**985**	**23 184**	**1 121**	**1 074**	**2 195**	**-5 417**	**1 105**	**-4 312**	**44 406**	**4 259**	**48 666**
Kassavarojen muutos	**2 493**	**0**	**2 493**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kassavarat 31.12.			6 467			6 467			6 467			6 467			6 467			6 467			
Asukasluku 31.12.			46 944			47 355			47 529			48 055			48 690			49 361			
Nettolainanotto	-15 230	0	-15 230	14 748	0	14 748	27 599	0	27 599	23 184	0	23 184	2 195	0	2 195	-4 312	0	-4 312			
Lainakanta 31.12.			238 845			253 593			281 192			304 375			306 571			302 260			
Lainat e/asukas			5 088			5 355			5 916			6 334			6 296			6 123			
Investointien tulorahoitus %			148,1 %			48,3 %			42,0 %			50,6 %			90,2 %			112,5 %			

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitelmavuosille sekä investointeihin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiosa perustuu 10-vuotiseen investointiohjelmaan, joka käsitellään valtuustossa talousarviokäsittelyn yhteydessä erillisenä asiana.

				Toteutusvaihe			Kehitysvaihe	
	1000 euroa	**TP 2025**	**TPE 2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2027-30**
Maanmyynti ja -osto	Maan myynti	-1 376	-799	-624	-641	-1 051	-779	-3 095
	Maan ostot	599	1 100	1 079	1 084	1 389	2 119	5 671
	Netto	**-777**	**301**	**455**	**443**	**338**	**1 340**	**2 576**
Talonrakennus	Tulot	-136	0	0	0	0	0	0
	Menot	5 243	10 799	27 032	28 690	17 310	8 650	81 682
	Netto	**5 106**	**10 799**	**27 032**	**28 690**	**17 310**	**8 650**	**81 682**
Kunnallistekniikka	Tulot	-1 045	-940	-660	0	0	0	-660
	Menot	11 600	9 895	12 780	9 815	7 220	9 340	39 155
	Netto	**10 555**	**8 955**	**12 120**	**9 815**	**7 220**	**9 340**	**38 495**
Liikuntapaikat	Tulot	-205	0	0	0	0	0	0
	Menot	143	115	200	100	0	100	400
	Netto	**-62**	**115**	**200**	**100**	**0**	**100**	**400**
Osakkeet ja osuudet	Tulot	-309	-693	0	0	0	0	0
	Menot	184	2 247	452	487	0	0	939
	Netto	**-125**	**1 555**	**452**	**487**	**0**	**0**	**939**
ICT- ja Irtaimistoinvestoinnit	Tulot	-472	0	0	0	0	0	0
	Menot	1 733	1 785	1 776	2 065	1 223	2 150	7 214
	Netto	**1 261**	**1 785**	**1 776**	**2 065**	**1 223**	**2 150**	**7 214**
Kehitysinvestoinnit	Tulot	0	0	0	0	0	0	0
	Menot	96	0	0	0	0	0	0
	Netto	**96**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Tulot	-3 543	-2 432	-1 284	-641	-1 051	-779	-3 755
Kaupunki	Menot	19 598	25 941	43 319	42 241	27 142	22 359	135 061
	Netto	**16 055**	**23 510**	**42 035**	**41 600**	**26 091**	**21 580**	**131 306**
Järvenpään vesi	Tulot	-129	0	0	0	0	0	0
	Menot	4 464	6 165	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
	Netto	**4 334**	**6 165**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**24 000**
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Tulot	-3 672	-2 432	-1 284	-641	-1 051	-779	-3 755
Kaupunki ja Järvenpään Vesi	Menot	24 062	32 106	49 319	48 241	33 142	28 359	159 061
	Netto	**20 389**	**29 675**	**48 035**	**47 600**	**32 091**	**27 580**	**155 306**

Kehitysinvestointien erillismäärärahasta luovutaan vuoden 2027 alusta lähtien.

Maanosto ja –myynti

Maanmyynteihin ja ostoihin ohjelmoidaan suunnitellut tonttien myynnit sekä alueiden lunastukset. Ostoihin budjetoidaan myös mahdolliset kaupungin omistamien rakennusten purut, mikäli purku nostaa tontin myyntikelpoisuutta.

Valtuustoon nähden sitova

1000 euroa	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	Inv 30	Summa 27 -30
Maanmyynti	-799	-624	-641	-1 051	-779	-3 095
Maanosto	1 100	1 079	1 084	1 389	2 119	5 671
Netto	301	455	443	338	1 340	2 576

Talonrakennus

Talonrakennuksen investoinnit jaetaan erillisiin hankkeisiin, teknisiin ja toiminnallisiin investointeihin sekä hankevalmistelu- ja riskivaraukseen. Tekniset ja toiminnalliset investoinnit sisältävät kaupungin omistaman rakennuskannan korjaukset, joilla ylläpidetään kiinteistön arvoa ja kuntoa siten, että rakennus pysyy kunnossa käyttöikänsä loppuun sekä muutostyöt, joilla mahdollistetaan tilojen käyttötarkoitusten muutoksia ja parannetaan toiminnallisuutta. Uudiskohteet ja suuremmat peruskorjaukset ja perusparannukset, jotka pidentävät rakennuksen käyttöikää, tarkastellaan erillisinä hankkeina, joille määritellään hankekohtainen budjetti.

Valtuustoon nähden sitova

Talonrakennusinvestoinnit/ hankkeet 1000 euroa	Hankkeen budjetti	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Tekniset ja toiminnalliset investoinnit		**3 206**	**3 480**	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**13 980**
Tekniset investoinnit		2 706	3 180	3 200	3 200	3 200	12 780
Toiminnalliset investoinnit		500	300	300	300	300	1 200
Korjaushankkeet	**72 442**	**5 693**	**15 816**	**11 000**	**6 050**	**4 350**	**37 216**
Koulut							
JYK 3 vaihe, Kansakoulunkatu 1 korjausinvestointi	15 300	208	8 500	5 150	50	50	13 750
Mankalan koulu, peruskorjaus	9 950	3 500	5 925	100	100		6 125
Väli-Kartano	250			250			250
Päiväkodit							
Närekadun päiväkodin osto	1 895	1 895					
Kyrölän koulun muutos päiväkodiksi	2 130	10					
Haarajoen muutostyöt ja piha 2-vaihe	1 517		100	1 200			1 300
Tahvontuvan päiväkodin peruskorjaus	2 000		200	900	900		2 000
Närekadun päiväkodin siirto	1 300			100	1 200		1 300
Urheilu- ja liikuntarakennukset							
Jäähallin peruskorjaus	6 000		500	3 000	2 500		6 000
Uimahallin perusparannus	14 000				1 000	4 000	5 000
Muut rakennushankkeet							
Suvirannan museointi	700	80	590				590
Järvenpää-talon peruskorjaus	17 400			300	300	300	900
Uudisrakennushankkeet	**40 916**	**1 450**	**6 836**	**13 340**	**6 960**	**300**	**27 436**
Koulut							
JYK 2 vaihe, uudisrakennuksen laajennus	3 986	950	286	20			306
Kartanon yhtenäiskoulu	27 330	500	6 550	13 320	6 960		26 830
Muut rakennushankkeet							
Taidemuseon uudistilat	9 600					300	300
Hankevalmistelu ja riskivaraus		**450**	**900**	**850**	**800**	**500**	**3 050**
Hankevalmistelu		150	200	200	200	200	800
Riskivaraus		300	700	650	600	300	2 250
Kaikki yhteensä	**113 358**	**10 799**	**27 032**	**28 690**	**17 310**	**8 650**	**81 682**

Kunnallistekniikan rakentaminen

Kunnallistekniikan investointiohjelma sisältää maanmyyntituloihin sidottujen hankkeiden uudisrakentamisen ja olemassa olevan kunnallisteknisen infrastruktuurin kuten katujen, puistojen ja yleisten alueiden peruskorjaukset. Ohjelma on jaettu Infran suunnitteluun ja Infran rakentamiseen. Määrärahat on esitetty nettona alueittain/hankkeittain.

Valtuustoon nähden sitova

Kunnallistekniikka/ hankkeet netto 1000 euroa	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Infran suunnittelu	**725**	**725**	**850**	**850**	**850**	**3 275**
Suunnittelu	**725**	**725**	**850**	**850**	**850**	**3 275**
Kunnallistekniikan suunnittelu	725	725	850	850	850	3 275
Infran rakentaminen	**8 230**	**11 395**	**8 965**	**6 370**	**8 490**	**35 220**
Asuminen	**800**	**1 800**	**1 300**	**1 430**	**1 750**	**6 280**
Annitädin piha(ent. anni-tädin kylä)	500					
Jalostettavat kiinteistöt	300	100	150			250
Pajalanpiha		100				100
Ainolan aluekeskus		200			350	550
Ainolan aluekeskus eteläisemmät osat (Kaunismetsä)		700	650	500	400	2 250
Ainolan läntiset alueet Asemakylä					700	700
Terholan pientaloalue		700	500	430		1 630
Lallankadun täydennysrakentaminen				500	300	800
Yritysalueet	**1 190**	**1 300**	**600**		**1 000**	**2 900**
Pietilän Yritysalue	690					
Mikonkorven teollisuusalueet	500	1 000	300			1 300
Wärtsilän teollisuusalue		300				300
Seutulan alue			300			300
Pohjois-Wärtsilän yritysalue					1 000	1 000
Peruskorjaus	1 190	1 480	3 580	1 790	2 900	9 750
Asfalttipäällysteiden uusiminen	290	260	520	530	850	2 160
Katujen peruskorjaus	900	1 220	1 260	1 260	1 300	5 040
Keskustan kehittäminen			1 100		750	1 850
Kansakoulunkadun alue			700			700
Liikenne	**2 700**	**5 330**	**1 730**	**1 230**	**1 130**	**9 420**
Liikenneturvallisuus	70	70	70	70	70	280
Liikennevalojen uusiminen	30	30	30	30	30	120
Psl-Rki lisäraide	2 410	4 700	500			5 200
Pyöräilyn kehittäminen	160	200	300	300	200	1 000
Viitoituksen uusiminen	30	30	30	30	30	120
Väylän ja EVK yhteiset hankkeet 2024-2033		300	800	800	800	2 700
Puistot	**210**	**100**	**100**	**470**	**210**	**880**
Puistot	210	100	100	100	210	510
Rantapuisto				370		370
Ympäristö	**2 140**	**1 385**	**1 655**	**1 450**	**1 500**	**5 990**
Haarajoen pato, kalaportaat	300					
Haarajoen silta (Kuusitie, jalankulku joen yli, tuleva kaava-alue)		100				100
Hulevesirakenteet	600	150	200	200	200	750
Katuvalaistus, lamppujen vaihto ja valaistuksen saneeraus	300	250	250	250	250	1 000
Keskusta-alueen viheralueiden ja kaupunkiympäristön parantaminen	30	30	30	100	100	260
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	200	200	300	300	300	1 100
Pilaantuneet maa-alueet, yleiset alueet	200	200	300	300	300	1 100
Venelaitureiden korjaus (Vanhankylänniemi, Tervanokka)		30				30
Yleisten alueiden viimeistely	440	300	300	300	300	1 200
Maankaatopaikan laajennus, uusi allas (sis. lumenkaatopaikka)	70	50				50
Katuvalojärjestelmän uusiminen					50	50
SIIRTO:Järvenpää-mainos Lahden moottoritien varteen		25				25
SIIRTO: Tuusulanjärven ruoppaukset		50	50			100
SIIRTO: Ånesin polun siirto			225			225
Kaikki yhteensä	**8 955**	**12 120**	**9 815**	**7 220**	**9 340**	**38 495**

Liikuntapaikkarakentaminen

Liikuntapaikkarakentamiseen sisältyy liikuntapaikkojen ja -alueiden rakentaminen sekä erilaiset rakennelmat, jotka eivät ole varsinaisia rakennuksia.

Valtuustoon nähden sitova

Sitovuustaso/ hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen budjetti	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Keskuskenttä ja Juholanpelto	**11 225**	**15**	**200**	**100**			**300**
Keskuskenttä ja Juholanpelto	11 225	15					
Keskustan liikuntapuiston vaihe 1, heittopaikka			200				200
Liikuntapuiston parkkialue				100			100
Liikuntapaikkojen ylläpito		**100**				**100**	**100**
Kuntoratojen ylläpito ja kehittäminen		35				100	100
Terholan liikuntapuisto		35					
Haarajoen pesäpallokentän kotipesä		30					
Kaikki yhteensä	**11 225**	**115**	**200**	**100**		**100**	**400**

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet koostuvat suunnitelluista osakkeiden ja osuuksien merkitsemisestä tai kaupungin omistamien osakkeiden myynneistä ja yhtiöiden pääomituksista.

Valtuustoon nähden sitova

Kohteet netto 1000 euroa	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Koy Ainolan pysäköinti	778	452	487			939
Järvenpään Pysäköinti Oy	-4					
Tulo	-693					
Meno	689					
Koy Mannilantien Liiketalo	760					
Koy Järvenpään Harjoitushalli	20					
Kaikki yhteensä	1 555	452	487			939

ICT- ja irtaimistoinvestoinnit

Irtaimistoinvestointeihin kuuluu investoinnit koneisiin, kalustoon ja laitteisiin sekä aineettomat investoinnit kuten järjestelmät. Irtaimistoinvestointeja seurataan palvelualueittain. ICT-investoinneissa seurantavastuu on konsernipalveluilla.

Irtaimistoinvestoinnit hankkeittain

Valtuustoon nähden sitova

Hankkeet/ irtaimisto netto 1000 euroa	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Tilaomistus	**496**	**160**	**80**	**120**	**140**	**500**
Turvatekniikka	300	80		40	60	180
SIIRTO: Siirrettävät varavoimakoneet 2kpl	196					
Keittiö- ja siivouslaitteiden uusinnat		80	80	80	80	320
Kauke	**99**	**63**	**8**	**8**		**79**
Maastomittauskaluston uusiminen rakentamislain vaatimusten mukaisiksi		55				55
Infrarakentamisen siirrettävän taukotilan uusiminen	30					
Varautumiseen liittyvät nestesäiliöt	10					
Syväkeräyssäiliöt	8	8	8	8		24
Esteetön käymälä Vanhankylänniemi	20					
SIIRTO: GPS-laite Trimble 12i	20					
SIIRTO: Kaupunkimalli japohjakarttaaineisto drone	11					
Konpa		**83**				**83**
Virveverkon uusinta ja sen mukaiset hankinnat		23				23
Varhaiskasvatusyksikön varustaminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin		60				60
Opka	**240**	**200**	**630**	**460**	**1 410**	**2 700**
Opkan oppimisympäristöjen ja tilojen päivittäminen	50	50	50	50	50	200
JYK ensikertainen varustus		50	110	30	20	210
JYK 2 vaihe, uudisrakennuksen laajennus -kalustus	190					
JYK 3 vaihe, Kansakoulunkatu 1 korjausinvestointi -kalustus			200	50		250
Mankalan ensikertainen varustus		100	50			150
Mankalan koulu, peruskorjaus -kalustus			150			150
Tahvontuvan päiväkodin varustaminen peruskorjauksen jälkeen				60		60
Närekadun päiväkodin muutto Haarajoen koululle ja varustaminen			70	20		90
Kartanon ensikertainen varustus				180	70	250
Närekadun moduulin kalustus ja varustus				70	20	90
Kartanon yhtenäiskoulu -kalustus					1 250	1 250
Hyvo	**50**	**55**	**442**	**85**	**80**	**662**
Liikuntapalveluiden investoinnit	20	15	42	30	40	127
Tapahtumapalveluiden investoinnit (tapahtumateltat sekä siirreltävän lavan lisäosat)	10					
Kirjaston investoinnit (lastenosaston kalusteiden uusiminen, asiakastiskin muutos esteettömäksi, Stagen lavan uusiminen ja kirjahyllyjen ja niiden valaistuksen uusiminen	10					
Keskisen-Uudenmaan musiikkiopiston soitin- ja tarvikeinvestoinnit	10					
Järvenpää-talon investoinnit		30				30
Bändikämpän välineiden uusiminen ja uusien bidljaripöytien hankkiminen		10				10
Museopalveluiden investoinnit			400	55		455
Järvenpään opiston irtaimistoinvestoinnit					40	40
Kaikki yhteensä	**885**	**561**	**1 160**	**673**	**1 630**	**4 024**

ICT-investoinnit

Valtuustoon nähden sitova

Hankekokonaisuus / 1000 euroa	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Arkkitehtuuri ja integraatiot	140	100	90	70	60	320
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	40	60	60	60	60	240
Palvelujärjestelmien uudistaminen/kehittäminen	345	685	475	280	230	1 670
Tiedonhallintajärjestelmien kehittäminen	50	100	50			150
ICT Infrastruktuuri ja tietoturva	120	70	60	40	40	210
Tietovarannot ja tiedolla johtaminen	205	200	170	100	130	600
Kaikki yhteensä	**900**	**1 215**	**905**	**550**	**520**	**3 190**

Järvenpään vesi

Järvenpään veden investointeihin sisältyy veden toimialaan kuuluvat vesihuoltojärjestelmien, viemärien tms. toteutus. Investoinnit toteutetaan suurelta osin kunnallistekniikan investointien yhteydessä.

Valtuustoon nähden sitova

Sitovuustaso/ hankkeet netto 1000 euroa	Hankkeen budjetti	TPE 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30	Summa 27-30
Jäve	**63 158**	**6 165**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**24 000**
Infran suunnittelu	**3 745**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**	**1 200**
Suunnittelu	**3 745**	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**	**1 200**
Kunnallistekniikan suunnittelu	3 745	300	300	300	300	300	1 200
Infran rakentaminen	**59 413**	**5 865**	**5 700**	**5 700**	**5 700**	**5 700**	**22 800**
Asuminen	**5 400**		**1 350**	**550**	**700**	**900**	**3 500**
Jalostettavat kiinteistöt	50		50				50
Terholan pientaloalue	1 000		800	200			1 000
Ainolan aluekeskuksen eteläisimmät osat (Kaunismetsä)	1 550		500	350	500	200	1 550
Ainolan läntiset alueet Asemakylä	2 400					500	500
Lallankadun täydennysrakentaminen	400				200	200	400
Asuminen ja yritysalueet	**269**	**150**					
Ainolan aluekeskus	269	150					
Peruskorjaus	450		100	350			450
Kansakoulunkadun alue	450		100	350			450
Kadunpito	**13 671**	**900**	**900**	**1 050**	**900**	**1 650**	**4 500**
Katujen peruskorjaus	12 021	900	900	900	900	900	3 600
Keskustan kehittäminen	1 650			150		750	900
Liikenne	**1 961**	**30**	**230**	**230**	**230**	**230**	**920**
Liikenneturvallisuus	331	30	30	30	30	30	120
Väylän ja EVK:n yhteiset hankkeet 2024-2033	1 630		200	200	200	200	800
Puistot	**490**	**40**	**40**	**40**	**90**	**40**	**210**
Puistot	440	40	40	40	40	40	160
Rantapuisto	50				50		50
Ympäristö	**738**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**400**
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	738	100	100	100	100	100	400
Yritysalueet	**5 030**	**570**	**170**	**290**		**1 000**	**1 460**
Psl-Rki lisäraide	300	70	70	160			230
Seutulan alue	80			80			80
Pohjois-Wärtsilän yritysalue	3 000					1 000	1 000
Mikonkorven teollisuusalueet	1 650	500	100	50			150
Vesi	**31 405**	**4 075**	**2 810**	**3 090**	**3 680**	**1 780**	**11 360**
Jäve:n omat investoinnit	31 405	4 075	2 810	3 090	3 680	1 780	11 360
Kaikki yhteensä	**63 158**	**6 165**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**24 000**

KONSERNIYHTEISÖT

Konsernilla tarkoitetaan emoyhteisön sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Konsernisuhteen aikaansaava määräysvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa määräysvalta toisessa yhteisössä. Käsitteet konserni, määräysvalta sekä tytär- ja osakkuusyritys on määritelty kirjanpitolaissa. Kuntalaissa määritelty kuntakonserni vastaa kirjanpitolain konsernia.

Järvenpään kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät ja muut yhteisöt, joissa kaupunki on osakkaana tai jäsenenä.

Hallintosäännön mukaisesti kaupungin konsernijohdon muodostavat kaupunginhallitus, talous- ja konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja talousjohtaja.

Konserniyhteisöissä noudatetaan kaupunginvaltuuston 11.9.2023 § 46 hyväksymää konserniohjetta ja omistajapolitiikkaa. Kaupunginvaltuuston hyväksymä strategia ja kaupungin voimassa olevat henkilöstöohjeet sitovat konsernia soveltuvin osin.

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöjä ovat sellaiset osakeyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt sekä säätiöt, joissa kaupungilla on yksin tai yhdessä toisen tytäryhteisön kanssa määräysvalta. Kaupungilla on määräysvalta kohdeyhteisössä silloin, kun

- sillä on enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- sillä on yhtiöjärjestyksen, -sopimuksen tai yhdistyksen, säätiön tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä, taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen tai
- sillä on sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Järvenpää konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ovat talousarviota laadittaessa:

- Järvenpään Mestariasunnot Oy
- Mestaritoiminta Oy
- Kiinteistö Oy Järvenpään Terveystalo
- Järvenpään Pysäköinti Oy (sis. Kiinteistö Oy Terveyskeskuskampuksen Pysäköinti 1)
- Kiinteistö Oy Ainolan Pysäköinti
- Kiinteistö Oy Järvenpään Harjoitushalli

Kuntayhtymät

Osa kaupungin peruspalveluista tuotetaan kuntayhtymissä. Kuntayhtymissä toiminnan pääpaino on tuotettavissa palveluissa ja kuntayhtymään sijoitetulla omaisuudella luodaan ainoastaan edellytykset palvelutuotannolle. Osa kuntayhtymistä perustuu lainsäädäntöön ja osa vapaaehtoisuuteen.

Järvenpää konserniin kuuluvat kuntayhtymät ovat:

- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä
- Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
- Uudenmaan liitto

Konserniyhteisöjen tavoitteet ja seuranta

Konserniyhteisöjen tavoiteasetanta on kytketty kaupungin talousarviokäsittelyyn. Kaupunginhallitus asettaa konserniin kuuluville, olennaisille tytäryhteisöille talousarvion yhteydessä sitovat tavoitteet, joita seurataan osana osavuosi- ja tilinpäätösraportointia.

Kaupunginhallitus käsittelee ja hyväksyy tavoitteet tärkeimmille konserniyhtiöille erillisessä käsittelyssä myöhemmin syksyn 2026 aikana

Tytäryhtiöissä raportointivastuu yhtiön toiminnasta ja siinä tapahtuvista muutoksista on yhtiöllä ja sen toimivalla johdolla.

Kuntayhtymille ja osin omistetuille yhteisöille ei aseteta yhteisökohtaisia tavoitteita. Yleisesti tavoitteena on, että kaupungin palvelutoimintaan osallistuvien ja sitä tukevien yhteisöjen ohjauksessa edistetään kaupungin strategisten päämäärien toteutumista. Tilaomistuksen liittyvissä yhteistöissä omistusten tarkoitus on kustannustehokas tilojen hallinta, omistusten arvon säilyttäminen ja terveellisten ja turvallisten tilojen varmistaminen kaupungin palvelutoiminnan käyttöön sekä tilakäytön optimointi. Käyttöomaisuuden myynteihin liittyvissä yhteistöissä omistus on strategista ja tavoitteena on varmistaa kaupungin etu elinvoiman, maankäytön, rakennushankkeiden ja kaupungin alueellisen kehityksen näkökulmasta.

Kuntayhtymien ja muiden kaupungin osin omistamien yhteisöjen valvonta- ja ohjausvastuu on toiminnan sisällöstä vastaavalla palvelualueella. Yhteisöjen toiminnassa tapahtuvista poikkeamista, riskeistä ja muista yhteisöihin liittyvistä, oleellisista, kaupungin toimintaan vaikuttavista tekijöistä raportoidaan osavuosiraportin yhteydessä ao. sitovuustason raporttiin sisällytettävässä osiossa ja tarvittaessa suoraan konsernijohdolle.

Raportointi	Yhteisö
Konsernipalvelut	Nimeltä mainitsemattomat ja palveluihin suoraan linkittymättömät yhteisöt
	Konsernipalvelujen toimialaan liittyvät yhteisöt
	Kiljavan Sairaala Oy
	Muut terveys- ja sosiaalipalveluihin liittyvät yhteisöt
Tilaomistus	Tilojen omistukseen liittyvät asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt
Kaupunkikehitys	Kiertokapula Oy
	Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
	Muut kaupunkikehityksen palveluihin liittyvät yhteisöt
KOM-myyntivoitot	Kiinteistöjen jalostukseen liittyvät yhteisöt (ml. pysäköinti)
Opetus ja kasvatus	Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
	Muut opetuksen ja kasvatuksen palveluihin liittyvät yhteisöt
Hyvinvointi	Hyvinvoinnin palveluihin liittyvät yhteisöt
TE-palvelut	TE-palveluihin liittyvät yhteisöt
Järvenpään Vesi	Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä
	Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä
	Muut vesiliikelaitoksen palveluihin liittyvät yhteisöt

LIITTEET

1. Kooste talousarvion muutostekijöistä
2. Järvenpään vesi liikelaitoksen talousarvio
3. Keski-Uudenmaan työllisyysalueen talousarvio
4. Kooste riskikartoituksista

Arvio	Muutostekijä	Summa / TA 2027	Summa / TS 2028	Summa / TS 2029	Summa / TS 2030	
Kyllä	Ateriapalvelusopimuksen muutos	-1 099	-1 121	-1 143	-1 143	Kehys
	AV-laitteistojen uusinta (leasing kustannusten nousu)	60	140	180	220	Päivitetty €
	Henkilöstön sivukuluprosenttien muutos	-607	-617	-629	-629	KJ esitys
	Ict-informaatikko Kirkes-kirjastoille	16	16	16	16	
	Integraatioalustan kapasiteettinosto	25	25	25	25	
	Joustavan perusopetuksen ryhmän perustaminen	51	120	120	120	
	Jäätelökioskivuokrat	-57	-57	-57	0	
	KEHA:n muutosneuvottelut	159	159	159	159	
	Keva tasausmaksun tarkistus	80	80	80	80	
	Konpaan tehtyjen aiheettomien lisäysten purku	-136	-173	-253	-253	
	Konpan riskivarausten purku	-774	-774	-774	-774	
	Korotus vuoden 2030 kuluihin	11	13	18	2 582	
	Kotikuntakorvausmenojen muutos	395	395	395	395	
	Kotikuntakorvaustulojen muutos	96	96	96	96	
	Kotikuntalaskutuksen muutos	348	348	348	348	
	Maankaatopaikan tulovähennys	200	100	100	100	
	Microsoft lisenssikustannusten nousu	40	40	40	40	
	Microsoft tietoturva lisenssit opetukselle	40	40	40	40	
	Muut työvoimakoulutukset palvelun tarpeen muutos	-137	-137	-137	-137	
	Närekadun päiväkodin omistus	-143	-143	-143	-143	
	Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen joka toinen vuosi				80	
	Paikallisten erien kohdennus	-208	-211	-211	-211	
	Palvelutarve: Lapsimäärän muutos ateriapalveluissa	43	40	69	126	
	Palvelutarve: Lapsimäärän muutos varhaiskasvatuksessa	-26	-262	3	598	
	Palvelutarve: Oppilasmäärän muutos	84	-67	-235	-625	
	Palveluverkon muutokset	-71	-137	-137	-212	
	Perusopetukseen valmistava esiopetus	20	20	20	20	
	Pilvipalvelujen tuotantoympäristöjen ja tietojen varmistuspalvelu	45	45	45	45	
	Puheenjohtajien jaoston lakkautus 2024	-22	-22	-22	-22	
	Pysäköinninvalvonna tietojärjestelmän käyttömaksut	30	30	30	30	
	Riskivarauksen siirto konpasta opkaan	0	0	0	0	
	Siivouspalvelusopimuksen muutos	-1 551	-1 582	-1 613	-1 613	
	SUP-siivouskustannuskorvaukset	-80	-80	-80	-80	
	TE-alueen kuntalaskutus	154	156	156	229	
	TE-alueen kuntalaskutus/Jpää	0	0	0	0	
	Tilahallinnan organisoitumisen vaikutukset	-80	-82	-83	-89	
	TYHY-rahan pysyvä korotus		66	66	66	
	Työttömyysetuusvastuiden kasvu	816	1 035	1 331	1 103	
	Uhka- ja erityistilannejärjestelmä laitekustannukset	15	25	30	38	
	Uhka- ja erityistilannejärjestelmä palvelumaksu	15	15	15	15	
	Vaalit				-30	
			-50			
	Veden tuloskehyksen muutos	-35	-146	-154	-220	
	Verotuskustannusten muutos	-30	-30	-30	-30	
Kyllä Summa		**-2 312**	**-2 686**	**-2 320**	**361**	

Järvenpään Vesi

Talousarvio 2027

Taloussuunnitelma 2028–2030

Johtokunta 23.9.2026

Järvenpään Vesi

Keskeiset palvelut

Talousveden toimittaminen

Järvenpään Vesi toimittaa toiminta-alueellaan asiakkailleen laadultaan moitteetonta talousvettä. Vesijohtovesi Järvenpäähän hankitaan Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymältä (KUVESI).

Viemärivesien johtaminen

Järvenpään Vesi johtaa jätevedet puhdistettavaksi ympäristöä suojellen. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi yhteistoiminnassa Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) kanssa Helsingin Viikinmäen keskuspuhdistamoon.

Rakennetun hulevesiverkon alueella laitos hoitaa huleveden poisjohtamisen vesistöihin.

Muutokset toimintaympäristössä ja taloudessa 2027–2030

Talousveden toimittaminen ja jäteveden johtaminen

Jäteveden johtamisessa taloussuunnittelukaudella 2027–2029 Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) hintojen on arvioitu nousevan v. 2027 n. 4 snt/m^3, v. 2028 n. 1 snt/m^3 ja v. 2029 n. 2 snt/m^3.

Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymän taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 hintojen arvioidaan nousevan v. 2027 4 snt/m^3 ja vuosina 2028-2029 1 snt/m^3/vuosi. Korotuksiin vaikuttaa yleinen kustannustason nousu.

Talouden muutokset

Vuonna 2027–2030 talouteen vaikuttavana asiana on yleinen kustannustason nousu.

Rakennusalan voimakas taantuma vähentää edelleen rakentamisen määrää, joka vaikuttaa merkittävästi rahoituskehittymään. Vuoden 2026 aikana ei ole havaittu rakentamisen elpymistä. Järvenpään kaupunki on laskenut väestönkasvun ennustetta.

Veden myynti laski vuosina 2022-2023 merkittävästi, eikä kasvua ole juurikaan tapahtunut vuosien 2024–2026 aikana. Tulokehittymää on pystytty parantamaan taksankorotuksilla, mutta näillä ei ole pystytty kattamaan veden myynnin pienentymistä. Taksankorotukset ovat välttämättömiä myös taloussuunnittelukaudella.

Muutoksia ja kehittämistarpeita toiminnassa

Talousvesiverkoston aluemittausjärjestelmän kehittäminen on aloitettu ja sitä jatketaan vuosittain. Aluemittausjärjestelmän avulla saadaan tarkempaa tietoa verkoston kunnosta, mikä nopeuttaa vesijohtovuotojen löytämistä ja saneerausinvestointien kohdentamista sinne, missä vaikuttavuus on suurin. Vuotovesiseurantaa kehitetään vastaavasti myös jätevesiverkostossa.

Kiinteistökohtaisten vesimittarien etäluennan ja siihen liittyvien asiakaspalveluiden kehittämistä jatketaan. Etäluenta hyödyttää asiakasta ajantasaisella laskutuksella ja vesilaitosta tarkemmalla kulutusseurannalla.

Arvio toimialan riskeistä

Osana Järvenpään Veden valmiussuunnitelmaa on riskianalyysi, joka on tehty vesihuollon eri osa-alueille. Analyysissä on kartoitettu riskitasot ja määritetty niille tehtävät toimenpiteet. Järvenpään Vedellä on käytössä sähköinen talousveden (WSP) ja jäteveden (SSP) riskienhallintajärjestelmä.

Valmiussuunnitelman ja riskianalyysin mukaan Järvenpään Veden merkittävimpinä riskeinä voidaan pitää muutoksia maailmanpoliittisessa tilanteessa, jotka voivat aiheuttaa entistä enemmän ja vakavampia toiminnallisia, taloudellisia ja ympäristöön kohdentuvia riskejä.

Järvenpään Vedellä on valmiussuunnitelma normaali- ja kriisiajan häiriötilanteita varten. Valmiussuunnitelman mukaan tehdään tarvittavia valmiuteen liittyviä toiminnan kehittämisiä ja riskien arviointeja.

Järvenpään Vesi on asentanut kiinteitä varavoimakoneita, joilla varmistetaan jätevesipumppaamojen toimintaa mahdollisissa sähkökatkoissa. Myös polttoainehuoltoa on järjestetty häiriötilanteiden varalle. Paikallisvalvontaa vesihuoltokohteissa on lisätty.

Toiminnallisena riskinä on henkilökunnan vähyys, esimerkiksi maailmanlaajuisen sairausepidemian yhteydessä tai talousveden saastumisen yhteydessä. Koronan aikana otettiin uusia toimintamalleja pandemiaa vastaan ja niitä voidaan jatkaa tarvittaessa.

Talousveden saastuminen on myös taloudellinen riski, siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Riskinä on myös rankkasateiden tai viemärien sortumisien aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Rankkasateiden riskienhallintaa auttaa Järvenpäähän rakennetut hulevesien viivytys- ja käsittelyaltaat sekä viemäriverkostoille tehdyt huolto-ohjelmat. Lisäksi kaavoituksesta annetaan määräyksiä hulevesien tonttikohtaiseen viivytykseen.

Riskienhallinnan tukena ovat mm. valmiussuunnitelmat, Järvenpään Veden kriisiohje, viestintäohje ja varallaolijan käsikirja, joissa on ohjeistus valmiuden ja riskitilanteiden ennakointiin ja niiden hoitamiseen. Lisäksi henkilöstön vesihuollon koulutukset, toimintaohjeiden selkeytys, asiakkaille teetetyt vesioppaat, pienentävät riskejä ja niiden toteutumisen mahdollisuuksia. Kriisitilanneharjoituksia pyritään järjestämään yhteistyössä Keski-Uudenmaan Veden, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen ja naapurikuntien vesihuoltolaitoksien kanssa. Myös laitoksen omia kriisitilanneharjoituksia järjestetään ja on järjestetty.

Merkittävänä asiana riskienhallinnassa on myös Järvenpään Veden oma jatkuva varallaolojärjestelmä, jolla taataan mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä velvoitteita mm. vedenjakelun keskeytystilanteissa syntyvistä korvausvaatimuksista.

Varallaoloa ja häiriötilanteiden hoitoa tukee häiriötekstiviestijärjestelmä ja siihen liittyvä nettisivuilla oleva häiriökartta. Yhteistyötä kaupungin viestinnän kanssa on tiivistetty ja häiriötiedottaminen on myös sitä kautta parantunut.

Verkostojen uusimiseen on panostettu ja uusimistyötä on tehty alueellisina kokonaisuuksina.

Vesitornille on tehty merkittäviä kunnossapitotöitä, joilla varmistetaan vesitornin toimivuus vuosikymmeniksi eteenpäin.

Talousarvioon liittyen on tehty erillinen Järvenpään Veden riskien arvioinnin kartoitus.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Talousveden toimittaminen	TP2025	KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Veden myynti (1000 m3)	2 275	2 435	2 435	2 435	2 435	2 435
Ostettu vesi (1000 m3)	2 850	2 900	2 850	2 800	2 720	2 720
Vesitaksa €/m3 (alv 0 %)	1,48	1,52 (1.4.26 alk.)	1,63 (1.4.27 alk.)	1,63	1,63	1,63
Vesimittarien vaihto kpl	129	100	700	700	700	700
Toimintatuotot (1000 €)	4 511	4 814	5 134	5 197	5 206	5 209
Toimintakulut (1000 €)	2 658	2 690	2 853	2 880	2 892	2 923
Toimintakate (1000 €)	1 852	2 123	2 280	2 318	2 314	2 286
Toimintakulut € /veden myynti m3	1,17	1,10	1,17	1,18	1,19	1,20
Toimintakate €/veden myynti m3	0,81	0,87	0,94	0,95	0,95	0,94

Viemärivesien johtaminen	TP2025	KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Laskutettava jätevesi 1000 m3	2 240	2 435	2 435	2 435	2 435	2 435
Puhdistettava jätevesi 1000 m3	3 867	4 000	3 950	3 900	3 850	3 800
Jätevesitaksa €/m3 (alv 0 %)	2,36	2,36	2,53 (1.4.27 alk.)	2,53	2,53	2,53
Toimintatuotot (1000 €)	6 673	6 769	7 186	7 297	7 299	7 311
Toimintakulut (1000 €)	2 928	2 953	3 172	3 217	3 304	3 322
Toimintakate (1000 €)	3 745	3 816	4 014	4 080	3 994	3 988
Toimintakulut € /laskutettu jätevesi m3	1,31	1,21	1,30	1,32	1,36	1,36
Toimintakate €/laskutettu jätevesi m3	1,67	1,57	1,65	1,68	1,64	1,64

Sitovat taloustavoitteet

Järvenpään Veden esitys kehykseksi taloussuunnitelmakaudella 2027-2030:

JÄRVENPÄÄN VESI	TP 2025	KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	11 094	11 582	12 319	12 495	12 505	12 520	49 838
Valmistus omaan käyttöön	125	139	139	139	139	139	556
Toimintakulut	-5 711	-5 782	-6 164	-6 236	-6 335	-6 384	-25 120
Toimintakate	***5 507***	***5 939***	***6 294***	***6 398***	***6 308***	***6 274***	***25 274***
Rahoitustulot- ja menot	-1 402	-1 407	-1 407	-1 407	-1 407	-1 407	-5 628
Vuosikate	***4 106***	***4 532***	***4 887***	***4 991***	***4 901***	***4 867***	***19 646***
Poistot ja arvonalentumiset	-3 543	-3 831	-3 989	-4 149	-4 180	-4 230	-16 548
Tilikauden tulos	***563***	***701***	***897***	***842***	***721***	***637***	***3 098***

Tuloslaskelmaosa

JÄRVENPÄÄN VESI TULOSLASKELMA 1000 €	TP 2025	KS 2026	TA 2027	TA/ KS %	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Liikevaihto	**11009**	**11504**	**12235**	**6,4**	**12411**	**12421**	**12436**
Valmistus omaan käyttöön	**125**	**139**	**139**	**0,0**	**139**	**139**	**139**
Liiketoiminnan muut tuotot	**84**	**78**	**84**	**7,1**	**84**	**84**	**84**
Materiaalit ja palvelut	**-4207**	**-4203**	**-4550**	**8,3**	**-4602**	**-4673**	**-4715**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1554	-1620	-1733	6,9	-1710	-1697	-1697
Palvelujen ostot	-2652	-2583	-2817	9,1	-2892	-2976	-3018
Henkilöstökulut	**-1265**	**-1361**	**-1395**	**2,5**	**-1415**	**-1443**	**-1450**
Palkat ja palkkiot	-999	-1058	-1086	2,7	-1103	-1126	
Henkilösivukulut	-266	-303	-309	2,0	-313	-317	
Eläkekulut	-241	-267	-272	1,9	-275	-279	
Muut Henkilösivukulut	-25	-36	-37	2,7	-38	-39	
Poistot ja arvonalentumiset	**-3543**	**-3831**	**-3989**	**4,1**	**-4149**	**-4180**	**-4230**
Suunnitelman mukaiset poistot	-3543	-3831	-3989	4,1	-4149	-4180	-4230
Liiketoiminnan muut kulut	**-239**	**-219**	**-219**	0,0	**-219**	**-219**	**-219**
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**1964**	**2108**	**2304**	**9,3**	**2249**	**2128**	**2044**
Rahoitustuotot ja -kulut	**-1402**	**-1407**	**-1407**	**0,0**	**-1407**	**-1407**	**-1407**
Muut rahoitustuotot	5						
Korvaus peruspääomasta	-1407	-1407	-1407	0,0	-1407	-1407	-1407
Ylijäämä (Alijäämä) ennen satunnaisia eriä ja varauksia	**563**	**701**	**897**	**28,0**	**842**	**721**	**637**
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	**74**						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**637**	**701**	**897**	**28,0**	**842**	**721**	**637**
Sijoitetun pääoman tuotto %	5,9	6,2	6,6	*0,4*	6,4	6,2	5,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto %	5,9	6,2	6,6	*0,4*	6,4	6,2	5,6
Voitto %	5,1	6,1	7,3	*1,2*	6,8	5,8	5,1
Lainakannan muutos (1000 €)	0	0	0	*0*	0	0	0

<u>Käyttötalous, tuloslaskelma</u>

Palvelujen ostot ja tarvikemenot kasvavat eniten johtuen yleisestä kustannustason noususta sekä tukkuyhtiöiden aiempia suuremmista hinnan korotuksista talousveden hankinnasta ja jäteveden johtamisesta ja puhdistuksesta.

Taloussuunnitelmassa on myös arvioitu, että kuluttajilta laskutettava talousveden määrä sekä toimitettavaan jätevesimäärä pysyvät ennallaan.

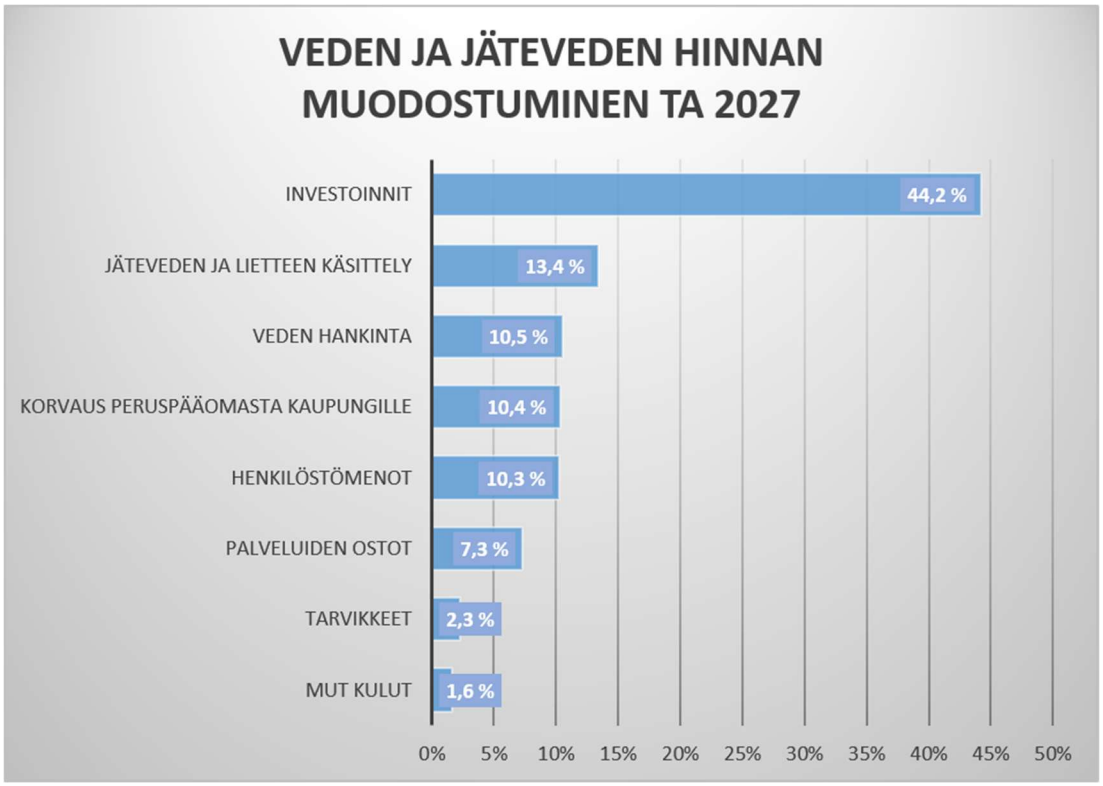
Veden myynti laski merkittävästi vuonna 2022-2023 ja merkittävää kasvua ei ole tapahtunut vuosien 2024–2026 aikana. Tulokehittymää on pystytty parantamaan taksankorotuksilla, mutta taksankorotuksilla ei ole pystytty kattamaan veden myynnin pienentymistä.

Liikevaihdon muutos johtuu taksojen korotuksista, joita on suunniteltu korotettavan v. 2027 käyttömaksujen osalta n. 7 % ja perusmaksujen osalta n. 10 %. Korotusten jälkeen perusmaksujen osuus käyttö- ja perusmaksuista on n. 17 % kun nyt osuus on n. 16 %.

Toteutuvat investoinnit kasvattavat vuotuisia poistoja.

<u>Rahoituskulut</u>

Järvenpään Veden kaupungin sijoittamalle pääomalle maksaman koron suuruudeksi on palvelumaksusopimuksen mukaan sovittu 6 % peruspääomasta. Tämä tarkoittaa vuosittain 1,4 Me tuloutusta kaupungille eli noin 12 % laitoksen liikevaihdosta.

Taulukossa on kuvattu vesihuoltolaitoksen kokonaismenojen prosentuaalinen jakautuminen eri menoeriin.

Rahoitusosa

JÄRVENPÄÄN VESI RAHOITUSLASKELMA (1000 €)	TP2024	TP2025	KS2026	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
Toiminnan rahavirta							
Liikeylijäämä (-alijäämä)	2133	1964	2108	2304	2249	2128	2044
Poistot ja arvonalentumiset	3355	3543	3831	3989	4149	4180	4230
Rahoitustuotot ja -kulut	-1401	-1402	-1407	-1407	-1407	-1407	-1407
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-5600	-4334	-5500	-6000	-6000	-6000	-6000
Rahoitusosuudet investointimenoihin							
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-1513**	**-229**	**-968**	**-1113**	**-1009**	**-1099**	**-1133**
liittymismaksut	*812*	*833*	*1000*	*1100*	*1100*	*1100*	*1150*
Toiminnan ja investointien rahavirta huomioiden liittymismaksut	*-701*	*605*	*32*	*-13*	*91*	*1*	*17*
Rahoituksen rahavirta							
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta							
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Vaihto-omaisuuden muutos	4	7					
Saamisten muutos kunnalta	-380	-813	-32	13	-91	-1	-17
Saamisten muutos muilta	405	59					
Korottomien velkojen muutos kunnalta	522	262					
Korottomien velkojen muutos muilta	962	714	1000	1100	1100	1100	1150
Rahoituksen rahavirta	**1513**	**229**	**968**	**1113**	**1009**	**1099**	**1133**
Rahavarojen muutos	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Rakennusalan voimakas taantuma on vähentänyt rakentamisen määrää, mikä on vaikuttanut merkittävästi liittymismaksutuloihin ja rahavirtaan.

Investointiosa

Hankkeet / Järvenpään Vesi 1000 €	MTA 26	INV 27	INV 28	INV 29	INV 30
Jäve	**6 665**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**6 000**
Infran suunnittelu	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**
Suunnittelu	**300**	**300**	**300**	**300**	**300**
Kunnallistekniikan suunnittelu	300	300	300	300	300
Infran rakentaminen	**6 365**	**5 700**	**5 700**	**5 700**	**5 700**
Asuminen	**500**	**850**	**1 250**	**1 900**	**1 600**
Jalostettavat kiinteistöt		50			
Terholan pientaloalue		800	200		
Lallankadun täydennysrakentaminen			200	200	
Ainolan aluekeskuksen eteläisimmät osat (	500		350	500	200
Ainolan läntiset alueet Asemakylä			500	700	1 000
Laurilantien varsi pohjoinen				500	400
Asuminen ja yritysalueet	**150**				
Ainolan aluekeskus	150				
Kadunpito	**900**	**900**	**1 050**	**900**	**1 650**
Katujen peruskorjaus	900	900	900	900	900
Keskustan kehittäminen			150		750
Liikenne	**30**	**230**	**230**	**230**	**230**
Liikenneturvallisuus	30	30	30	30	30
Väylän ja EVK:n yhteiset hankkeet 2024-2033		200	200	200	200
Puistot	**40**	**40**	**40**	**90**	**40**
Puistot	40	40	40	40	40
Rantapuisto				50	
Ympäristö	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Kunnallistekniikan jakamaton määräraha	100	100	100	100	100
Yritysalueet	**570**	**170**	**290**		**1 000**
Mikonkorven teollisuusalueet	500	100	50		
Psl-Rki lisäraide	70	70	160		
Seutulan alue			80		
Pohjois-Wärtsilän yritysalue					1 000
Peruskorjaus		**100**	**350**		
Kansakoulunkadun alue		100	350		
Vesi	**4 075**	**3 310**	**2 390**	**2 480**	**1 080**
Jäve:n omat investoinnit	4 075	3 310	2 390	2 480	1 080
Kaikki yhteensä	**6 665**	**6 000**	**6 000**	**6 000**	**6 000**

Talouteen vaikuttavina vesihuollon investointikohteina vuonna 2027 ovat muun muassa Terholan pientaloalue, katujen peruskorjauskohteet ja Mikonkorven teollisuusalueet sekä Järvenpään Veden omana kohteena siirtoviemärihanke ja omaisuuden hallinnan kehittäminen.

Investointikohteille tarvittavat määrärahat tarkentuvat suunnittelun ja aikataulutuksien myötä, siten että kaupunginvaltuuston päättämää sitovuustasoa ei kuitenkaan ylitetä.

Vuosien 2028–2030 osalla merkittäviä hankkeita ovat mm. Ainolan aluekeskus, Laurilantie, Pohjois-Wärtsilän yritysalue ja Kansakoulunkadun alue ja keskustan kehittäminen sekä omana kohteena siirtoviemärihanke, Vehkatien ja Järvipuistonkadun vesihuollon saneeraus.

Investoinnit vuosina 2027–2030 on yhteensä 24 Me.

Investointien vaikutus korjausvelkaan

Korjausvelkaa pidetään kurissa vuonna 2026 uusimalla verkostoja Kaupunkitekniikan kanssa yhteisissä katujen peruskorjauskohteet sekä Järvenpään Veden omilla investoinneilla. Korjausvelan kehittymistä raportoitiin vuoden 2025 tilinpäätöksessä vesihuollon saneeraus- ja kriittisyystarkastelujen pohjalta, joiden mukaan tarvittava saneerauksien kokonaismäärä on laskennallisesti 5,4 km ja rahassa 6,3 Me vuodessa.

Keski-Uudenmaan TE-palvelut
Hyvinkää | Järvenpää | Mäntsälä | Nurmijärvi | Pornainen | Tuusula

Keski-Uudenmaan työllisyysalue

Talousarvio 2027

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen johtokunta 23.9.2026

Sisällys

Keski-Uudenmaan työllisyysalue 2
Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030 3
Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2027-2030 4
Sitovat taloustavoitteet 6
Kuntien maksuosuudet 6
Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut 7

Keski-Uudenmaan työllisyysalue

Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula ovat muodostaneet yhteisen Keski-Uudenmaan työllisyysalueen 1.1.2025 alkaen. Järvenpää toimii työllisyysalueen vastuukuntana ja vastaa lakisääteisten työvoimaviranomaispalveluiden toteuttamisesta. Työllisyysalueen kunnat tuottavat lisäksi ohjaus-, valmennus- ja neuvontapalveluja täydentämään työllisyysalueen palveluvalikoimaa sekä työnhakijoille että alueen työnantajille ja yrityksille.

Työvoimaviranomaisen toiminta perustuu yleisten hallintoa ja päätöksentekoa määrittävien lakien lisäksi erityisesti lakiin työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) sekä lakiin työttömyysturvasta (1290/2002), jotka määrittävät keskeiset järjestämisvastuut ja tehtävät. Työvoimaviranomaisen keskeinen tehtävä on järjestää:

- työnvälityspalvelut
- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut
- valmennukset
- työvoimakoulutukset
- muutosturvakoulutukset
- palkkatuki, starttiraha ja muut laissa säädetyt tuet
- työnhakijan palveluprosessi ja työllistymissuunnitelma

Työvoimaviranomaisen asiakkaita ovat sekä henkilöasiakkaat että yritykset ja työnantajat. Henkilöasiakkaisiin liittyviä lakisääteisiä tehtäviä ovat:

- työnhaun käynnistäminen ja ylläpito
- palvelutarpeen arviointi
- työnhakukeskustelut
- työllistymissuunnitelmien laatiminen
- työvoimakoulutukseen ohjaaminen
- palkkatuen ja muiden tukien myöntäminen
- työttömyysturvaan liittyvien työvoimapoliittisten lausuntojen antaminen.

Työnantajiin liittyviä lakisääteisiä tehtäviä ovat:

- rekrytointipalvelut
- työnvälitys
- palkkatuen myöntäminen
- työolosuhteiden järjestelytuki
- kansainvälisen rekrytoinnin palvelut

- muutosturvaan liittyvät palvelut.

Työvoimaviranomaisen tulee antaa tietoa ja neuvontaa muun muassa koulutuksen ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksista, avoimista työpaikoista, työnhausta, työvoiman saatavuudesta, työmarkkinoista, yritystoiminnan aloittamisen mahdollisuuksista sekä mahdollisista tuista ja muutosturvapalveluista. Työvoimaviranomaisen tulee myös ohjata asiakkaansa palvelun tarpeen mukaisesti muiden palvelunjärjestäjien palveluiden piiriin. Neuvontaa annetaan eri kanavissa, lisäksi ajanvarauksetonta ohjaus- ja neuvontapalvelua toteutetaan Järvenpään ja Hyvinkään palvelutoreilla, joissa on työvoimaviranomaisen lisäksi myös muita viranomais- ja ohjauspalveluja.

Järjestämislain lisäksi työvoimaviranomaisen työtä ohjaavat erityisesti kotoutumisajalle olevien asiakkaiden kohdalla Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) sekä monialaista tukea tarvitsevan kohderyhmän osalta yhteistyötä hyvinvointialueen ja Kelan kanssa ohjaava Laki työllistymisen monialaista edistämisestä (381/2023). Lisäksi työllisyysalueen järjestämissopimusta ollaan täydentämässä mahdollisuudella myöntää järjestämislain mukaisen palkkatuen sijaan kuntien yleisen toimialan puitteissa

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2027–2030

Yleinen talous- ja työllisyystilanne sekä ennusteet

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen toimintaan vaikuttaa edelleen heikko taloudellinen suhdanne, korkea työttömyys, pitkäaikaistyöttömyyden kasvu sekä avoimien työpaikkojen vähäinen määrä. Talouteen liittyvät kasvuennusteet näyttävät kuitenkin positiivisilta, valtiovarainministeriö ennustaa vuosille 2027–2028 1,6–1,7 % kasvua bruttokansantuotteessa. Muutkin keskeiset talousennusteet ovat saman suuntaisia. Valtiovarainministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön ennusteiden mukaan työmarkkinatilanne alkaa parantua hitaasti vuosina 2027–2028. Positiivisista näkymistä huolimatta työttömyys pysyy kuitenkin vuonna 2026 edelleen korkealla, ja ennusteisiin liittyy huomattavaa epävarmuutta. Myös aiemmissa ennusteissa ennakoitu työttömyyden aleneminen on toteutunut odotettua hitaammin.

Työ- ja elinkeinoministeriö on ennakoinut kevään 2026 työmarkkinaennusteessa, että pitkäaikaistyöttömyys kääntyy laskuun vasta vuoden 2026 jälkipuoliskolla. Vaikka pitkäaikaistyöttömien määrän ennustetaan vähenevän taloussuunnitelmakaudella, pitkäaikaistyöttömyys säilyy silti korkealla tasolla koko taloussuunnitelmakauden ajan. Myöskään nuorten työttömyyden ei ennusteta alenevan muita ryhmiä nopeammin, vaan sen arvioidaan pysyvän lähivuodet lähes nykyisellä tasolla.

Työmarkkinatilanteen asteittainen paraneminen voi kuitenkin keventää työllisyysalueen menoja taloussuunnitelmakauden loppua kohden ja lyhentää erityisesti alkavien työnhakujaksojen kestoa. Vaikutus ei kuitenkaan ole välitön, sillä pitkäaikaistyöttömyyden korkea taso ja työttömyyden rakenteelliset piirteet ylläpitävät palvelu- ja etuusmenoihin kohdistuvaa painetta. Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen edellyttää työllisyysalueen palvelujen lisäksi hyvinvointialueen riittäviä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja sekä oikea-aikaisia työkyvyn arvioita ja kuntoutuspäätöksiä. Nykyisessä rahoitusmallissa kunnat vastaavat pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksista, vaikka asiakkaan etenemisen kannalta ratkaisevat palvelut ovat usein hyvinvointialueella.

Yleisen työmarkkinatilanteen ohella työllisyysalueen toimintaan vaikuttavat myös erilaiset lakimuutokset, joilla on välitöntä vaikutusta sekä palveluiden järjestämiseen että tuottamiseen. Pelkästään vuonna 2026 toteutuneita ja vuonna 2027 voimaan astuvia tiedossa olevia järjestämiseen ja toimintaan liittyviä

lakimuutoksia on seitsemän. Lakimuutosten vaikutuksia on pääsääntöisesti arvioitu vähäisiksi, eikä niitä ole kompensoitu lisäämällä resursseja kunnille. Esimerkiksi alkuvuodesta 2026 voimaantullut toimeentulotuen kokonaisuudistus lisäsi työllisyysalueen asiakasmäärää, kun toimeentulotuen asiakkaita ohjataan aiempaa nopeammin ilmoittautumaan työnhakijoiksi. Ainakin osittain on kyse asiakkaista, joiden ensisijaisen tuen tarve kohdistuu sosiaali- ja terveyspalveluiden suuntaan, ja kasvattaa näin työkykyosaamisen tarvetta myös työllisyysalueen puolella. Työllisyysalueella erityisesti pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut muuta maata nopeammin.

Lakimuutosten lisäksi hallitus voi tuoda työvoimaviranomaisten hallinnoitavaksi muita erillisiä tehtäviä, esimerkiksi vuonna 2026 erillisen nuorten rekrytointituen. Hallituspohjan muuttuessa vuonna 2027 on odotettavissa lisää lakimuutoksia, joilla voi olla vaikutuksia järjestämiseen ja toimintaan.

Toimintaympäristön haastavuus, lakimuutosten vaikutukset asiakastyöhön ja resursointiin sekä kasvava asiakasmäärä lisäävät tarvetta kehittää palvelujen järjestämistä. Vuonna 2027 painopiste on asiakkaiden palvelutarpeisiin perustuvassa segmentoinnissa, palveluohjauksessa ja asiakasprosessien kehittämisessä sekä työnhakija- ja työnantajapalvelujen yhteensovittamisessa. Tavoitteena on kohdentaa työllisyysalueen palvelut tarkoituksenmukaisesti ja liittää kuntien ja oppilaitosten palvelut nykyistä tiiviimmin osaksi asiakkaan palvelukokonaisuutta.

Kuntien kannalta korkea työttömyys on tarkoittanut sen riskin toteutumista, että työllisyyspalveluiden kulut ovat kasvaneet samaan aikaan työttömyysturvan kuntaosuuskulujen kanssa, kun korkea työttömyys on alentanut myös kunnan verotuloja. Tältä osin tilanne tulee pysymään edelleen tulevina vuosina varovaisesta kasvusta huolimatta vaikeana.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2027-2030

Keski-Uudenmaan TE-palveluja ei ole huomioitu Järvenpään kaupungin strategiassa, joten toiminnalle ei ole strategiasta johdettuja Järvenpään kaupunginvaltuuston nähden sitovia tavoitteita. Työllisyysalueen johtokunta hyväksyi 3.3.2026 **Yhteistä työtä -ohjelman**, joka suuntaa toimintaa vuosina 2026–2029. Ohjelman kärjet ovat työllisyysalueen sitovat tavoitteet.

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen toiminta perustuu verkostoyhteistyöhön, palveluiden ja resurssien uudelleen ajatteluun ja tehostamiseen, joita edistetään viidellä strategisella kärjellä:

- Aktivoimme asiakkaat toimimaan itse – ja tuemme heidän etenemistään.
- Järjestämme palvelut työelämän ja yritysten tarpeista lähtien.
- Johdamme työllisyyttä verkostona ja rakennamme yhteistä palvelukokonaisuutta – erityisesti kuntien, kehitysyhtiöiden ja koulutustoimijoiden kanssa.
- Johdamme työtä tiedolla ja kehitämme automaatiota ja digitaalisia ratkaisuja.
- Vahvistamme yhdessä henkilöstön kanssa työskentelytapoja, osaamista ja työhyvinvointia.

Ohjelmakauden painopistekohderyhmiä ovat nuoret, maahanmuuttaneet sekä pitkäaikaistyöttömät.

Toiminnan kehittäminen 2027

Vuonna 2027 jatketaan palveluprosessien määrittelyä ja kehittämistä. Painopiste on työnvälityksen vahvistamisessa sekä työnantaja- ja henkilöasiakaspalvelujen yhteistyön tiivistämisessä. Tavoitteena on sujuvoittaa asiakkaiden palvelupolkuja, parantaa työpaikkojen ja osaavan työvoiman kohtaantoa sekä yhdenmukaistaa toimintatapoja koko työllisyysalueella. Koulutusyhteistyötä tiivistetään erityisesti Hyria koulutuksen ja Keudan kanssa.

Työllisyysalue siirtyy vuoden 2027 alusta aiheuttamisperusteiseen laskutukseen. Muutos korvaa nykyisen, kuntien maksuosuuksiin perustuvan laskutustavan. Jatkossa kuntakohtaiset kustannukset ja laskutus määräytyvät sen perusteella, miten kustannukset kohdistuvat kunnan asiakkaiden palveluihin ja työllisyysalueen suoritteisiin. Uuteen laskutustapaan liittyy alkuvaiheessa epävarmuutta kuntakohtaisten maksuosuuksien arvioinnissa, sillä käytettävissä ei ole aiempaa, suoraan vertailukelpoista toteumatietoa. Aiheuttamisperusteinen laskutus parantaa kuitenkin kustannusten läpinäkyvyyttä ja luo pidemmällä aikavälillä edellytyksiä palvelujen kustannusvaikuttavuuden seurannalle ja kehittämiselle

Keski-Uudenmaan työllisyysalueelta käydään paljon töissä muiden työllisyysalueiden kunnissa ja etenkin pääkaupunkiseudun suurissa kaupungeissa. Toiminnassa ja sen kehittämisessä huomioidaan työmarkkinoiden toiminta ja tehdään yhteistyötä alueen työvoimaviranomaisten kesken.

Vuonna 2026 käynnistynyttä tiedolla johtamisen kehittämistyötä jatketaan vuonna 2027. Työssä vahvistetaan vuonna 2026 rakennettua perusraportointia ja kuntakohtaista tietopohjaa sekä kehitetään niiden käytettävyyttä toiminnan ohjauksen ja johtamisen tueksi. Työllisyysalueen ohjelman mukaisesti tiedon hyödyntämistä laajennetaan työnantajapalveluihin, työnvälitykseen ja asiakaskokemukseen. Lisäksi tietopohjaa vahvistetaan työkykyyn ja asiakkaiden palvelutarpeisiin liittyvällä tiedolla. Kuntakohtaista talous- ja toimintatietoa kehitetään lisäksi aiheuttamisperusteisen laskutuksen sekä kustannusvaikuttavuuden seurannan tueksi.

Sitovat taloustavoitteet

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen tuotot koostuvat pääosin kunnilta perittävistä maksuosuuksista, joilla TE-palveluiden tuottaminen rahoitetaan. TE-alue ei tee voittoa, vaan laskutus täsmäytetään kuluihin vuosittain tilinpäätösvaiheessa.

Talousarvio on valmisteltu taloussuunnitelman 2026 - 2029 pohjalta ottaen huomioon tarvittavat muutostekijät määrärahoihin. Työllisyysalueen talousarvioesitys ei sisällä euromääräisiä muutostekijöitä voimassa olevaan taloussuunnitelmaan.

Valtuustoon nähden sitova

KESKI-UUDENMAAN TYÖLLISYYSALUE 1000 €	TP 2025	TPE 2026	TA 2027	2028	2029	2030	Yht. 27-30
Toimintatuotot	14 345	19 199	18 078	18 101	17 713	17 712	71 604
Toimintakulut	-14 345	-19 199	-18 078	-18 101	-17 713	-17 712	-71 604
Toimintakate	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Yli-/alijäämä ennen varauksia	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***

Kuntien maksuosuudet

Kunta	%	2027	2028	2029	2030
Hyvinkää	24,63 %	4 344 105	4 348 745	4 252 935	4 252 935
Järvenpää	26,20 %	4 621 394	4 626 330	4 524 404	4 524 404
Mäntsälä	*9,64 %*	*1 699 983*	*1 701 799*	*1 664 305*	*1 664 305*
Nurmijärvi	18,60 %	3 280 521	3 284 024	3 211 672	3 211 672
Pornainen	*2,02 %*	*355 430*	*355 810*	*347 971*	*347 971*
Tuusula	18,91 %	3 336 094	3 339 657	3 266 078	3 266 078
Yhteensä	***100,00 %***	***17 637 527***	***17 656 365***	***17 267 365***	***17 267 365***

Kuntien maksuosuudet on arvioitu aiheuttamisperusteiden mukaisesti. Käytetyt aiheuttamisperusteet ovat seuraavat:

a. Avustukset jaetaan myönnettyjen avustusten perusteella avustuksen saajan kotikunnan mukaan. Kotikunnan puuttuessa käytetään asuinkuntaa.

b. Palvelujen ostoista jaetaan suoraan asiakkaille hankitut palvelut euromääräisen toteuman mukaan kotikunnan tai asuinkunnan perusteella.

c. Henkilöasiakkaiden palvelukulut jaetaan vastuualueiden (aikuisten palvelut, kotoutumisen palvelut, nuorten palvelut, monialaisten palvelut) asiakasmäärien perusteella kotikunnan tai asuinkunnan perusteella. Henkilöasiakkaiden palvelukulut sisältävät asiakastyötä tekevien työllisyysasiantuntijoiden, heidän esihenkilöidensä ja suoraan asiakastyön tukemiseen ohjattujen erityisasiantuntijoiden henkilöstökulut. Asiakasmäärällä tarkoitetaan työllisyysasiantuntijan palvelemien asiakkaiden kokonaismäärää. Palvelulla tarkoitetaan käyntiä ilman ajanvarausta, kirjettä, muuta viestiä, puhelua, sähköpostia, tapaamista ajanvarauksella tai videopuhelua ja muita vastaavia työvoimaviranomaiselle osoitettuja tehtäviä.

d. Muut kulut (esim. yrityspalvelut, johto ja hallinto, tilat, kehittäminen) jaetaan kuntien 18–64-vuotiaiden asukasmäärän suhteessa. Laskentaperusteena käytetään sitä työikäisten määrää (31.12.) joka on ollut tiedossa talousarviota laadittaessa. (Tietolähde Tilastokeskus)

Kuntien maksuosuudet ovat kokonaiskuluja pienemmät, koska noin 440 tuhatta euroa tuottoja saadaan muualta kuin kunnilta.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

Työllisyysalueen mittaristo on päätetty johtokunnassa maaliskuussa 2026 Yhteistä työtä -ohjelman yhteydessä. Laajempi mittaristo tavoitetasoineen päätetään johtokunnassa vuoden 2027 käyttösuunnitelman yhteydessä.

Suorite	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**	**TS 2030**
Työttömyysaste %	11,4	11,8	11,7	11,3	10,9	10,5
Työnhakija-asiakkaiden määrä	17 849	18 500	18400	17 800	17 300	16 900
Yritysten toimeksiannot lkm/vuosi	1496*	1500	2500	3000	3000	3000
joista rekrytointia koskevia	831	850	1500	1800	1800	1800
Työllistymissuunnitelmien voimassaoloaste %	48,3	60	65	70	70	70
Asiakkaita palveluissa lkm/kk	1605**	3000	2800	2800	2800	2800

* Tieto vain ajalta 1.1.-22.5.2025, KEHA-keskuksen asiakastietojärjestelmämuutoksen vuoksi tietoa loppuvuoden 2025 osalta ei ole saatavilla.

** Luku ei sisällä kuntien valmennuspalveluja, joissa arviolta n. 200 asiakasta. 2026 eteenpäin luku sisältää myös kuntien valmennuspalvelut.

Liite 4 - Kooste riskikartoituksista TA2027

Riskikartoitus: Kaupunki

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Avainhenkilöriski	Kaupungilla tiettyä työtä hoitaa rajattu määrä ihmisiä. Mikäli kyseiset henkilöt ovat pitkään poissa tai irtisanoutuvat, palveluissa voi esiintyä katkoksia tai viivästyksiä.	12	4	3	Tilaomistuksessa oman resurssoinnin lisääminen organisaatiomuutoksen myötä, varahenkilöjärjestelyt, kriittisten prosessien kuvaaminen, tiedonhallinta. Tiedon ja tiedostohallinnan projekti (2026-2028) vastaa tiedon luokittelun, löydettävyyden ja luotettavuuden haasteisiin.	Kaupunginjohtoryhmä, palvelualuejohtajat	Kaupunginhallitus
	Pitkät valmisteluprosessit	Pitkissä päätöksentekoketjuissa tietoa häviää valmistelun aikana tai asioiden valmistelun lähtökohdat eivät vastaa tavoitteita. Päätöksenteko hidastuu tai asioita joudutaan palauttamaan uudelleen valmisteltavaksi.	12	3	4	Laadukkaan ja oikeantasoisen päätöksentekomateriaalin tuottaminen päätöksentekoon, koulutus	Kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
	Strategisten tavoitteiden ristiriitaisuus	Strategiasta johdetut tavoitteet ovat osittain keskenään ristiriitaisia, minkä seurauksena yhden tavoitteen edistäminen voi hidastaa tai estää toisen toteutumista (esim. kaupungin kasvu-, talous- ja ympäristötavoitteet). Tilanne heikentää toiminnan kokonaisvaikuttavuutta ja vaikeuttaa priorisointia.	12	3	4	Päätöksenteossa tavoitteiden ristiriitaisuuden huomioiminen ja perustelut tilanteissa, mikäli ristiriitatilanteita esiintyy.	Kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
Ulkoiset riskit	Yleinen työttömyystilanne	Heikko työllisyystilanne pitää työttömyysetuuksien kuntaosuudet korkeina tai kuntaosuudet kasvavat työllisyystilanteen heikentyessä.	16	4	4	Yritystoiminnan edellytysten lisääminen kaavatuotannolla ja verkostomaisella yhteistyöllä. Olemassa olevien yritysten kasvun mahdollistaminen tarjoamalla yrityspalveluita ja verkostoja.	Kaupunkikehityksen palvelualuejohtaja	Kaupunginhallitus
	Valtion heikko taloudellinen tilanne	Valtion heikon talouden tilan seurauksena valtionosuuksia pienennetään ja kunnille osoitetaan lisätehtäviä ilman vastaavaa lisäystä rahoitukseen.	20	5	4	Edunvalvonta yhdessä Kuuma-kuntien kanssa, omasta taloudenpidosta huoleleminen	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus
Talous- ja rahoitusriskit	Lainamäärän kasvu	Kaupungin lainamäärä kasvaa, jonka seurauksena velanhoitokustannukset kasvavat, taloudellinen liikkumavara kaventuu ja rahoitusasema heikkenee.	20	5	4	Investointien priorisointi	Kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
	Verotulojen pienentyminen	Kaupungin verotulojen kasvu hidastuu yleisen heikon taloustilanteen takia. Kaupungin tulorahoitus vähenee, mikä synnyttää paineita palveluiden sopeuttamiseen ja investointien karsimiseen.	20	5	4	Yritystonttitarjonnan ylläpitäminen, uusien yritysten houkutteleminen	Kauke	Kaupunginhallitus
	Valtionosuusrahoituksen väheneminen	Valtion kunnille myöntämän rahoituksen väheneminen lisää kaupungin sopeutustarpeita.	25	5	5	Talouden tasapainottamisen jatkaminen, verotulojen kerryttämisen edistäminen eri kaupungin prosessien avulla	Kaupunginjohtaja, kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
	Talouden rakenteen epätasapaino	Kaupungin talouden rakenne on epätasapainoinen. Perusrahoitus ei riitä kattamaan menoja ja toimintaa joudutaan rahoittamaan myymällä omaisuutta ja poikkeuksellisilla tuloerillä.	20	5	4	Rahoituspohjan vahvistaminen ja/tai menojen karsiminen	Kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
Strategia- ja maineriskit	Negatiivinen julkisuus	Kaupunki saa negatiivista julkisuutta. Kaupungin maine kärsii.	12	4	3	Jatkuva seuranta, asiallinen yhteydenpito tiedotusvälineisiin	Kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
	Sidosryhmiin kohdistuvat leikkaukset ja säästöpaineet	Keskeisten sidosryhmien (esim. hyvinvointialue ja järjestöt) rahoitusta leikataan ja/tai niihin kohdistuu jatkuvat säästöpaineet, minkä seurauksena sidosryhmät eivät kykene toimimaan kuten aiemmin tai sopimusten mukaisesti. Asiakkaat eivät saa tarvitsemaansa palvelua.	10	5	2	Aktiivinen, tavoitteellinen ja konkreettinen yhteistyö sidosryhmien kanssa, edunvalvontatyö aiheeseen liittyen	Hyvinvoinnin palvelualuejohtaja	Kaupunginhallitus
	Sitoutuminen talousarvioon ja strategiaan	Päätöksenteossa tehdään päätöksiä, jotka ovat ristiriidassa talousarvion, omistajaohjauksen tai kaupunkistrategian kanssa.	20	5	4	Valmistelussa tuotetaan laadukas päätöksentekomateriaali. Materiaalissa tuodaan esille päätösten mahdolliset vaikutukset mm. taloudelle ja strategian toteutumiselle.	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: Konpa

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Avainhenkilöriski	Konsernipalveluissa on toimintoja, joissa työtä hoitaa vain yksi tai rajattu määrä ihmisiä. Mikäli kyseiset henkilöt ovat pitkään poissa tai irtisanoutuvat, palveluissa voi esiintyä katkoksia tai viivästyksiä.	12	4	3	Kriittisten tehtävien kahdentaminen, kriittisten toimintojen kartoittaminen ja dokumentointi.	Toiminnoista vastaavat henkilöt	Kaupunginhallitus
	Resurssien kohdentaminen	Resurssit kohdentuvat lisäarvoa tuottamat-tomaan työhön. Henkilöstö joutuu käyttämään työaikaansa erilaisiin ylimääräisten työtehtävien hoitoon, jolloin työaikaa ei voida kohdistaa varsinaisiin työtehtäviin. Henkilöstö kuormittuu ja väsyy ja varsinaisten työtehtävien laadusta joudutaan tinkimään tai ne jäävät kokonaan tekemättä.	12	3	4	Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta.	Hallintojohtaja	Kaupunginhallitus
	Tekoälyn kustannusten nousu	Tekoälyn käytön kustannukset nousevat merkittävästi, jolloin syntyy tarve rajoittaa tai priorisoida tekoälyn hyödyntämistä kaupungissa. Tekoälyä hyödyntäviä prosesseja joudutaan uudistamaan.	12	4	3	Tekoälyn käyttö suunnitellaan ja toteutetaan kustannus/hyöty vertailun perusteella. Tekoälyn käytön ja eri välineiden kustannuskehitystä ja käyttöä seurataan jatkuvasti ja tekoälyn käytön hallintamallia kehitetään jatkuvasti. Kustannusten nousu on hyvin todennäköistä ja siihen reagoidaan yllä mainituilla toimenpiteillä.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Ulkoiset riskit	Yleinen työttömyystilanne	Heikko työllisyystilanne pitää työttömyysetuuksien kuntaosuudet korkeina tai kuntaosuudet kasvavat työllisyystilanteen heikentyessä.	20	5	4	Työllisyysalueen tekemällä työllä pyritään helpottamaan alueen työllisyystilannetta.	Työllisyysaluejohtaja	Kaupunginhallitus
	Henkilöstöön kohdistuvat väkivalta- ja uhkatilanteet	Kasvokkain tapahtuvassa asiakastilanteessa syntyy uhka- tai väkivaltatilanne. Henkilöstöä voidaan myös uhkailla muulla tavoin esim. sosiaalisessa mediassa tai sanallisesti puhelimessa. Tilanteet voivat johtaa henkilövahinkoihin ja sairauspoissaoloihin.	12	3	4	Psykososiaalinen tuki, parityöskentely toiminnoissa, joissa se on mahdollista, turvallisuuskoulutukset henkilöstölle	Toiminnoista vastaavat henkilöt (Psykososiaalinen tuki, parityöskentely toiminnoissa, joissa se on mahdollista), Turvallisuuspäällikö (turvallisuuskoulutukset)	Kaupunginhallitus
Talous- ja rahoitusriskit	Konserniyhtiöiden heikko taloudellinen suoriutuminen	Kaupungin voittoa tavoittelevat konserniyhtiöt eivät toimi kannattavasti ilman omistajan jatkuvaa/kasvavaa rahoitusosuutta.	20	4	5	Yhtiöiden oman tuloksentekokyvyn mahdollistaminen kaupungin päätöksillä (tulontuottamisen mahdollistaminen/esteiden poistaminen ja kustannusten karsiminen/toiminnan tehostamisen mahdollistaminen esim. maanjalotuksen keinoin)	Kaupungin johtoryhmä	Kaupunginhallitus
	Palveluverkko-suunnitelma	Palveluverkkosuunnitelman seurauksena tyhjistä tai vajaakäytöissä olevista tiloista ei voida luopua. Tiloja koskevat kustannukset pysyvät ennallaan tai nousevat, mikä heikentää kaupungin talouden tasapainoa.	12	4	3	Valmistelussa tuotetaan laadukas päätöksentekomateriaali. Materiaalissa tuodaan esille päätösten mahdolliset vaikutukset mm. taloudelle ja strategian toteutumiselle.	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus
Vaatimusten mukaisuus- ja vahinkoriskit	Kyberhyökkäys	Kyberhyökkäys kohdistuu kaupungin tietojärjestelmiin, mikä voi johtua palvelunestohyökkäyksestä, verkon osan lamauttamisesta tai tunnuskalastelun ja haavoittuvuuksien hyödyntämisestä. Kaupungin toiminnassa esiintyy häiriöitä ja tärkeää tietoa voi kadota tai vuotaa julkisuuteen.	12	3	4	Kyberturvallisuus on olennainen osa tietohallinnon tehtäviä. Kyberturvallisuutta seurataan ja kehitetään jatkuvasti yhdessä palvelutuottajien ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Ympärivuorokautista reagointikykyä kehitetään palvelutarjoajien automatisoiduilla ratkaisuilla.	Tietohallintojohtaja	Kaupunginhallitus
Strategia- ja maineriskit	Pitovoiman heikentyminen	Pitovoiman heikentyminen vähentää kaupungin kykyä sitouttaa asukkaita ja yrityksiä. Pitovoiman heikentyminen voi vaikuttaa negatiivisesti kaupungin talouteen ja maineeseen.	12	3	4	Selvityksen tekeminen kaupungin pitovoimatekijöistä yhdessä kaupunkikehityksen palvelualueen kanssa	Viestintäjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategia- ja maineriskit	Edunvalvonta	Kaupungin resurssit eivät riitä tehokkaan edunvalvonnan toteuttamiseksi eivätkä keskeiset edunvalvontajärjestöt keskity Järvenpään kaupungin ajamiin asioihin. Kaupungin näkemykset ja tarpeet eivät painotu päätöksentekoon ja voi johtaa tilanteisiin, missä tehdään kaupungin kannalta epäedullisia ratkaisuja.	20	4	5	Edunvalvonnan toteuttaminen Kuuma-yhteistyössä	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: Kauke

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Resurssien riittävyys	Palvelualueen henkilöstöresurssit ovat niukat. Yllättävät tapahtumat tai pitkät sairauspoissaolot vaikuttavat heikentävästi palvelun laatuun ja lisäävät henkilöstön työmäärää. Henkilöstön työhyvinvointi kärsii ja palveluissa voi tulla viivästyksiä.	10	5	2	Sijaisjärjstelyistä huolehteleminen yhdessä henkilöstön kanssa ja osaamisen jakaminen. Henkilöresurssien säännöllinen arviointi. Kriittisten tehtävien täyttäminen, mikäli poissaolot pitkittyvät.	Esihenkilöt, palvelualueen johtoryhmä	Kaupunkikehityslautakunta
	Hankintariski	Kaupungin työntekijät eivät tunne hankintaohjeita riittävän hyvin tai toimivat vanhojen toimintatapojen mukaan, minkä seurauksena hankinta epäonnistuu ja hankinta joudutaan valmistelemaan uudestaan.	12	4	3	Hankintoja valmisteleva henkilöstö osallistuu hankintakouluutksiin. Ohjeistetaan henkilöstöä uusista säädöksistä tai muuttuneista toimintatavoista. Osaamisen jakaminen myös muille henkilöille keskitetyn hankinnan lisäksi. Yhteistyö hankintapalveluiden kanssa (tarpeiden viestintä+ koordininti).	Esihenkilöt (koulutuksiin osallistuminen), hankintayksikkö (koulutusten järjestäminen ja viestintä)	Kaupunkikehityslautakunta
	Strategisten tavoitteiden ristiriitaisuus	Kaupunkikehityksen palvelualueelle kaupungin strategiasta johdetut tavoitteet ovat osittain keskenään ristiriitaisia, minkä seurauksena yhden tavoitteen edistäminen voi hidastaa tai estää toisen toteutumista (kaupungin kasvutavoitteet vs. ympäristötavoitteet). Tilanne heikentää toiminnan kokonaisvaikuttavuutta ja vaikeuttaa priorisointia.	15	5	3	Selkeä sisäinen ja ulkoinen viestintä työntekijöille, luottamushenkilöille ja kuntalaisille tilanteesta ja tavoitteiden ristiriitaisuudesta. Määritellään toimintatavat, joilla pyritään edistämään ristiriitaisia tavoitteita.	Kaupunkikehityksen johtoryhmä	Kaupunkikehityslautakunta
Ulkoiset riskit	Suuronnetto-muus tai muu poikkeustilanne	Järvenpään alueella tapahtuu suuronnettomuus tai muu poikkeustilanne. Palveluntuotanto voi keskeytyä tai merkittävästi häiriintyä, henkilöstö kuormittua ja palveluiden saatavuus hekentyä.	10	2	5	Varautumissuunnitelman ylläpito ja käsittely säännölisesti valmiusjohtoryhmässä ja henkilöstön kanssa.	Valmiusjohtoryhmä ja esihenkilöt	Kaupunkikehityslautakunta
Talous- ja rahoitusriskit	Maanjalotuksen tulojen lasku	Maanjalostuksesta saatavat tulot laskevat yleisen heikon talouden tilanteen seurauksena.	15	3	5	Riittävästä ja relevantista tonttivarannosta huolehteleminen, sopimusportfolion hallinta, riittävistä resursseista huolehteleminen ja sijaisjärjestelyiden järjestäminen.	Palvelualuejohtaja, maankäyttöjohtaja	Kaupunkikehityslautakunta
Strategia- ja maineriskit	Kärkiprojektin viivästyminen	Kärkiprojekti ei edisty suunnitellusti ja kärkiprojekti viivästyy merkittävästi. Tapahtuma voi johtua projektiin kuuluvien prosessien hitaudesta, ristiriitaisista intresseistä, resurssipuutteista tai ulkoisista tekijöistä.	12	3	4	Projektimallin ohjausmallin mukainen toiminta ja riittävä raportointi mallin mukaisesti. Päätöksenteon prosessien sujuvuuden varmistaminen. Riskin huomioiminen tavoitteiden asetannassa ja toiminnan suunnitelussa (mm. maanmyyntiohjelman varovaisuusperiaate).	Maankäyttöjohtaja, palvelualuejohtaja	Kaupunkikehityslautakunta

Riskikartoitus: Opka

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Avainhenkilöriski	Palvelualueella on toimintoja, joissa työtä hoitaa vain yksi tai rajattu määrä ihmisiä. Mikäli kyseiset henkilöt ovat pitkään poissa tai irtisanoutuvat, palveluissa voi esiintyä katkoksia tai viivästyksiä.	12	4	3	Tunnistetaan kriittiset avainhenkilöt ja tehtävät ja suunnitellaan sijaisketjut, kriittisten toimintojen prosessien dokumentointi	Palvelualuejohtaja, avainaluejohtajat, palvelupäälliköt	Opetus-ja kasvatus-ltk
	Kiinteistön vakava sisäilmaongelma	Kiinteistössä havaitaan vakava sisäilmaongelma, minkä seurauksena lapset tai oppilaat pitää sijoittaa väistötiloihin. Tilanne lisää henkilöstön työmäärää sekä aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.	12	3	4	PTS- suunnitelmien saattaminen ajantasaisiksi, tiloihin liittyvässä organisaatiomuutoksessa selkeytetään toimintaprosesseja tiloihin liittyen	Palvelualuejohtaja	Opetus-ja kasvatus-ltk
	Koulupudokkaiden määrän kasvu	Oppilaiden haasteet ovat lisääntyneet ja monimutkaistuneet ja oppimisen tukitoimet eivät ole riittäviä. Riskinä on, että koulupudokkaiden määrä kasvaa.	12	4	3	Erilaisten tuen rakenteiden kehittäminen ja pysyväksi toiminnoksi saaminen, aktiivinen yhteistyö keskeisten sidosryhmien kanssa	Palvelualuejohtaja, avainaluejohtajat, yksiköiden johtajat	Opetus-ja kasvatus-ltk
	Tiedolla johtaminen	Palvelualueella ei ole saatavilla kaikkea tietoa, mitä tarvittaisiin laadukkaaseen tiedolla johtamiseen. Osa tiedosta on sellaisessa muodossa, mitä on haastavaa muuttaa mitattavaksi tiedoksi. Päätöksiä tehdään vaillinaisen tai väärän tiedon perusteella, mikä voi johtaa epäedullisiin ratkaisuihin.	12	3	4	Tiedolla johtamisen jatkokehittämisen mm. laatimalla tiedolla johtamisen käsikirja, henkilöstön kouluttaminen tiedon oikean tuottamiseen	Avainaluejohtajat, rehtorit, päiväkodin johtajat, asiantunti-jat, talouspäällikkö (henkilöstön kouluttaminen) Asiantuntijat (käsikirjan laadinta)	Opetus-ja kasvatus-ltk
	Tiloihin liittyvät roolit ja vastuut	Tiloihin liittyvät operatiiviset arjen toimintaprosessit ja hankkeisiin liittyvät prosessit eivät ole selkeitä.	15	5	3	Tiloihin liittyvässä organisaatiomuutoksessa selkeytetään toimintaprosesseja	Palvelualuejohtaja	Opetus-ja kasvatus-ltk
Ulkoiset riskit	Poliittisen päätöksenteon ennakoimattomuus	Päätöksenteko ei aina ole ennakoitavissa eikä johdonmukaista. Toiminnan pitkäjänteinen suunnittelu ja johtaminen sekä resurssien tehokas käyttö vaikeutuu.	16	4	4	Ennakoiva, avoin ja riittävä vuoropuhelu eri päätöksentekoelimissä, avoin, laadukas ja monipuolinen tietopohja päätöksenteon tueksi	Palvelualuejohtaja, avainaluejohtajat	Opetus-ja kasvatus-ltk
	Suuronnetto-muus tai muu poikkeustilanne	Järvenpään alueella tapahtuu suuronnettomuus tai muu poikkeustilanne. Palveluntuotanto voi keskeytyä tai merkittävästi häiriintyä, henkilöstö kuormittua ja palveluiden saatavuus heikentyä.	10	2	5	Valmiussuunnitelman ajalla pitäminen ja päivittäminen, toimintakorttien laatiminen erilaisiin tilanteisiin, aktiivinen työskentely turvallisuuspäällikön kanssa, erilaisiin koulutuksiin ja harjoituksiin osallistuminen Yksiköissä har-joittelu	Palvelualuejohtaja, yksikön johtajat, avainalujohtajat	Opetus-ja kasvatus-ltk
Talous- ja rahoitusriskit	Valtionosuuksien ja muun rahoituksen väheneminen	Valtion kunnille myöntämän rahoituksen väheneminen lisää palvelualueen sopeutustarpeita.	20	4	5	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden jatkaminen	Palvelualuejohtaja	Opetus-ja kasvatus-ltk
Vaatimusten mukaisuus- ja vahinkoriskit	Henkilöstöön ja oppilaisiin kohdistuva fyysinen väkivalta- tai uhkatilanne	Henkilöstöön tai oppilaiseen kohdistuva fyysinen väkivalta- tai uhkatilanne. Uhan voi aiheuttaa toinen oppilas, huoltaja tai täysin ulkopuolinen taho. Henkilöstö tai oppilas voi saada tapahtumasta fyysisiä vammoja.	15	5	3	Henkilöstön kouluttaminen ja ohjeiden selvittäminen aiheesta, turvavälineiden hankinta ja käyttö erityistilanteita varten, varautumissuunnitelmien ajalla pitäminen, aktiivinen yhteistyö turvallisuuspäällikön kanssa.	Avainaluejohtajat	Opetus-ja kasvatus-ltk
	Tietosuojarik-komus	Henkilöstö ei tunne tietosuojaan liittyviä ohjeita tai niitä ei noudateta. Henkilötietoja käsitellään väärin, mikä voi johtaa tietosuojalouk-kaukseen.	12	4	3	Henkilöstön kouluttaminen, ohjeiden selkeyttäminen	Palvelualuejohtaja, avainaluejohtajat. asiantuntijat	Opetus-ja kasvatus-ltk

Riskikartoitus: Hyvo

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Kasvavat palvelutarpeet	Yhteiskunnan polarisoituminen ja heikko taloudellinen tilanne kasvattavat kuntalaisten palveluntarpeita. Haasteet ovat yhä monimutkaisempia ja edellyttävät useiden eri toimijoiden yhteistyötä. Kaupunki ei kykene vastaamaan kasvaviin asiakastarpeisiin.	12	4	3	Yhteistyö keskeisten toimijoiden kanssa. Palvelujen priorisointi.	Palveluejohtaja, päälliköt	Hyvinvointi-ltk
	Tiloihin liittyvät roolit ja vastuut	Tiloihin liittyvät operatiiviset arjen toimintaprosessit ja hankkeisiin liittyvät prosessit eivät ole selkeitä. Roolien epäselvyydet johtavat tilanteisiin, missä kiinteistöjen huolto ja korjaus ei ole sujuvaa ja tehokasta, mikä voi aiheuttaa katkoksia palveluihin.	15	5	3	Tiloihin liittyvässä organisaatiomuutoksessa selkeytetään toimintaprosesseja	Palvelualuejohtaja	Hyvinvointi-ltk
Ulkoiset riskit	Työttömyys-turvamenojen ja kuntamaksujen kasvu	Työttömyyden kasvu ja lainsäädännön muutokset nostavat kuntien maksuosuuksia ja palvelutarvetta. Kuntien kustannukset työllisyyden hoidosta nousevat tai pysyvät korkeina.	12	3	4	Aktiivinen yhteistyö keskeisten toimijoiden kanssa.	Palveluejohtaja, päälliköt	Hyvinvointi-ltk
Talous- ja rahoitusriskit	Palveluverkkosuunnitelman vaikutukset	Palveluverkkosuunnitelman seurauksena tyhjistä tai vajaakäytöissä olevista tiloista ei voida luopua. Tiloja koskevat kustannukset pysyvät ennallaan tai nousevat, mikä heikentää palvelualueen talouden tasapainoa.	12	3	4	Etsitään aktiivisia ratkaisuja vajaakäyttöisten tilojen tai tyhjien tilojen käyttöön, investointiohjelman tarkastelu vuosittain suhteessa palveluihin	Palvelualuejohtaja	Hyvinvointi-ltk

Riskikartoitus: Tilat

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Avainhenkilöriski	Tilaomistuksessa työtä hoitaa rajattu määrä ihmisiä. Mikäli kyseiset henkilöt ovat pitkään poissa tai irtisanoutuvat, palveluissa voi esiintyä katkoksia tai viivästyksiä.	20	5	4	Oman resurssoinnin lisääminen organisaatiomuutoksen myötä, kriittisten tehtävien kahdentaminen, kriittisten toimintojen kartoittaminen ja dokumentointi.	Toimitilajohtaja	Kaupunginhallitus
Ulkoiset riskit	Lainsäädäntö-muutokset	Lainsäädäntömuutokset lisäävät rakentamisen vaatimuksia, jotka nostavat rakentamisen kustannuksia.	20	5	4	Arvioidaan vaikutuksia toimintaan lakimuutosten tullessa voimaan ja reagoidaan tarvittaessa.	Toimitilajohtaja	Kaupunginhallitus

Riskikartoitus: TE-alue

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Operatiiviset riskit	Avainhenkilöriski	Työllisyysalueella on toimintoja, joissa työtä hoitaa vain yksi tai rajattu määrä ihmisiä. Mikäli kyseiset henkilöt ovat pitkään poissa tai irtisanoutuvat, palveluissa voi esiintyä katkoksia tai viivästyksiä.	16	4	4	Kriittisten toimintojen määrittäminen ja vastuuttaminen, resurssien siirtäminen kriittisiin toimintoihin, avainhenkilön osaamisen jakaminen	Palvelupäälliköt (toimintojen määrittäminen), työllisyysaluejohtaja	TE-alueen jtk
	Henkilöstön kuormittuneisuus	Kasvaneet asiakasmäärät, lisääntyvät vaatimukset ja jatkuvassa muutostilassa oleminen lisäävät henkilöstön työtaakkaa. Henkilöstön kuormittuneisuuden lisääntyminen voi johtaa lisääntyneisiin sairauspoissaoloihin ja työn tehokkuuden heikkenemiseen.	12	4	3	Palvelutason määritteleminen, tehtävien ja ohjeistusten selkeyttäminen ja kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa, selkeiden tavoitteiden määritteleminen ja selkeyttäminen, johtamisen kehittäminen, työnohjaus henkilöstölle	Työllisyysaluejohtaja, palvelupäälliköt	TE-alueen jtk
	Johtamisjärjestelmän epäselvyys	Johdon ja esihenkilöiden roolit ja vastuut eivät ole selkiytyneet. Epäselvät tilanteet johtavat tehottomaan johtamiseen ja päätöksentekoon.	12	3	4	MPS-johtamisvalmennus, uusien johtamisroolien omaksuminen ja johdonmukainen toimiminen niiden mukaisesti	Työllisyysaluejohtaja, palvelupäälliköt	TE-alueen jtk
	Henkilöstön osaaminen	KEHA-keskuksen lakituen ja osaamisen kehittäminen-yksikön lakkautus vähentää tukea työllisyysalueelle. Lakimuutokset vaativat osaamisen kasvattamista ja perehdyttämistä uusiin vastuualueisiin. Henkilöstön osaaminen ei riitä kattamaan kasvavia ja muuttuvia osaamistarpeita ja voi johtaa virheellisiin päätöksiin.	12	4	3	Laaditaan osaamisen kehittämisen suunnitelma, osallistuminen valtakunnalliseen osaamisen kehittämisen työryhmään, selvitetään mahdollisuutta muiden työllisyysalueiden yhteistyöhön asian osalta, kehitetään yhteistyön malleja Järvenpään kaupungin lakitiimin kanssa yhteisöohjautuvaa mallia hyödyntäen.	Työllisyysaluejohtaja, palvelupäällikö (Aikuisten alku-ja peruspalvelut)	TE-alueen jtk
	Datan puutteellisuus tiedolla johtamisen tukena	KEHA-keskuksen tuottamat tietojärjestelmät eivät tuota kaikkea tarvittavaa tietoa, mitä työllisyysalue tarvitsee toiminnan johtamiseen. Datan puute heikentää toiminnan tehokasta johtamista ja resurssien oikeaa kohdentamista.	12	4	3	Toteutetaan tiedolla johtamisen projekti	Työllisyysaluejohtaja, palvelupäällikkö (verkosto- ja työnantajapalvelut)	TE-alueen jtk
Ulkoiset riskit	Lakiuudistukset	Lakiuudistukset kasvattavat työllisyysalueelle suunnattuja vaatimuksia. Vaatimusten lisääminen kasvattaa työmäärää, lisää asiakkaita ja kustannuksia.	20	5	4	Edunvalvontatyö, vaikutusten arviointi ja ennakointi lakimuutosta valmisteltaessa	Työllisyysaluejohtaja	TE-alueen jtk
	Työttömyystilanne	Heikko työllisyystilanne kasvattaa työllisyysalueen asiakasmääriä. Työllisyysalueen kustannukset kasvavat ja henkilöstön työmäärä lisääntyy.	20	5	4	Prosessien kehittämisellä pyritään helpottamaan henkilöstön työmäärää. Työllisyysalueen tekemällä työllä pyritään helpottamaan alueen työllisyystilannetta, resurssien tarpeen arviointi ja viestiminen johtokunnalle, mikäli tilanne heikkenee	Työllisyysaluejohtaja, palvleualuejohtaja (hvyinvointi ja opetus ja kasvatus)	TE-alueen jtk
Vaatimusten mukaisuus- ja vahinkoriskit	Työllisyysaluetta koskevien lakien noudattamatta jättäminen	Työllisyysalue pysty noudattamaan kaikkia laissa määritettyjä määräaikoja resurssien vähyyden ja kasvavien asiakasmäärien takia. Asiakas ei pääse tarvitsemiin palveluihin, mikä voi aiheuttaa mainehaittaa ja hidastaa asiakkaan työllistymistä.	12	4	3	Omien prosessien kehittäminen: palvelutason määritteleminen, tehtävien ja ohjeistusten selkeyttäminen ja kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa, selkeiden tavoitteiden määritteleminen ja selkeyttäminen, johtamisen kehittäminen, työnohjaus henkilöstölle	Työllisyysaluejohtaja, palvelupäälliköt	TE-alueen jtk
Strategia- ja maineriskit	Sidosryhmiin kohdistuvat leikkaukset ja säästöpaineet	Keskeisten sidosryhmien (esim. hyvinvointialue) rahoitusta leikataan ja/tai niihin kohdistuu jatkuvat säästöpaineet, minkä seurauksena sidosryhmät eivät kykene hoitamaan kaikkia osapuolten sopimuksissa sidosryhmille määritettyjä tehtäviä. Asiakkaat eivät saa tarvitsemaansa palvelua, mikä voi heikentää työllisyysalueen mainetta.	20	4	5	Aktiivinen, tavoitteellinen ja konkreettinen yhteistyö sidosryhmien kanssa, edunvalvontatyö aiheeseen liittyen	Työllisyysaluejohtaja	TE-alueen jtk

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Strategia- ja maineriskit	Muutoskyvykkyyden heikkeneminen	Pitkittynyt muutos, epäselvät rakenteet ja jatkuva kuormitus heikentävät organisaation resilienssiä ja kykyä uudistua strategian mukaisesti. Työllisyysalue ei saavuta sen strategiassa esittämiä tavoitteitaan.	15	3	5	Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen (tehtävien ja ohjeistustten selkeyttäminen ja kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa, selkeiden tavoitteiden määritteleminen ja selkeyttäminen, johtamisen kehittäminen, työnohjaus henkilöstölle). Resurssien tarkastelu säännöllisesti ja siitä viestiminen johtokunnalle tarvittaessa	Työllisyysaluejohtaja, palvelupäälliköt	TE-alueen jtk

Riskikartoitus: Vesi

Riskiluokka	Riski	Riskin kuvaus	Riskin kokonaisarvio	Riskin todennäköisyys	Riskin vaikutus	Riskinhallinnan toimenpide	Toimenpiteen toteutuksen valvonta	Riskienhallintaa valvova toimielin
Ulkoiset riskit	Hätätöitä tarjoavan palveluntarjoajien saatavuus	Järvenpään Vesi ei onnistu löytämään markkinoilta palveluntuottajaa, joka sitoutuisi tarjoamaan palveluitaan hätätöihin. Järvenpään Veden kyky reagoida häiriö- ja kriisitilanteisiin heikkenee, mikä voi johtaa toiminnan pitkittyneisiin keskeytyksiin.	12	3	4	Aktiivinen vaihtoehtojen selvittäminen, vesilaitosten yhteistyö naapurikuntien välillä	Verkostopäällikkö, toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Talous- ja rahoitusriskit	Rakentamisen määrän väheneminen	Rakentamisen määrän väheneminen pienentää uusien liittymien ja palveluiden kysyntää, mikä vähentää asiakasmaksuista saatavia tuloja. Tulojen lasku heikentää Järvenpään Veden taloudellista tilannetta.	12	4	3	Realistinen taloussuunnittelu, hintojen korottaminen tarvittaessa	Toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus
Vaatimusten mukaisuus- ja vahinkoriskit	Veden saastuminen	Vesi voi saastua esimerkiksi verkoston häiriöiden, laiterikkojen, virheellisen käsittelyn tai sabotaasin seurauksena. Saastunut vesi voi aiheuttaa merkittäviä terveysriskejä käyttäjille ja johtaa laajoihin käyttörajoituksiin. Lisäksi tilanteen korjaaminen voi aiheuttaa merkittäviä kustannuksia sekä heikentää luottamusta vesilaitoksen toimintaan.	10	2	5	Varautumis- ja valmiussuunnitelmassa on laadittu toimintamenettelyt erilaisten skenaarioiden varalle. Suunnitelulla, koulutuksella ja kalustolla varaudutaan kyseisiin tilanteisiin.	Toimitusjohtaja	Johtokunta ja kaupunginhallitus